

Speelweefselplan Scherpenheuvel-Zichem

Deel 2: Visie, oplossingen en actieplan

Leeswijzer

HOE LEES JE DIT DOCUMENT?

Dit speelweefselplan kwam tot stand in twee fases:

- **Deel 1: Omgevingsanalyse**
- **Deel 2: Visie, oplossingen en acties**

Een schematische weergave van het volledige proces is op volgende pagina's te vinden.

Deel 1: Omgevingsanalyse omvat een afzonderlijke reeks documenten, die eerder reeds aan de Klankbordgroep en het College zijn voorgelegd.

Dit Deel 2 omvat 'Visie, oplossingen en acties'. Voor veel acties worden de belangrijkste besluiten uit Deel 1 nog eens kort samengevat onder de subtitel 'Uitgangssituatie'.

De eigenlijke visie, oplossingen en acties zijn snel terug te vinden in de tekst door deze **lichtblauwe achtergrond**.

PRIORITEITEN EN UITVOERINGSTERMIJNEN:

Elk beleidsvoorstel of aanbeveling krijgt een aanduiding i.v.m. prioriteit en termijn:

- De **prioriteitsbepaling** gebeurt vanuit het speelweefsel-denken. In het document hanteren we de volgende prioriteitsaanduidingen:
    - **Prioritair:** aanduiding ' – **Prior** ' in het document
      - = Vanuit het speelweefsel-idee de belangrijkste en nuttigste acties, ongeacht de termijn. Een aantal van deze acties staat niet in het bestuursakkoord en in de meerjarenplanning. In dat geval gaat het dus enkel om voorstellen en aanbevelingen vanuit deze speelweefsel-studie.
- Variante: '**– Prior!**'
= Extra prioritair op stadsniveau.

- **Quick Win:** aanduiding '**– Quickwin**' in het document:
  - = Relatief snel te realiseren actie, met een aanzienlijke meerwaarde t.o.v. de te investeren middelen en tijd.
- **Lopend:** aanduiding '**– Lopend**' in het document:
  - = Een aantal beleidsacties is reeds aangezet en moet enkel nog wat specifieke accenten krijgen.
- **Lange termijn:** aanduiding '**– LT**':
  - = Deze actie is gericht op de verre toekomst en wellicht minder gemakkelijk te realiseren, bijv. ook omdat er ook private partijen bij betrokken moeten worden.

Noot:
Prioriteiten- en termijn- bepaling zijn twee verschillende dingen. Een voorstel kan dus tegelijk als 'Prior' en als 'Quick Win' worden aangeduid. In dat geval is de actie heel interessant om snel mee van start te gaan.

Inhoudsopgave

INLEIDING

Opdracht

Vier basisconcepten voor speel- of kindweefsel

Proces

Overzicht van de inspraak en participatie

Overzicht van de belangrijkste beleidsprojecten

A. ALGEMENE VISIE EN ACTIES OP STEDELIJK NIVEAU

1. Aanpakken van tekortzones formele speelruimte
2. Voldoende grote buurtspeelruimte inplannen in nieuwe woonontwikkelingen
3. Naar een meer kwalitatieve groen-avontuurlijke inrichting van formele speelruimte
4. Verder uitbouwen van gezinsvriendelijke bovenlokale publieke (speel)ruimte
5. Aandacht voor tiener- en jongerenruimte
6. Uitbouw van een netwerk aan kindroutes als alternatief voor drukke (gewest)wegen

B. SPEELWEEFSEL IN DE DEELKERNEN > Zie aparte pdf-bestanden

1. Gewenste speelweefsel in de woonkern Scherpenheuvel-Centrum
2. Gewenste speelweefsel in de woonkern Keiberg
3. Gewenste speelweefsel in de woonkern Messelbroek
4. Gewenste speelweefsel in de woonkern Schoonderbuken
5. Gewenste speelweefsel in de woonkern Zichem
6. Gewenste speelweefsel in de woonkern Averbode
7. Gewenste speelweefsel in de woonkern Testelt
8. Gewenste speelweefsel in de woonkern Okselaar

INLEIDING

Opdracht

De Stad Scherpenheuvel-Zichem wil **meer jonge gezinnen behouden en aantrekken** en wil werk maken van een **kind- en jeugd vriendelijke stad**. De stad wil bovendien een **meer planmatige aanpak om kwalitatieve (groene) speelruimte en kind- en jeugd vriendelijke openbare ruimte** te realiseren, vanuit het **speelweefsel-idee**. Hierbij wordt tegelijk op de **lange en korte termijn** gemikt.

Daarom is **besloten tot de opmaak van een Speelweefselplan Scherpenheuvel-Zichem**. De opdracht voor opmaak van een Speelweefselplan is op 31 oktober 2022 gegund aan Kind & Samenleving vzw.

Daarbij is het de ambitie om **verder te gaan dan het creëren van spelterreintjes**. De stad wil een **coherent 'kindweefsel'** uitbouwen waarbij **kinderen en jongeren zich autonoom kunnen bewegen** tussen aantrekkelijke pleinen, parken, speelplekken en kindvoorzieningen. Daarbij wordt de brug gemaakt tussen jeugdbeleid, groenbeleid, toerisme, mobiliteit en ruimtelijke planning.

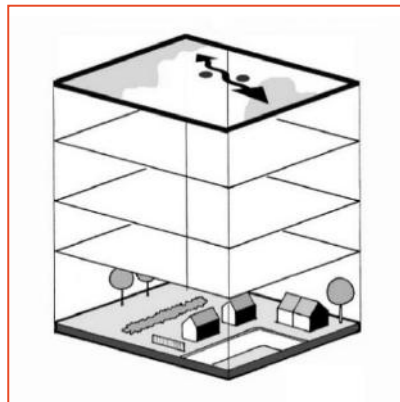
Dit plan start vanuit de gebruikdeskundigheid van kinderen, de expertise van de staddiensten. Het speelt in op lopende en geplande stedelijke projecten voor Scherpenheuvel-Zichem.

Daarom worden er een **analyse, visie en beleidsacties** ontwikkeld, zowel op stadsniveau als meer gefocust op de vele en diverse deekernen van Scherpenheuvel-Zichem.

Vier basisconcepten voor een speelweefsel

Het **begrip 'Speelweefsel'**, dat centraal staat in deze studie, omvat **vier deelconcepten**:

1. Netwerk-idee:

Speelweefsel

= ruimtelijk netwerk van:

1. formele speelplekken
2. informele speelplekken
3. verbindingen

2. Gelaagdheid:

Denken in 'lagen':

- . groenblauwe structuur
- . mobiliteit
- . bevolkingssamenstelling,...

Ook 'beleidsdocumenten' en 'beleving' kunnen als planningslaag worden ingebracht.

3. Participatie:

- Samen in kaart brengen van bestaande/gewenste toestand
- Oplossingen toetsen
- Observaties, sporen van gebruik op het terrein

4. Alle sleutelfiguren betrekken:

- Brede klankbordgroep
- Schepencollege

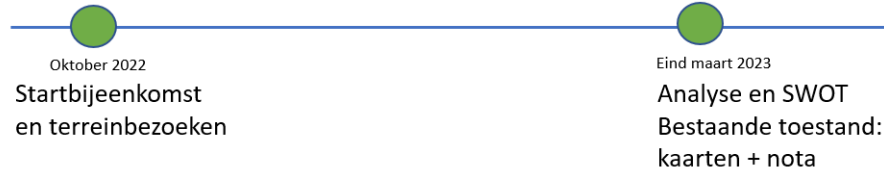
Deze **vier deelconcepten** vormen het uitgangspunt voor het uittekenen van het gewenste speelweefsel en de acties.

Proces

Voor de opmaak van dit speelweefselplan is het **onderstaande proces doorlopen**.

FASE 1: Omgevingsanalyse (duur: 5 maanden)

Brede Klankbordgroep:

Terreinbezoeken
Documentenstudie en GIS
Eerste analyse en evaluatie

INSPRAAK:

dec 2022-feb 2023

- klas 1
- klas 2
- klas 3
- klas 4
- klas 5
- klas 6
- klas 7

Analyse +
verwerking

FASE 2: Lange termijnvisie, oplossingen en actieplan (duur: 5 maanden)

Eerste toetsing bij
Schepencollege

Brede Klankbordgroep

Presentatie aan
Schepencollege

Overzicht van de inspraak en participatie

Inspraak en Participatie: overzicht van de sessies

Om de beleving en ontwerpideeën te verzamelen hebben wij i.s.m. de jeugd- en sportdienst **in elke deelgemeente een klas bevraagd**:

Scherpenheuvel-Centrum: op 22/12/2022
20 leerlingen uit het 6de leerjaar Vrije Basisschool Onze-Lieve-Vrouw

Keiberg: op 07/02/2023
22 leerlingen uit het 6de leerjaar (jeugddienst) van de Gemeentelijke Basisschool 't Belhameltje

Messelbroek: op 22/12/2022
20 leerlingen uit het 5de en 6de leerjaar van Vrije Basisschool Sint-Jozef.

Okselaar: op 24/01/2023
15 leerlingen uit het 5de en 6de leerjaar van basisschool Ons Wereldje

Schoonderbuken: op 24/01/2023
19 leerlingen uit het 5de leerjaar van de Vrije Basisschool Sint-Jozef

Averbode: op 31/01/2023
21 leerlingen van Basisschool De Vlindertuin

Testelt: op 31/01/2023
- 23 leerlingen in Basisschool't Steltje (Kind & Samenleving)
- 21 leerlingen uit het 5de en 6de leerjaar van Basisschool Den Hulst (Jeugddienst)

Zichem: op 13/02/2023
18 leerlingen uit het 5de leerjaar van Basisschool 't Stokpaardje.

Daarnaast heeft de **jongerenopbouwwerker** van Arktos **veldgesprekken** gehad met 7 jongeren tussen 13 en 21 jaar op de site van den Egger.

Voor **jongeren** is er verder nog een **digitale bevraging** uitgestuurd. Daarop kwamen 77 antwoorden, van jongeren, maar ook van kinderen (of ouders die voor hun kinderen invulden).

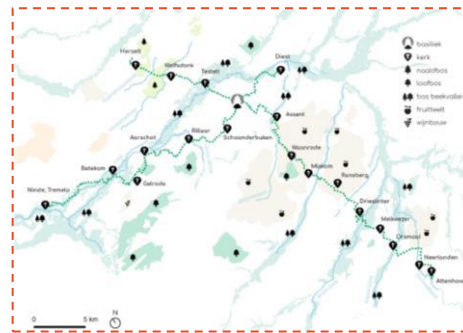
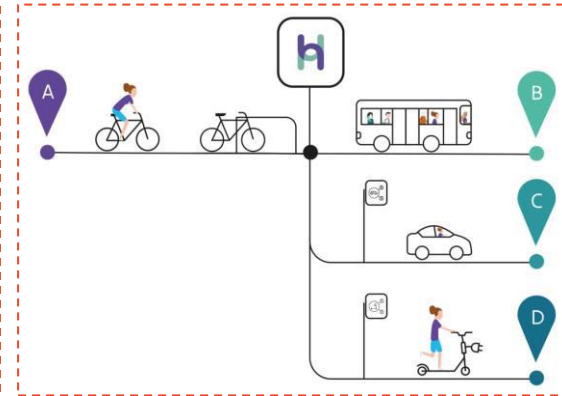

Overzicht van de meest relevante beleidsprojecten

Overzicht van de belangrijke beleidsprojecten en -documenten

In *Deel 1: Omgevingsanalyse* zijn alle relevante beleidsprojecten en -documenten opgelijst, evenals de verwachte woonontwikkelingen. In *Deel 2* vormen deze projecten een uitgangspunt voor de uitgewerkte oplossingen. Indien nodig worden specifieke passages uit de beleidsdocumenten uitgelicht.

A. ALGEMENE VISIE EN ACTIES OP STEDELIJK NIVEAU

1. Aanpakken van tekortzones formele speelruimte

Uitgangssituatie:

In **Deel 1: Omgevingsanalyse** is er zowel vanuit de bevraging als de GIS-analyses vastgesteld dat er een **algemeen nood is aan kwaliteitsvolle (groene) speelplekken**.

Rekening houdend met een aantal geplande projecten (nl. den egger, De Keyt, Multimovepad Averbode, zie aanduiding met groene cirkels), zijn er **4 zones waar er – na realisering van deze plannen – toch nog grote tekorten zullen zijn aan speelruimte**. Deze worden hieronder opgesomd en zijn hiernaast aangeduid op kaart.

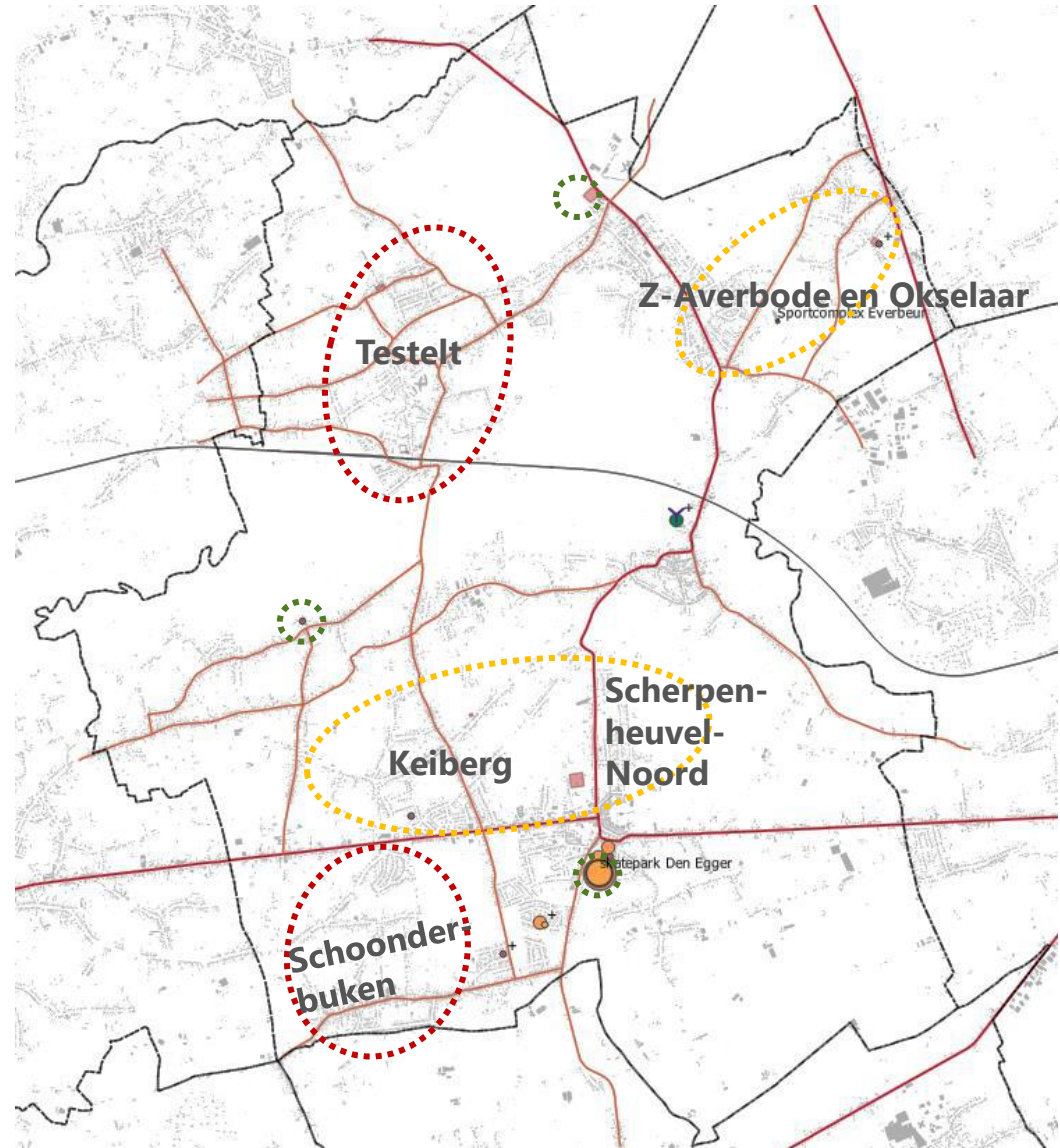
Vooraf in de eerste twee deelgebieden (Testelt en Schoonderbuken) is het tekort acuut. Deze hebben dringend een oplossing nodig.

Oplossingen en acties:

Aanpakken van de tekortzones door creatie van nieuwe formele speelruimte.

1. Testelt – **Prior!**
2. Schoonderbuken – **Prior!**
3. Keiberg en noordelijke wijken van Scherpenheuvel
4. Zuidelijk deel van Averbode en Okselaar

De precieze oplossingen voor het aanpakken van de tekortzones worden voorgesteld in de deelgebieden.

Kaart met spreiding van formele speelruimte met aanduiding van tekortzones (rode en gele cirkels) en geplande projecten (groene cirkels)

2. Voldoende grote buurtspeelruimte inplannen in nieuwe woonontwikkelingen

Uitgangssituatie

Er blijken tekorten aan buurtspeelruimte in een groot aantal deekernen (zie punt 1). Op het grondgebied van Scherpenheuvel-Zichem zijn een aantal woonverkavelingen te verwachten. Om de woonkwaliteit en kindvriendelijkheid van die woonontwikkelingen te vergroten zou er binnen de verkavelingen ook groene speelruimte moeten worden voorzien. Dit geldt vooral bij de bouw van gezinswoningen of appartementen voor gezinnen.

Visie, oplossingen en acties:

- **Minimumoppervlakte voor speelruimte in grote woonontwikkelingen:**

Voor een grote verkaveling (bijv. +20 woningen) met gezinswoningen is in principe een minimum van 800 m² aaneengesloten 'bespeelbare publieke (groen-) ruimte' aangewezen.

- Prior!

Die minimumoppervlakte is noodzakelijk om een kwalitatief buurtspeelterrein te kunnen realiseren voor de nieuwe woonontwikkeling. Hiernaast worden indicatief enkele oppervlaktes gegeven van bestaande speelterreinen in Scherpenheuvel.

Onder 'bespeelbare publieke (groen)ruimte' wordt begrepen:

- Formeel speelterrein
- Groene ruimte waarvan het duidelijk is dat er kan en mag gespeeld worden.
- Kwalitatief woonerf waar op straat kan gespeeld worden (exclusief oppervlakte voorbehouden voor parkeren).

Bij toepassing van het richtcijfer moeten onderhoud en beheer mee in rekening worden gebracht.

3. Doordachte en kwalitatieve inplanting van speelruimte

Visie, oplossingen en acties:

- **Centrale inplanting van speelruimte in de wijk:**

Voor een optimaal rendement van speelruimte wordt die best zo centraal mogelijk in de wijk ingeplant.

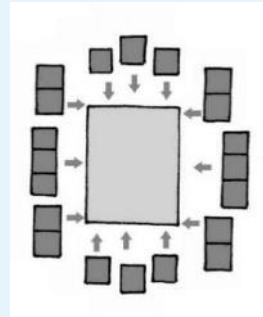
'Centraal' betekent zowel:

- **'Ruimtelijk centraal'** (in het midden en 'hart' van de wijk).

- **'Mentaal centraal'**:

bijv. gekoppeld aan een centrale trage weg

Dit betekent niet noodzakelijk dat de speelruimte middenin de nieuwe woonontwikkeling ingeplant wordt. Dan wordt ze soms immers minder toegankelijk voor de wijk. De nieuwe speelruimte moet op een plek komen waar ze voor de gehele wijk centraal ligt. De 'centraliteit' moet dus op buurt- of wijkniveau bekeken worden.

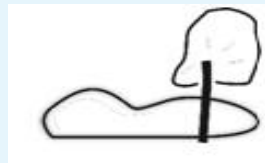
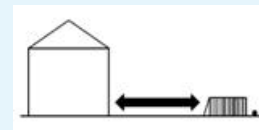
Speelruimte aan voorkanten van woningen

Speelruimte ligt centraal in de woonontwikkeling, aan een belangrijke trage weg

- **Speelruimte aan voorkanten van woningen:**

Om privacy-conflicten te voorkomen ligt de speelruimte ook best aan voorkanten van woningen. De woningen worden dus zo veel mogelijk met voorkanten naar de speelruimte gericht.

- **(Groen)buffering waar nodig:**

Daar waar er toch zij- en achterkanten of tuinzijdes aan de speelruimte grenzen, wordt voldoende afstand gehouden van de burens en wordt er ruimte voorzien voor groenbuffering.

Buffering t.a.v. zijkanten van woningen

4. Naar een meer kwalitatieve groen-avontuurlijke inrichting van formele speelruimte

Uitgangssituatie

Met haar recente projecten kiest het stadsbestuur meer en meer voor kwalitatieve groen-avontuurlijke speelruimte met een goed basisontwerp, dat als een integraal 'speellandschap' wordt vorm gegeven.

Visie, oplossingen en acties:

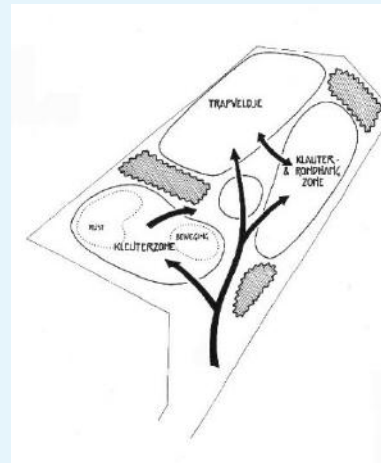
- Een kwalitatief basisontwerp uitwerken voor elke nieuwe of vernieuwde speelruimte:
- **Prior!** - **Lopend**

De 'bespeelbare open (groen)ruimte' moet niet vol gezet worden met speeltoestellen. Belangrijker dan de toestellen is een goed doordacht bespeelbaar landschapsonwerp met reliëf, (avontuurlijke) groenvoorzieningen en variatie in de bodembedekkingen. Een goed basisontwerp is een duurzame onderlegger en kan meerdere generaties mee gaan. De uitrusting met toestellen is meer generatiegebonden en kan variëren volgens de leeftijden en precieze noden.

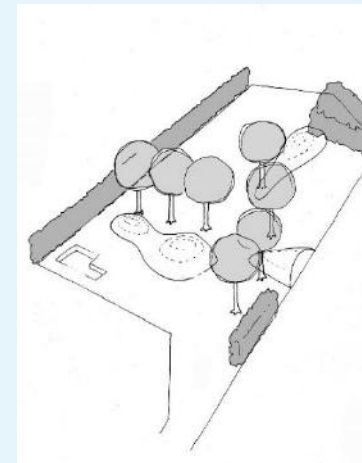

Speelterrein Vossenbergh as kwalitatief terrein.

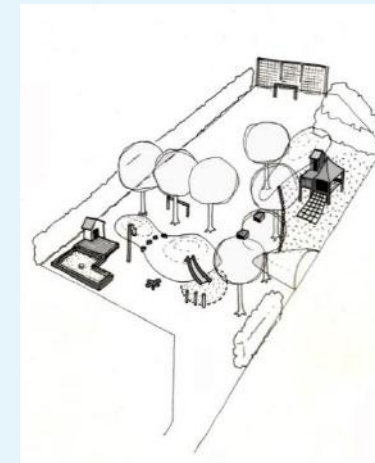
Naar een volwaardig speelruimteontwerp:

1. Vlekkenplan: 'kamers' maken + looplijnen

2. Reliëf en groenvoorzieningen: een kwalitatief bespeelbaar landschap vormt de basis van de speelruimte en kan meerdere generaties doorstaan.

3. Speeltoestellen als 'meubelstukken'

> 4. Naar een meer kwalitatieve groen-avontuurlijke inrichting van formele speelruimte (vervolg)

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Het stadsbestuur zet de trend naar meer groen-avontuurlijke terreinen verder**, zowel voor nieuwe terreinen als bij renovatie en heropfrissing van bestaande terreinen.
  - **Prior! – Lopend**Daarbij wordt er expliciet ingezet op meer **speelgroen**. Met de gewestelijke regenwaterverordening zal er ook meer en meer ruimte vrijgemaakt moeten worden voor waterbeheer. Daarbij zal er ingezet moeten worden op een **win-win voor water en spelen, door 'bespeelbare' wadi's te creëren**. Dit concretiseren we verder in dit document voor een geplande woonontwikkeling aan het rusthuis in Testelt (Zie verder: 7. *Gewenste speelweefsel in de deekern Testelt.*)

Landschappelijk ontwerp met looplijnen, reliëf en groenvoorzieningen

Wadi's et speelkansen

Naar een win-win voor water en speelruimte

5. Verder uitbouwen van gezinsvriendelijke bovenlokale publieke (speel)ruimtes

Uitgangssituatie:

In *Deel 1: Omgevingsanalyse* zijn enkele ruimtes benoemd die potentie hebben om bovenlokaal uitgebouwd te worden.

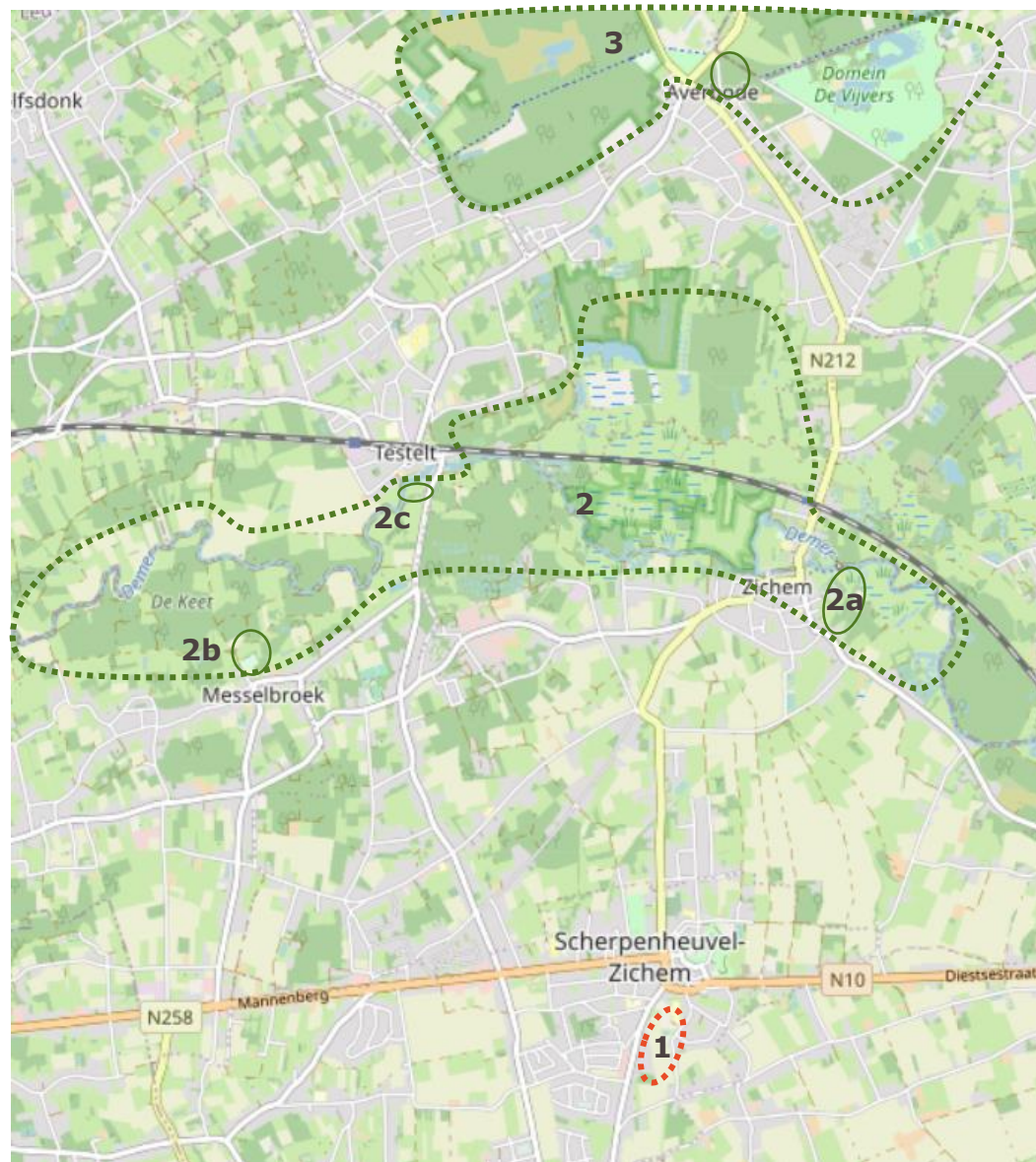
Oplossingen en acties:

- **Stadspark den egger (1): – Lopend**
De geplande uitbreiding en ontwikkeling van de speel- en sportinfrastructuur kan de omgeving van den egger doen uitgroeien tot een bovenlokale publieke ruimte.
- **De Demervallei (2):**
In *Deel 1 Omgevingsanalyse* stelden wij vast dat kinderen van de gehele stad de Demervallei gebruiken. Vooral de **omgeving van de Maagdentoren en de Hemmekes in Zichem (2a)** vormt reeds een belangrijke toegang tot het valleigebied. Dit kan nog verder geoptimaliseerd worden voor kinderen en families.

De geplande speelgroenontwikkeling rond de Keyt (2b) – Lopend zal wellicht uitgroeien tot een tweede belangrijke toegang voor gezinswandelingen langs de Demer en Demerbroeken.

Ook de **parking aan zaal Concordia in Testelt (2c)** kan die functie krijgen, zij het op een lager niveau. – **Quickwin**

- **Omgeving abdij Averbode (3): – Lopend**
De 'Lekdreef' met ijsjeskramen in Averbode en de abdij met omringende open ruimte is een belangrijke bestemming voor gezins- en familie-uitstappen. De uitbouw van deze groenpool is volop bezig, o.m. met de realisatie van het **Multimovepad**.

6. Aandacht voor tiener- en jongerenruimte

Uitgangssituatie

Uit de resultaten van de online enquête bleek dat er nood is aan ruimte voor jongeren. Vooral op de gemeenschapssite van den egger zijn er op dit moment spanningen tussen kinderen en jongeren. Ruimte voor tieners en jongeren is een uitdaging die de stad niet uit de weg kan gaan.

Visie, oplossingen en acties:

• Aandacht voor jongeren structureel inbouwen bij de uitbouw van sport- en gemeenschapssites:

De centrale gemeenschapssites zijn in veel deelgemeentes een belangrijke plek voor jongeren. Wij denken in het bijzonder aan:

- Den egger, Scherpenheuvel
- De Keyt, Messelbroek
- De sportsite Averbode
- De Hemmekes, Zichem

Op een lager schaalniveau ook:

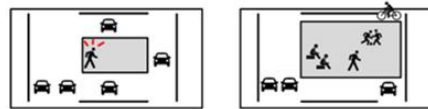
- Den Cayberg, Keiberg
- Voetbalvelden in Schoonderbuken
- OC 't Laer + voetbalvelden, Okselaar

Bij de ontwikkelingen op deze sites moet er aandacht uitgaan naar jongeren.

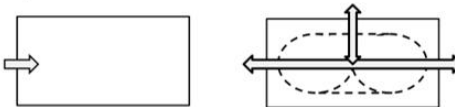
Concreet betekent dit:

1. **Jongeren bevragen en betrekken** bij de ontwikkelingen (bijv. door veldinterviews, online enquête, betrekken van tienergroepen van de lokale jeugdbeweging),...
2. **Toepassen van principes voor tienervriendelijk ontwerp** (zie hiernaast of in de publicatie [Tienervriendelijke publieke ruimte](#))

1. Creëer zo veel mogelijk verblijfsruimte, vanuit het STOP-principe

2. Creëer meerdere ingangen, circuits en lussen in grotere parken en pleinen

3. Buffer waar nodig

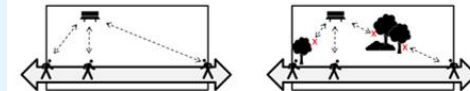
4. Haal mogelijks conflicterende activiteiten en groepen wat uit elkaar en zorg voor meerdere ontmoetingsplekken

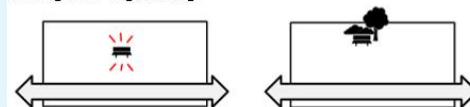
5. Denk goed na over looplijnen en circuits

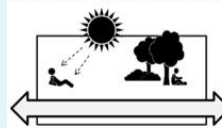
6. Denk goed na over zichtlijnen

7. Zorg voor rugdekking

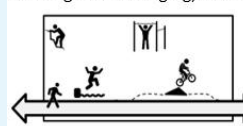
8. Bied zowel zon- als schaduwplekken aan

9. Zet zitbanken in als ontwerpelement

10. Zorg voor uitdaging, bewegings- of ervaringsprikkel

11. Onderhoud en beheer?

> 6. Aandacht voor tiener- en jongerenruimte (vervolg)

Visie, oplossingen en acties:

- **Op korte termijn zal de buitenruimte van volgende sites herontwikkeld worden. Dit zijn dus belangrijke projecten om tiener- en jongerenvriendelijk uit te bouwen: - Lopend - Prior!**
  - Den Egger, Scherpenheuvel
  - De Keyt, Messelbroek
  - Everbeur, Averbode
- **Continueren van jongerenopbouwwerk en lokale aanwezigheid: - Lopend**

Naast ruimtelijke acties is het belangrijk dat het contact met (soms kwetsbare) jongeren wordt uitgebouwd. Het jongerenopbouw-werk speelt daarin een belangrijke rol en hun werk is zeker een meerwaarde.

Ook voor de andere deelgemeentes is lokale aanwezigheid een meerwaarde, vooral op de hoger vermelde gemeenschapssites. Die lokale aanwezigheid kan via opbouwwerk of de mobiele speel- en ontmoetingskansen vorm krijgen.
- **Positief integraal beleid bij overlastmeldingen:**

Wanneer er zich **spanningen** manifesteren tussen jong en oud **kies de Stad voor een positief integraal** beleid dat **ruimte** geeft en **steun** biedt, maar **ook grenzen** stelt waar nodig.

Enerzijds erkent de Stad het belang van rondhangen voor tieners en jongeren:

  - Als groei naar zelfstandigheid
  - Als zinvolle vrije tijdsbesteding
  - Pedagogische functie: uitwisselen met leeftijdsgenoten, raad vragen bij vriend(inn)en, bouwen aan identiteit
  - Rondhangen is nuttig en nodig voor opgroeiende tieners en jongeren.

- **Conflicten structureel aanpakken: Tevens erkent de Stad dat er conflicten kunnen ontstaan.**

Soms is er bij jongeren sprake van vervelingsgedrag, claimgedrag, lawaai-overlast, zwerfvuil, vandalisme,...

De Stad wil duidelijke grenzen stellen, maar wil die conflicten tevens structureel en pro-actief aanpakken en niet louter aan symptoombestrijding doen.

De oorzaken van conflicten liggen vaak diep:

  - Ruimte wordt schaars, waardoor er meer conflicten ontstaan.
  - Sociaal: groeiend individualisme. Er zijn minder gedeelde kaders en er is minder sociale controle.
  - Besef vanuit preventie: Vroeger ingrijpen op risico's.

Daarom is het nodig dat **tieners en jongeren erkend worden als participant en actor** in de publieke ruimte.

Door participatie en co-productie kan de Stad bouwen aan een publieke infrastructuur en ruimte op maat van / samen met tieners en jongeren.

Zo kan de Stad proberen te anticiperen op conflicten door de juiste schaal te kiezen voor elke speelterrein, door gevoelige ruimtes te bufferen,...

Jonge inwoners in/en de publieke ruimte

Een pleidooi voor rondhangen in de publieke ruimte

[Visietekst 'Jongeren in de publieke ruimte'](#)

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Model van buurtbemiddeling: - Lopend**
Bij ernstige conflicten waarin ook jongeren betrokken zijn, neemt de Stad het model van **buurt-bemiddeling als uitgangspunt**.

Dit betekent in essentie:

Gedeelde kaders opbouwen tussen jongeren en bewoners: zodat zij elkaars perspectief leren begrijpen en komen tot een nieuw **afsprakenkader** over de **grenzen**.

Cruciaal daarbij is:

- **Een vertrouwensband opbouwen met jongeren:**

Belang van vindplaatsgericht werken en jongerenopbouwwerk: bijv. Arktos-methodiek, Pleinpatrons-methodiek (JES). Vertrouwen en vertrouwelijkheid zijn hierbij een sleutelbegrip.

- **Participatief werken:**

Alle actoren actief betrekken, dus ook tieners en jongeren zelf.

- **Integrale benadering en overleg tussen diensten:**

Alle actoren en diensten worden betrokken en kunnen snel en flexibel werken. Zeker bij probleemsituaties staan alle actoren in nauw contact met elkaar.

Zowel politie, preventie, jeugd, sport, onderwijs, politici... spelen hun eigen rol, in nauw overleg met elkaar.

- **Buurtbemiddeling vergt specifieke competenties en opleiding.**

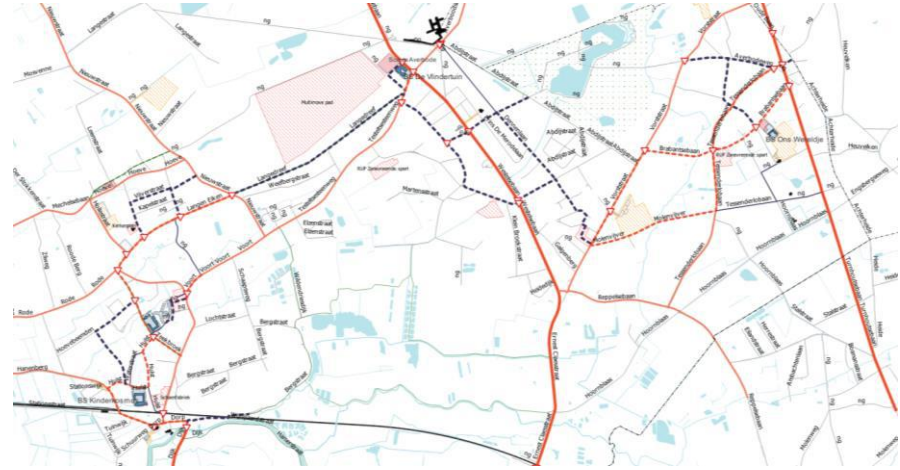
Bemiddelaars worden goed gekozen en krijgen een specifieke opleiding.

7. Uitbouwen van een netwerk van kindroutes als alternatief voor drukke (gewest)wegen

Uitgangssituatie

Het grondgebied van Scherpenheuvel-Zichem wordt doorsneden door drukke wegen. Vaak zijn dat gewestwegen. In alle deelgebieden hebben we vastgesteld dat kinderen die mijden als fietsroute en dat ze die niet zelfstandig kunnen en mogen oversteken. Op korte termijn zijn hier meestal geen grote veranderingen of aanpassingen te verwachten vanuit het gewest. Daarom moet ingezet worden op het kindvriendelijker maken van lokale parallelstraten, zodat die een interessant alternatief kunnen vormen voor de drukke en gevaarlijke verbindingswegen. Op cruciale punten in dit netwerk moet voor verkeersveilige oversteken worden gezorgd.

Kindroutes als alternatief aan gewestwegen en drukke wegen in het noordelijk deel (Testelt, Averbode en Okselaar).

Visie, oplossingen en acties:

- **Uitbouwen van 'kindroutes', parallel aan wegen met een barrièrewerking.**

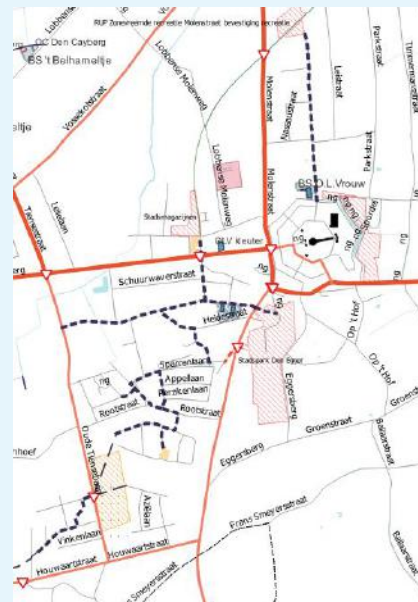
– Prior – Lange termijn.

Als alternatief voor de drukke en gevaarlijke (gewest)wegen worden **parallelroutes** uitgebouwd voor kinderen.

- **Bovenal zijn die verkeersveilig**, zowel objectief als subjectief, zodat ouders hun kinderen alleen de fiets durven laten nemen vanaf een leeftijd van ca. 8 jaar (zogenaamde 'kindnorm'). Onze voorstellen zijn mee gebaseerd op de Schoolroutekaarten uit 2015, en ondertussen geactualiseerd.

- **Wanneer de autofrequentie niet hoog** is, er voldoende verkeersveiligheid is en er voldoende ruimte is, kunnen er ook **leuke speelse passageplekjes** langs gecreëerd worden, inspeland op de eigenheid van de plek (zie volgende pagina). Dit gebeurt best op goed gelegen punten in het weefsel.

- **Waar deze kindroutes de barrièrewegen kruisen, worden er beveiligde oversteken** voorzien op de drukke wegen.

Gewenste verbindingen

- Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
- - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
- - - - Onveilige drukke weg > Verkeersveiliger maken
- Kindroute OK > Te behouden
- - - Kindroute > Te optimaliseren
- - - Nieuw te realiseren verbinding
- ▽ Gewenste veiligere overstek

> 7. Uitbouwen van een netwerk van kindroutes als alternatief voor drukke (gewest)wegen (vervolg)

Visie, oplossingen en acties:
(vervolg)

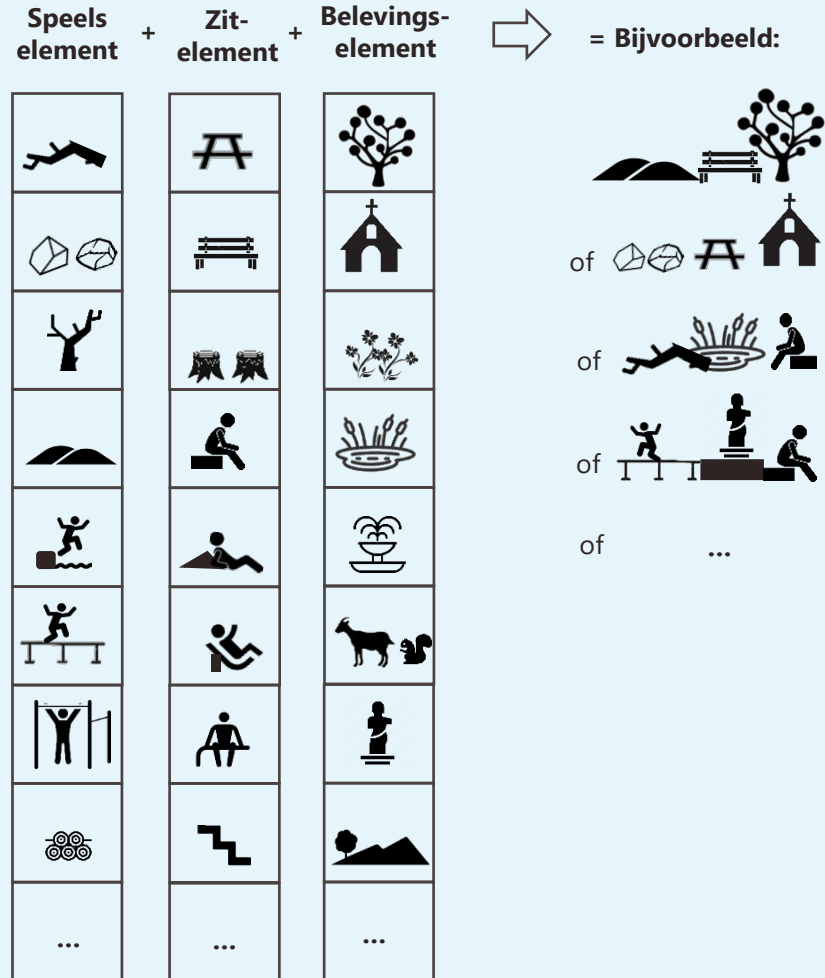
- **Speelse en beleefbare ontmoetings- en speelplekken creëren nabij belangrijke kruis- en knooppunten in het speelweefsel.**

Heel wat plekken zijn, **door hun plaats in het weefsel**, interessant om iets extra te doen voor kinderen en jongeren, zonder dat dit echte formele speelruimtes hoeven te zijn. Het kan bijvoorbeeld gaan om de kruising van belangrijke kindroutes, de markering van een belangrijke trage weg, een verbreding aan een belangrijke afslag, een brug waar verschillende belangrijke routes voor jeugd samen komen, een kleine open ruimte aan een opmerkelijk landschapselement,...

Hier is het niet altijd gepast om een formeel speeltoestel in te zetten. Er kan eerder gemikt worden op kleine **intergenerationale ontmoetingsplekjes**, waar men even halt houdt of afspreekt.

- Voor een kindvriendelijke invulling is het belangrijk dat er hiervoor steeds een combinatie wordt gemaakt **met min. 3 elementen:**
  - Een speels element
  - Een zitelement
  - Een belevingselement, vaak al aanwezig in de omgeving.

Het gamma hiernaast biedt diverse mogelijkheden om **per plek een passende combinatie** te vinden, zowel in stenige plekken als in groene ruimtes.

B. GEWENSTE SPEELWEEFSEL IN DE DEELKERNEN

Speelweefsel in de deelen

Het gewenste speelweefsel van de deelen, met bijhorende acties, wordt in aparte pdf-documenten in beeld gebracht en besproken.

- 1. Gewenste speelweefsel in Scherpenheuvel-Centrum**
- 2. Gewenste speelweefsel in Keiberg**
- 3. Gewenste speelweefsel in Messelbroek**
- 4. Gewenste speelweefsel in Schoonderbuken**
- 5. Gewenste speelweefsel in Zichem**
- 6. Gewenste speelweefsel in Averbode**
- 7. Gewenste speelweefsel in Testelt**
- 8. Gewenste speelweefsel in Okselaar**

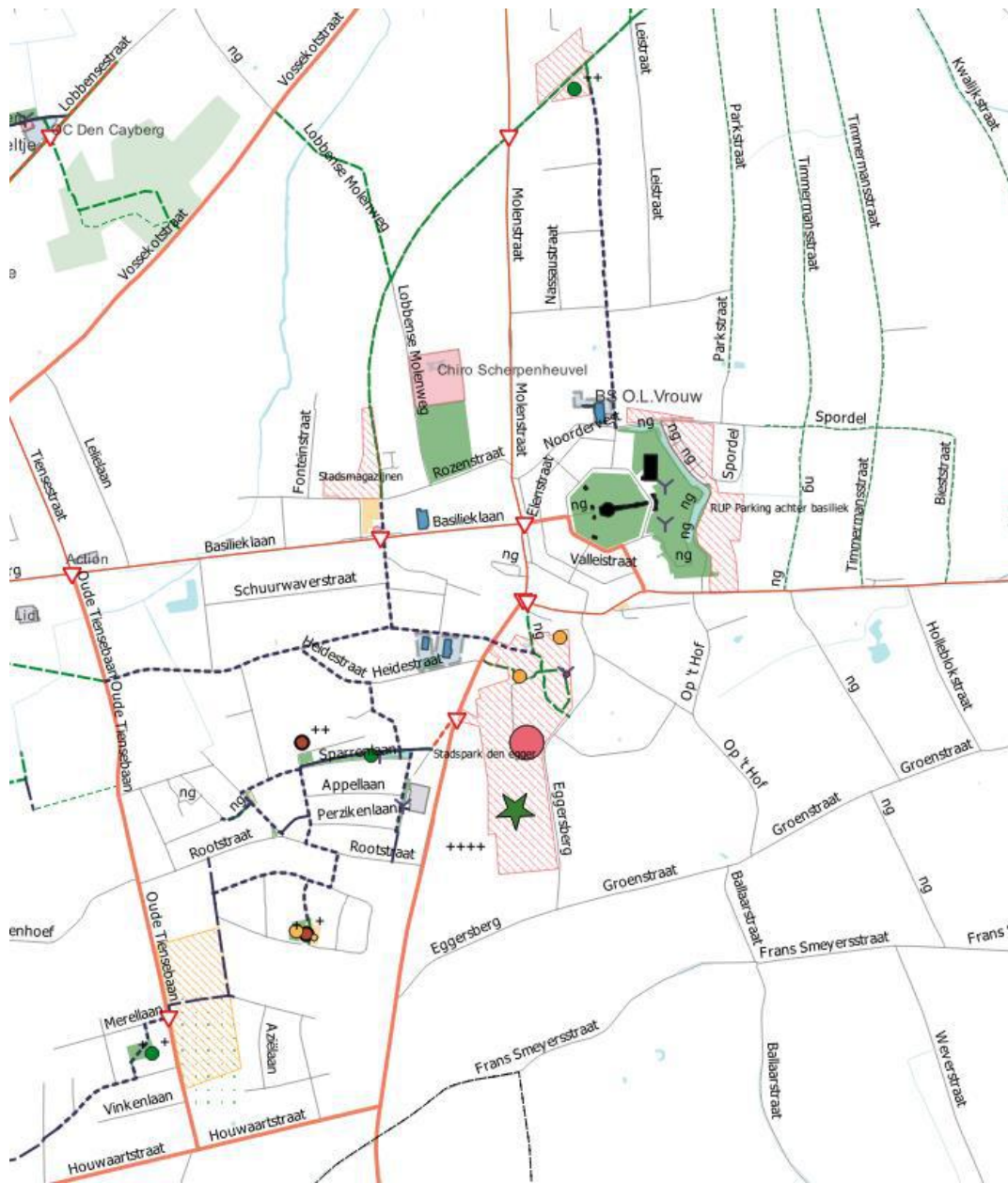

1. Gewenste speelweefsel in woonkern Scherpenheuvel-Centrum

1.1. Gewenste speelweefsel in Scherpenheuvel-Centrum: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

> 1.1. Scherpenheuvel-centrum algemeen (vervolg)

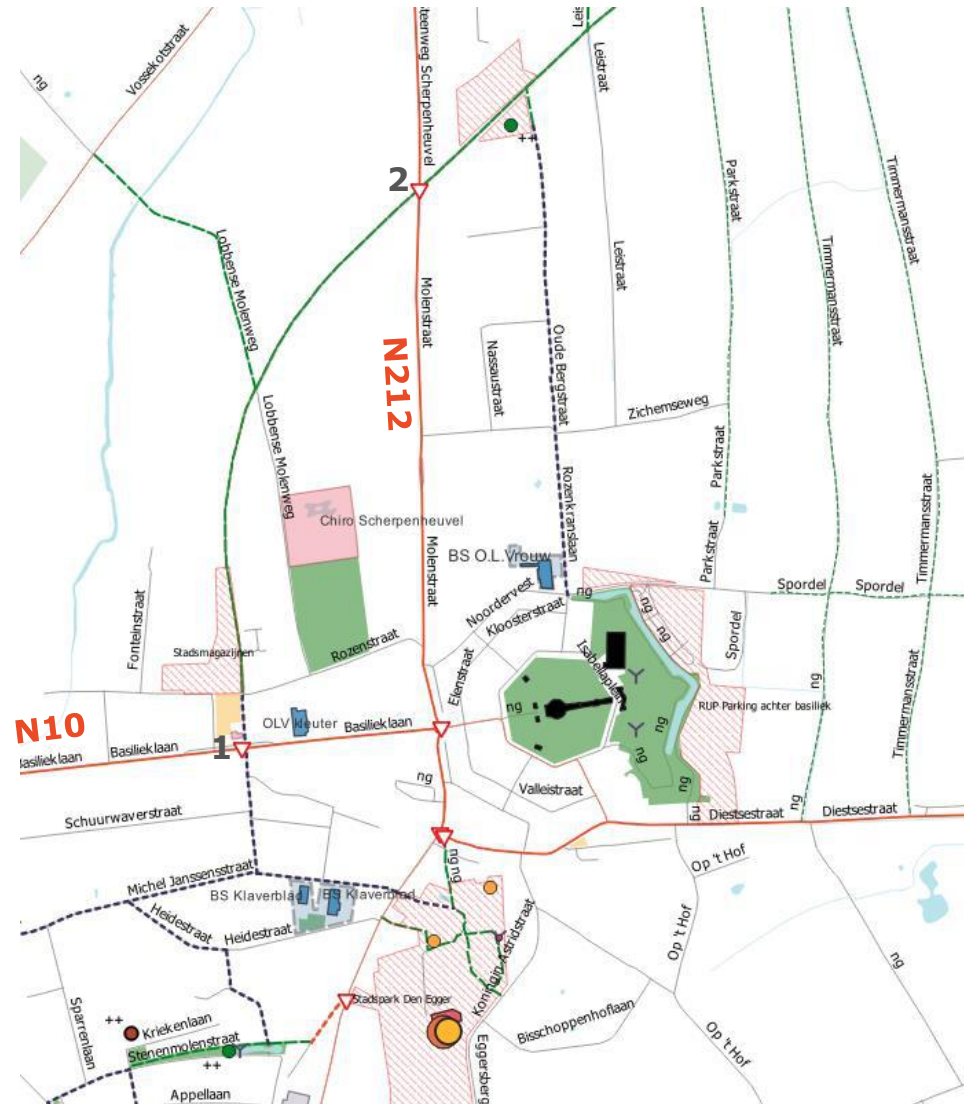
Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- In *Deel 1: Omgevingsanalyse* is aangegeven dat de gewestwegen **N10 en N212 een enorme barrière** vormen voor de kinderen en jongeren van Scherpenheuvel. In de overzichtstabel daar worden alle belangrijke kruispunten en oversteken aangegeven. De N10 wordt meer en meer van de basiliek weggeleid richting Diest. Toch blijven de gewestwegen het centrum verdelen.
- De uitbouw van de **oude spoorwegberm als fietsroute biedt kansen voor een verkeersveilig alternatief naar Zichem** en de uitbouw van een interessante **bovenlokale kindroute**.

Visie, oplossingen en acties:

- **Het reduceren van het barrière-effect van de gewestwegen N212 en N10 – Prior – Lange termijn**
Dit blijft een cruciale uitdaging voor het speelweefsel, te meer aangezien het stadsbestuur niet zelf wegbeheerder is. Voorlopig moeten deze barrières dus aanvaard worden als gegevenheid. Op langere termijn moet het barrière-effect verminderd worden.
- We stippen wel nog enkele **cruciale oversteken moeten worden** (bij voorkeur lichtgeregeld op aanvraag, met middeneiland): **- Prior!**
  - (1) Betere oversteken op de N10 aan 't Boemelke
De oversteken zouden binnen de zone 30 moeten liggen (ze liggen er nu net buiten). Ze liggen ook net buiten het middeneiland.
  - (2) Oversteek t.h.v. bovenlokale fietsroute op Molenstraat / N212 (max. 50 km/u).

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties:

- **Verder uitbouwen van de fietsroute op de oude spoorwegberm richting Zichem (1) – Lopend**

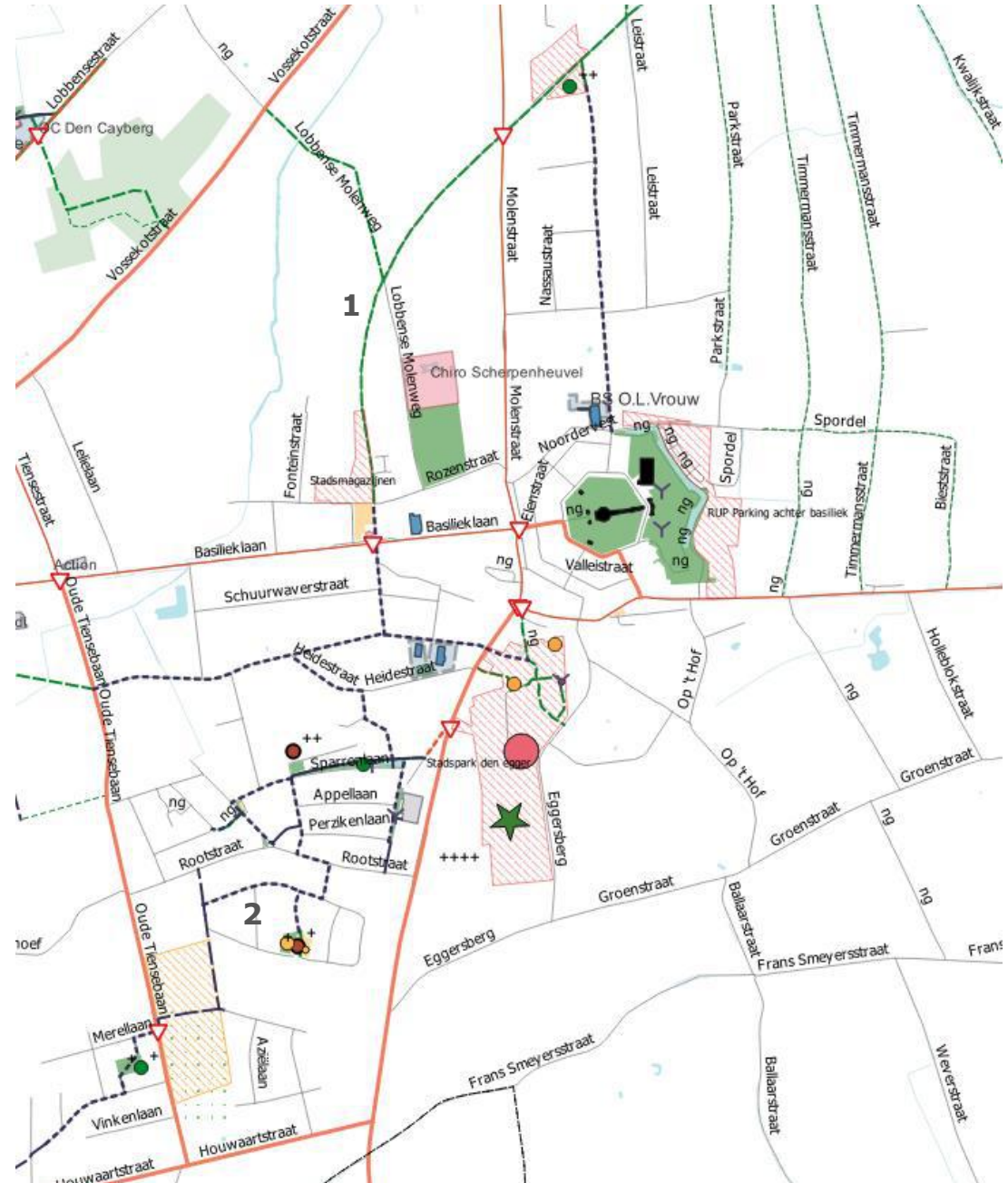
Het fietsrouteproject op de oude spoorwegberm is cruciaal voor de noordelijke wijken.

Het belang van de oversteekpunten op de gewestwegen blijft een aandachtspunt (zie vorige pagina).

Verder dient de publieke ruimte langs de as ook kwalitatief uitgebouwd te worden in nieuwe ontwikkelingen. Daar komen we later op terug in dit hoofdstuk bij '1.2. Specifieke plekken': 'Stadsmagazijnen en groen lint'

- **Uitbouw van kindroutes in het zuidelijke deel (2): - Prior - Lange Termijn**

De zuidelijke wijken zijn onderling niet goed verbonden met elkaar. Daarom stellen we enkele kindroutes voor om die onderling beter te verbinden. Op termijn kunnen ze ook deel uitmaken van een bovenlokale verbinding vanuit Schoonderbuken naar den egger (zie verder in dit onderdeel en zie ook deelgebied Schoonderbuken).

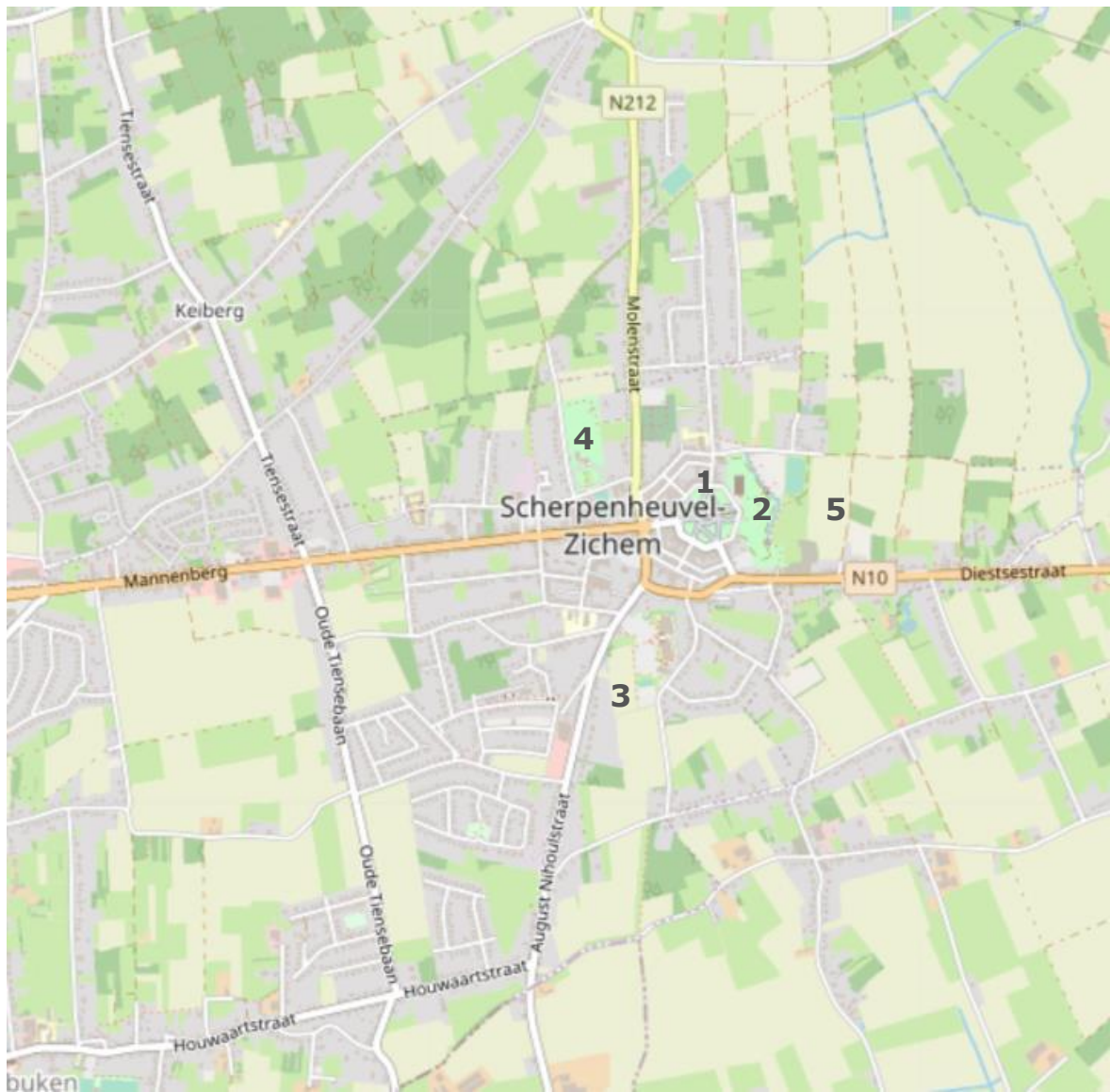
Uitbouw van groenzones

Uitgangssituatie:

- Op dit moment is het **Basiliëpark (1)** de belangrijkste groenzone voor Scherpenheuvel. Dit park staat vooral in dienst van het bedevaartgebeuren en is ook een stiltegebied.
- De oostkant, **aan de Mariahel (2)**, heeft een meer recreatief medegebruik.
- Site **den egger** wordt binnenkort uitgebreid met een **stadspark (3)** van aanzienlijke omvang.
- De Chiro ligt in een groot **kasteeldomein (4)** in private eigendom.

- In vergelijking tot de andere dealkernen heeft het centrum van Scherpenheuvel **minder toegang tot 'pittoreske' groen- en natuurgebieden**. Dit lezen we ook in de online enquête:
"Hier in Scherpenheuvel is er veel te weinig groen! Veel meer groen, meer bomen!"
- De **oostkant (5)** bestaat uit uitgestrekte landbouwpercelen met veel (maar zeer rechtlijnige) landwegen.

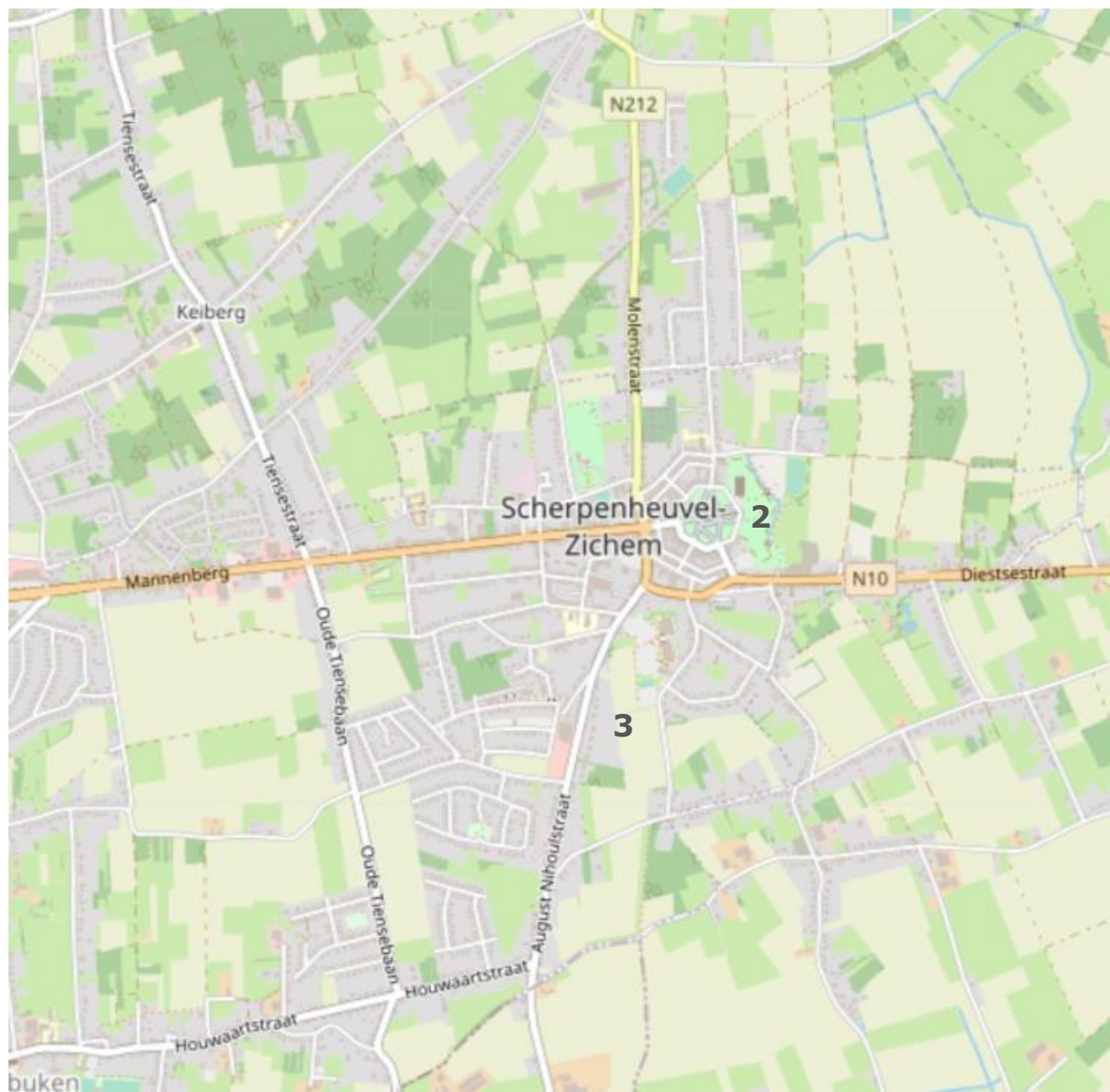

Uitbouw van groenzones (vervolg):

Visie, oplossingen en acties:

In vergelijking met de andere deelgebieden is er rond en buiten de kern Scherpenheuvel weinig beleefbaar en toegankelijk groen. Voor deze kern is de uitbouw van **parken en groenzones binnen de woonkern en buurten** dus heel belangrijk.

- **Stadsparken:**
Op de volgende pagina's geven we principes weer voor enkele belangrijke stadsparken:
  - **Uitbreiding stadspark rond den egger (3)**
  - **Park rond Mariahal (2)**
- **Wijk- en buurtparkjes met formele speelruimtes:**
Voor het deelgebied Scherpenheuvel moet **echt op (groene) wijk- en buurtspeelruimtes worden ingezet.** Na de bespreking van de stadsparken overlopen wij hierna de verschillende bestaande of potentiële terreinen:
  - **Speelterrein in Planetenwijk**
  - Nieuw te realiseren speelruimte in de ontwikkelingen rond **Stenen Molen** (wadi Sparrenlaan en Stenen Molen Fase IV). Er is **ook aandacht voor mogelijke toekomstige nieuwe woonontwikkelingen** (bijv. site Stadsmagazijnen en zuidelijke wijken), omdat daarbinnen nieuwe buurt- en wijkparkjes gerealiseerd zouden moeten kunnen worden.

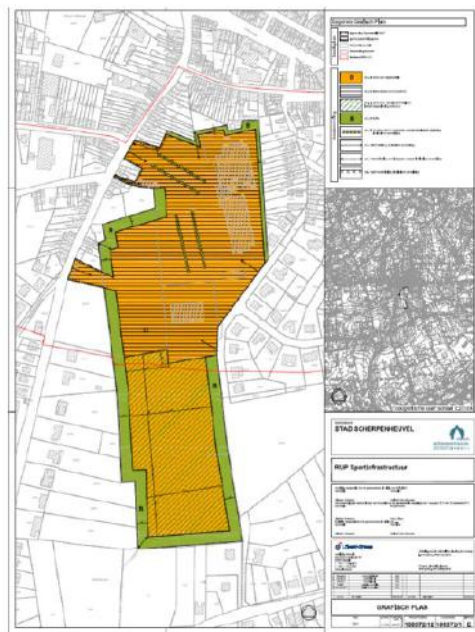
1.2. Specifieke plekken: Visie, oplossingen en acties

Site den egger / Stadspark:

Uitgangssituatie:

- Den egger is een **gemeenschapssite die op stedelijk niveau functioneert**. De speelruimte is op dit moment ondermaats.
- Voor de buitenruimte van den egger / Stadspark wordt een **inrichtingsplan** opgemaakt, gebaseerd op de contouren van het RUP. Daarbij staat het realiseren van skate-, speel- en groen-avontuurlijke bewegingskansen voorop.
- In *Deel 1: Omgevingsanalyse* is een uitgebreid beeld gegeven van de huidige beleving en het ruimtegebruik. Er zijn ook **aandachtspunten geformuleerd voor tieners en jongeren**.

Visie, oplossingen en acties:

- **Formele speelruimte, groen-avontuurlijke speel- en bewegingskansen realiseren binnen het nieuwe inrichtingsplan:**
- **Lopend - Prior**
Tijdens de inspraak met kinderen hebben we Pictoplay-ontwerpoefeningen uitgevoerd en principes geformuleerd voor de inrichting van de buitenruimte van den egger (zie ook Deel 1: Omgevingsanalyse). Wij geven ze hier weer op volgende pagina's. Deze input is reeds meegegeven in het ontwerptraject en wordt verder verwerkt.
- Vanuit de bevraging bij jongeren benadrukken we nog eens dat er **ook voorzieningen voor tieners en jongeren** moeten komen.
- **Lopend - Prior**
Dit kan moeiteloos geïntegreerd worden in de ontwerp-oefening. Ook de opmerking i.v.m. de gladheid aan het veldje kan nagekeken worden.
- **Uitbouw van skatevoorziening op stedelijk niveau, in nauw overleg met de skate-scene: - Lopend - Prior**
De site verdient uitbouw van forse skatevoorziening. De **huidige locatie** is daarvoor het beste geschikt. De plek moet voldoende ruim zijn en er moet **aandacht zijn voor verschillende skateniveaus**. Er moet bijv. ook een zone zijn voor beginnende skaters, met een zeer egale ondergrond (bijv. gepolierde beton) en enkele (verplaatsbare) kleine toestellen. Die zone is liefst wat afgescheiden van de zone voor gevorderden. Het kan ook interessant zijn om een brede, goed berijdbare toegangsweg voor skaters te voorzien tussen het gebouw en de skatevoorziening.
- **Uitbouw van de buitenruimte voor kinderopvang en speelpleinwerking.**
Lopend - Prior
Vanuit de kinderopvang Baloe is er grote nood aan een betere buitenruimte, met speelkansen, groen en schaduw. Er moet goed nagedacht worden over een afgesloten gedeelte, overwegend afgestemd op jongere kinderen, waar ook speelgoed en losse materialen (met opbergmogelijkheid) ingezet kunnen worden. Die zone moet in verbinding staan met meer publieke gedeeltes, die avontuurlijker ingericht kunnen worden.

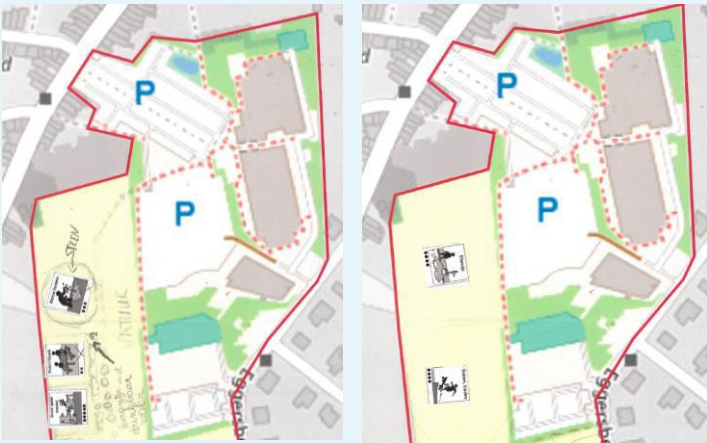

Ontwerpoefening Picto-play:

Voor de buitenomgeving van den egger hebben leerlingen van de basisschool Onze-Lieve-Vrouw een Picto-play-ontwerpoefening gedaan. De kinderen stellen een ontwerp voor dat qua zonering in lijn ligt met de visie van de stad en het studie bureau (zie Inleiding). Wij hebben dit tijdens de *Omgevingsanalyse* al meegegeven aan de ontwerpers, maar wij herhalen hier nog even de belangrijkste conclusies en principes:

Noordelijke en centrale zone:

Dit is voor de kinderen vooral een zone om te spelen, te sporten en om elkaar te ontmoeten. Opvallend is dat verschillende kinderen naast de overloopparking waterelementen zoals een (drink)fontein of wadi integreren.

De noordelijke en centrale zone richten kinderen voornamelijk in als speel-, sport- en ontmoetingszone.

Zuidelijke zone:

Hier ligt de focus op een natuurlijke, parkachtige omgeving. Deze zone richten de kinderen voornamelijk in met (speel)bosjes en bloemenweides, maar ook met natuurlijke spelelementen zoals boomstamschijven, klimbomen, losse takken, enzovoort.

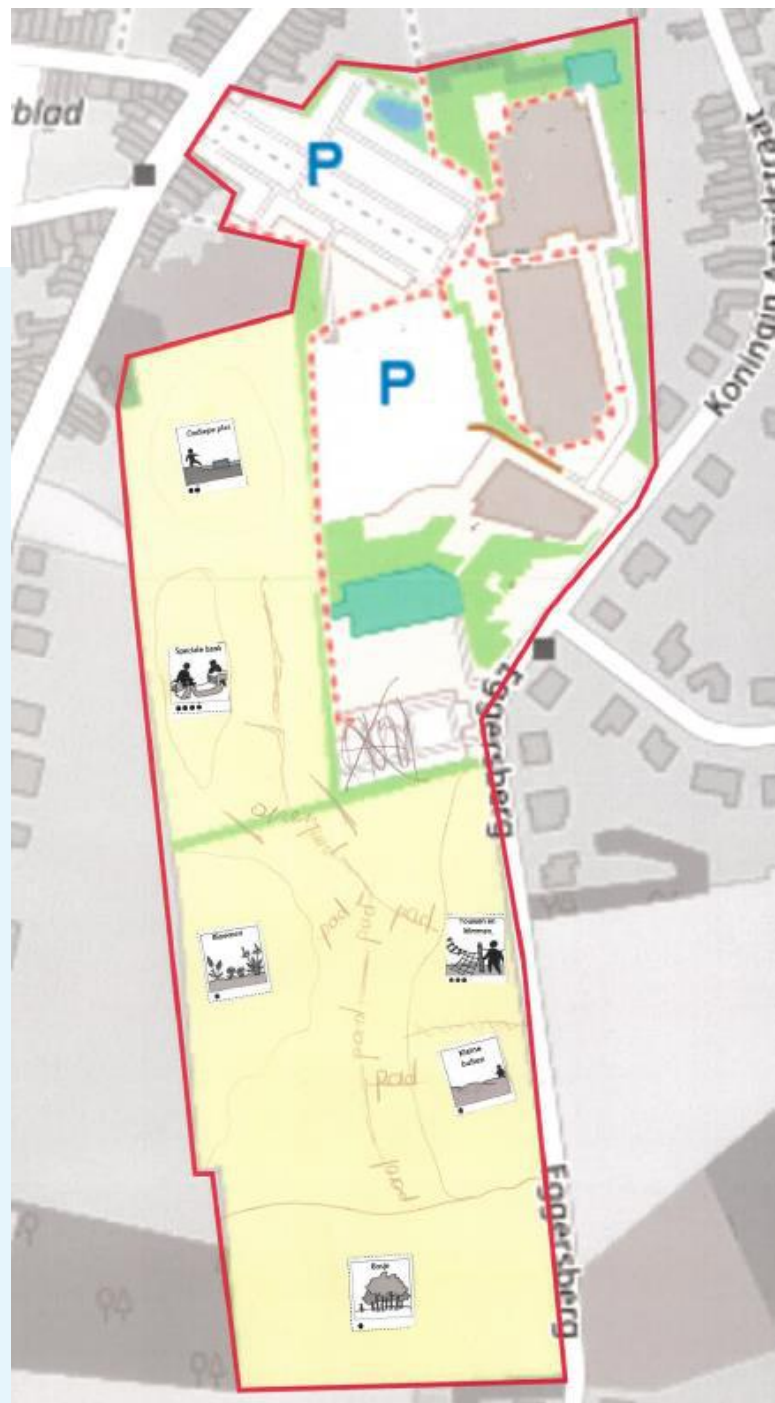
De zuidelijke zone richten kinderen voornamelijk in als natuur- en parkzone met enkele speelbare elementen.

> 1.2. Specifieke plekken > den egger / Stadspark (vervolg)

Belangrijkste ontwerpprincipes:

Onderstaande ontwerpelementen komen terug in de verschillende ontwerpen van de kinderen:

- 1. Integratie van bespeelbare waterelementen:**
Voornamelijk in de zone ten westen van de overloop parking. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een toegankelijke (ondiepe) wadi met een eilandje en boomstamschijven.
- 2. Iets doen met reliëf:**
Heuvels of bulten die gebruikt kunnen worden om te spelen of om op te zitten. Reliëf kan ook gebruikt worden om zones op een landschappelijk manier van elkaar te scheiden.
- 3. Natuur en (bespeelbare) groenelementen:**
Voornamelijk in het zuiden van de site. Kinderen zien deze zone als een natuurlijk speellandschap met bosjes, struiken, bloemen, klimbomen, heuvels, losse takken, liggende boomstammen,....
- 4. Spelen en sporten afwisselen met zitten:**
Zowel in het noorden van de site als in de meer natuurlijke zone in het zuiden willen kinderen naast speel- en beweegmogelijkheden ook voldoende plekken om te zitten en te chillen. Denk bijvoorbeeld aan gewone zitbanken, maar ook aan speciale banken, picknickbanken, banken rondom bomen,....
- 5. Wandel- en fietspaden:**
De kinderen kiezen bewust voor trage wegen in het nieuwe stadspark. Auto's zijn enkel welkom op de bestaande parkings.
- 6. Geen extra sportmogelijkheden in open lucht:**
De bestaande sportfaciliteiten (het skateparcours, de outdoor fitness en het BMX-parcours) zijn voor de kinderen voldoende.
- 7. Omtrent het skatepark zijn de meningen verdeeld:**
Sommige kinderen verkiezen om het huidige skatepark te behouden, anderen willen een (al dan niet bijkomend) skatepark op een andere plek in het toekomstig stadspark.

Basiliepark en Mariahal:

Uitgangssituatie:

- In *Deel 1: Omgevingsanalyse* stelden we vast dat het **Basiliepark ook door kinderen als religieuze rustplek wordt gezien**. Wij stellen hier dus geen ingrepen voor in functie van spelen of actief ontmoeten.
- **De groene ruimte rond de Mariahal heeft wél meer betekenis als afspreek- en picknickplek voor kinderen en jongeren. De helling heeft veel speelwaarde.** Momenteel wordt er nagedacht over de verdere toekomst van de Mariahal, het park en de parkings.

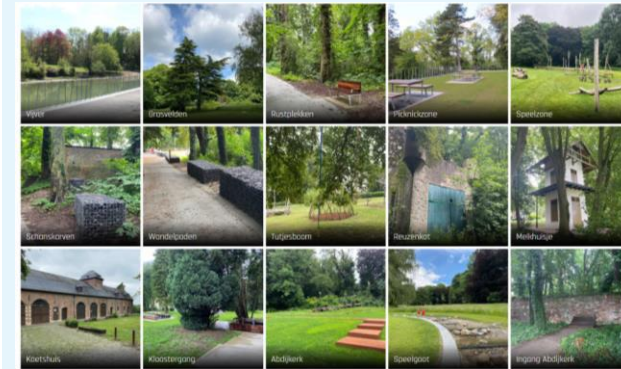
Visie, oplossingen en acties:

- **Behouden en uitbouwen van de groene ruimte rond de Mariahal als informele afspreek- en picknickplek voor kinderen, tieners en jongeren, in overleg met het kerkbestuur.** De plek functioneert op dit moment al goed. Er kan eventueel gedacht worden aan **enkele extra prikkels** en houvast, die geïntegreerd kunnen worden in het grotere geheel: bijv.
  - een liggende boomstam
  - een labyrint met maaibeheer
  - beleefbare of bespeelbare kunst, die verwijst naar het bedevaartsverhaal en -gebeuren: bijv. een grote pelgrimsstaf, evocatie van een eik in kruisvorm, de verlamde knecht, de herder met schaapjes, een zevenpuntige ster (verwijzend naar het architecturaal principe binnen de basiliek)...
  - picknickbanken
  - iets doen met de helling: bijv. waterpomp en watergoot... Zie bijv. [Abdijpark Geraardsbergen](#).

Mogelijke referentie voor een speels en beleefbaar park, met respect voor het (religieuze) verleden, landschap en natuur:

[Abdijpark Geraardsbergen](#).

Speelterrein Planetenwijk

Uitgangssituatie:

- **Dit speelterrein is heel belangrijk** voor de zuidelijke wijken van Scherpenheuvel. Op dit moment functioneert het op wijkniveau.
- **Dit terrein is grotendeels oké.** Door de oppervlakte en gevarieerde invulling speelt het een belangrijke rol voor het zuidelijke stadsdeel en de nieuwe wijken die worden ontwikkeld.

Visie, oplossingen en acties:

- De belangrijkste opdracht is het op peil houden van de speeluitrusting en waken over de diversiteit aan speelkansen.
- Het terrein kan wel nog een kleine update of upgrade gebruiken: - **Quickwin**
  - Extra speeltoestel voor oudere kinderen (bijv. een kabelbaan of vogelnest-schommel)
  - Heuvel of bosje
- Er moet over gewaakt worden dat auto's niet parkeren in het verlengde van de doorsteek (zie foto's midden). - **Quickwin** Dit kan met een verkeersbord of met schilderingen op het wegdek gemarkeerd worden.
- Op termijn wordt het terrein best beter gebufferd t.a.v. de tuinen aan de (noord)oostzijde.

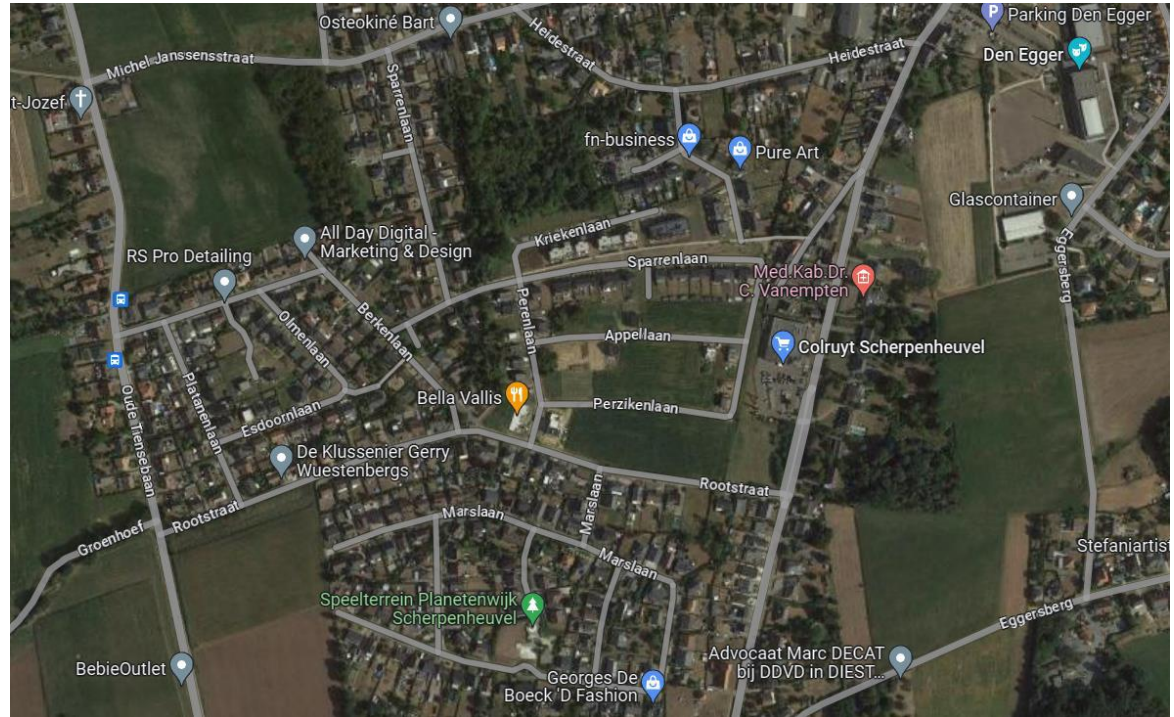
Groenzone met wadi Stenenmolen (Sparrenlaan)

Uitgangssituatie:

- In het zuidelijk deel van de kern Scherpenheuvel (rond Stenenmolenstraat) zijn er **veel woonontwikkelingen gerealiseerd, gericht op jonge gezinnen**. Met Stenenmolen Fase IV, is er nog een nieuwe woonontwikkeling op komst. De bestaande speelruimte in de Planetenwijk biedt onvoldoende oplossing. Er moet dus gedacht worden aan nieuwe spelterreinen.
- **De langgerekte zone met wadi langs de Sparrenlaan biedt hiervoor potentie**, omwille van de oppervlakte en de trage wegverbinding richting den egger.

Visie, oplossingen en acties:

- **Inbrengen van avontuurlijke spelprikkel in de wadi langs de Sparrenlaan, met respecteren van de bufferstrook aan de kant van de meergezinswoningen.**
- **Quickwin – Prior!**

Geplande woonontwikkeling Stenenmolen Fase IV

Uitgangssituatie:

- Momenteel worden er **plannen opgemaakt voor de woonontwikkeling Stenenmolen Fase IV**. Dit is in een zone waar er reeds **veel nieuwe gezinswoningen gerealiseerd zijn, zonder formele speelruimte**. (zie hoger)

Visie, oplossingen en acties:

- **Woonzone Stenenmolen Fase IV compact en dens ontwikkelen, zodat er open groene (speel)zones behouden of gecreëerd kunnen worden**, op maat van de buurt en met een autoluwe link naar de groenzone Sparrenlaan. – **Prior!**
Vanuit het Speelweefselplan stellen we dat er **min. 800 m²** behouden of ingericht zou moeten worden als **aaneengesloten 'bespeelbare publieke (groen-)ruimte'** (zie nadere omschrijvingen in algemeen deel).
- **Aandachtspunten zijn:**
  - De inplanting en het schaalniveau van die open speelruimte is van groot belang.
  - Voldoende afstand houden t.a.v. stapelwoningen en rekening houden met mogelijke privacy-conflicten.

> 1.2. Specifieke plekken (vervolg)

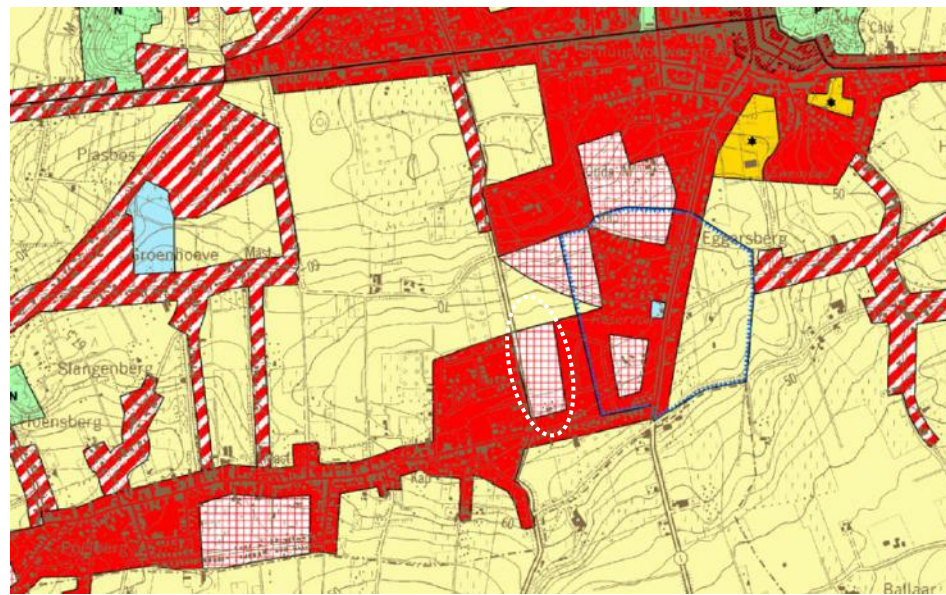
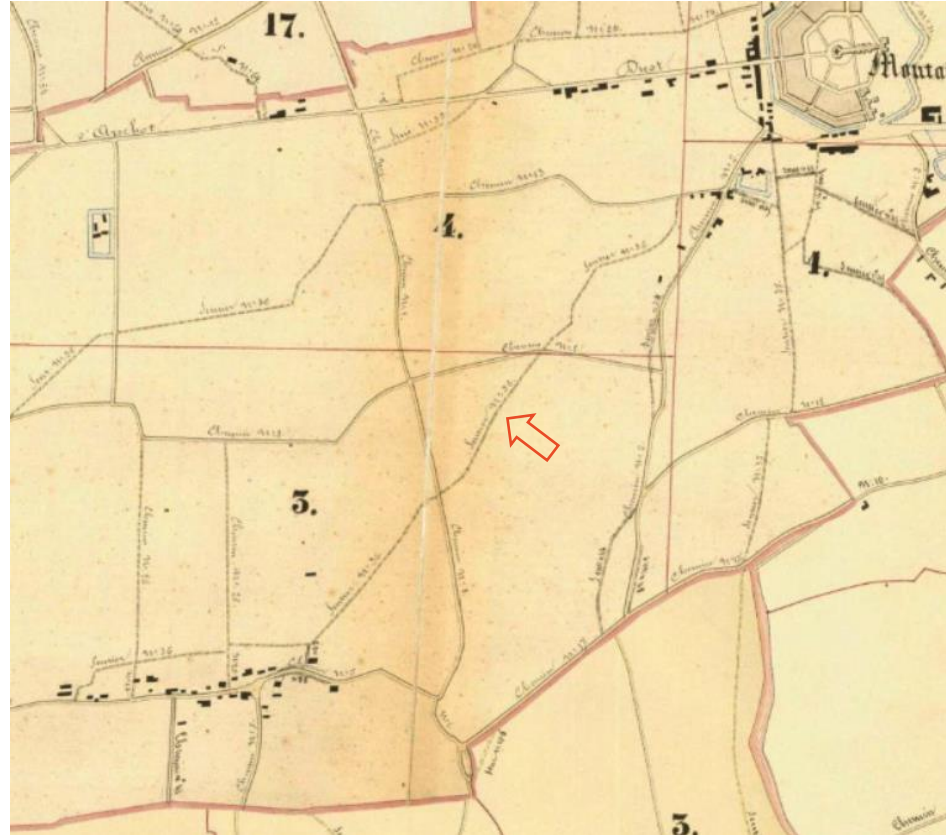
Terreinen LoForLife:

Uitgangssituatie:

- De terreinen waar het LoForLife-festival plaatsvindt, **zijn strategisch gelegen tussen Schoonderbuken en Scherpenheuvel-Centrum.** Ze zijn in privé-bezit en liggen deels in woonuitbreidingsgebied. Er kan gedacht worden aan een zachte wegverbinding.

Visie, oplossingen en acties:

- **Er kan gedacht worden aan een zachte wegverbinding om het wijkje aan Merellaan-Lijsterlaan te verbinden met de woonontwikkelingen ten zuiden van Scherpenheuvel-centrum** (bijv. Afrikalaan, Amerikalaan, Mercuriuslaan). Op die manier kan ook den egger beter bereikbaar worden voor de jeugd van Schoonderbuken. Er moet hiervoor in overleg gegaan worden met de eigenaars. Basis hiervoor kan de Atlas der buurtwegen zijn: **'Sentier n° 36'** loopt immers over de terreinen (vooral op het deel agrarisch gebied).
- **Wanneer het woonuitbreidingsgebied op langere termijn zou ontwikkeld worden, dan zou die 'Sentier n° 36' zeker moeten meegenomen worden in het ontwerp.** Die trage weg sluit dan bij voorkeur aan op de Merellaan of Lijsterlaan, met een veilige oversteek over de Oude Tiensebaan. Er zijn verschillende opties mogelijk (aansluiting op Mercuriuslaan, Marslaan of Rootstraat). Eigendomsstructuur zal het belangrijkste criterium zijn.

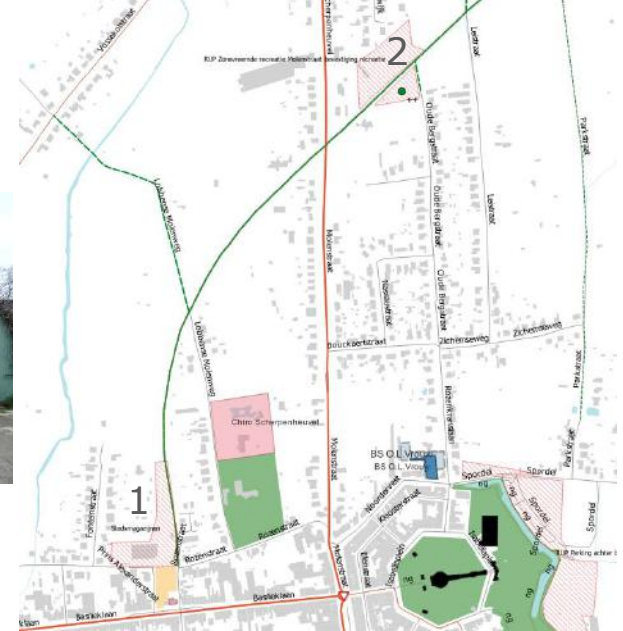

> 1.2. Specifieke plekken > Stadsmagazijnen

Stadsmagazijnen en groen lint doorheen het noorden:

Uitgangssituatie:

- **Interessante ligging** van deze stadseigendom, die verkocht zal worden.
- **In het noordelijk deel** van de kern Scherpenheuvel is er **geen formele speelruimte**. De site ligt langs de oude spoorweg, die uitgebouwd wordt als fietsroute, wat de site interessant maakt voor een bovenlokaal speelweefsel.
- **Belang van jeugdhuis 't Boemelke**.

Visie, oplossingen en acties:

- **Behoud van open parkgebied(lint) en uitbouw van een groene formele speelruimte op de site van de vroegere stadsmagazijnen (1):**
- Prior! – Lange Termijn
 Dit toekomstige stadsproject biedt kansen om publieke (speel)ruimte uit te bouwen in een stadsdeel dat nog niet goed voorzien is. **Sowieso is de oude spoorwegbedding bestemd als parkgebied.** Dit is een omvangrijke groenzone, die het groene hart kan worden van de ontwikkeling en naar het noorden verder verbinding maakt met Zichem.
 Die parkzone kan uitgebouwd worden als een **groen 'speellint' langs de fietsroute en inspelend op het talud.** Eventuele **nieuwe woningen moeten tevens afstand houden van 't Boemelke**, overeenkomstig de bestemming als parkgebied.
- **Een groene speelruimte realiseren op de stadseigendommen langs het fietspad** ter hoogte van de Oude Bergstraat / Mollenveldwijk (2). Dit kan een oplossing zijn voor deze wijk.

'Parckfarm' in oude spoorwegbedding, Laken

Oude spoorweg Sint-Pieters, Brugge

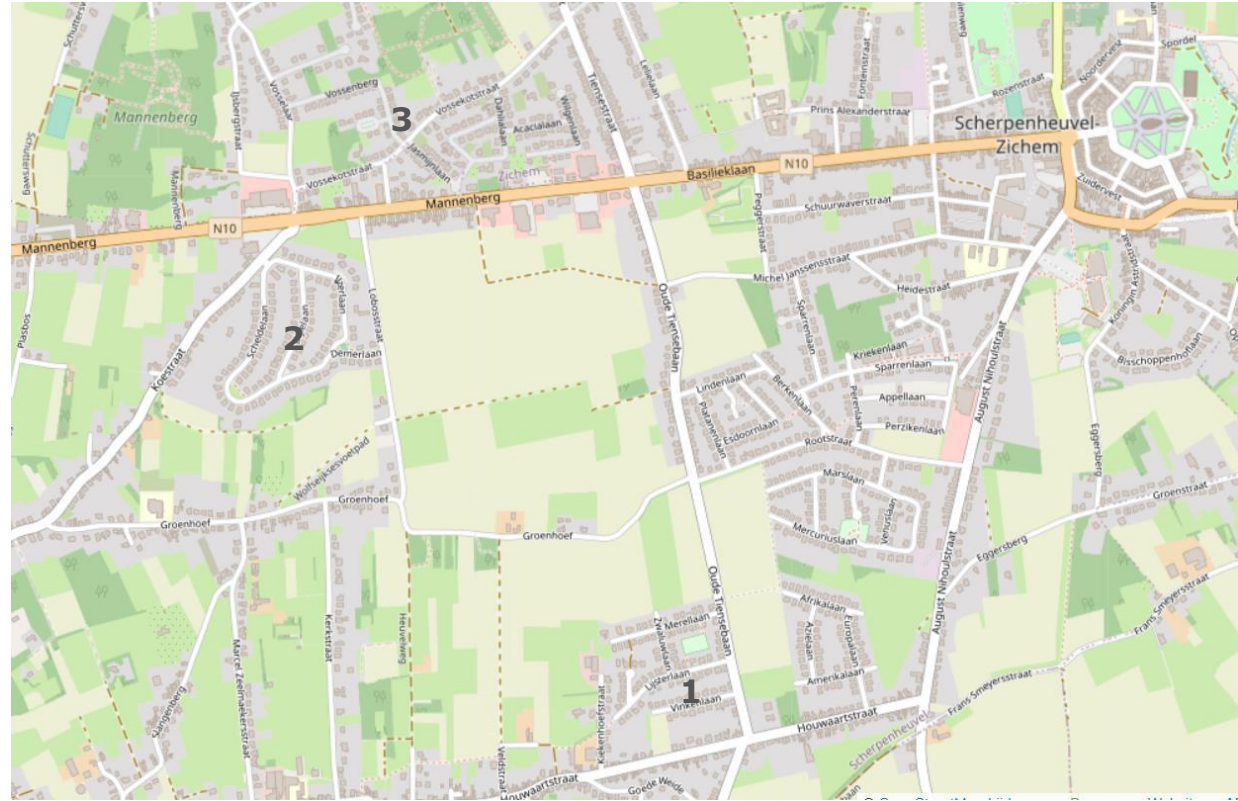
'Groen lint' Moorsele

> 1.2. Specifieke plekken (vervolg)

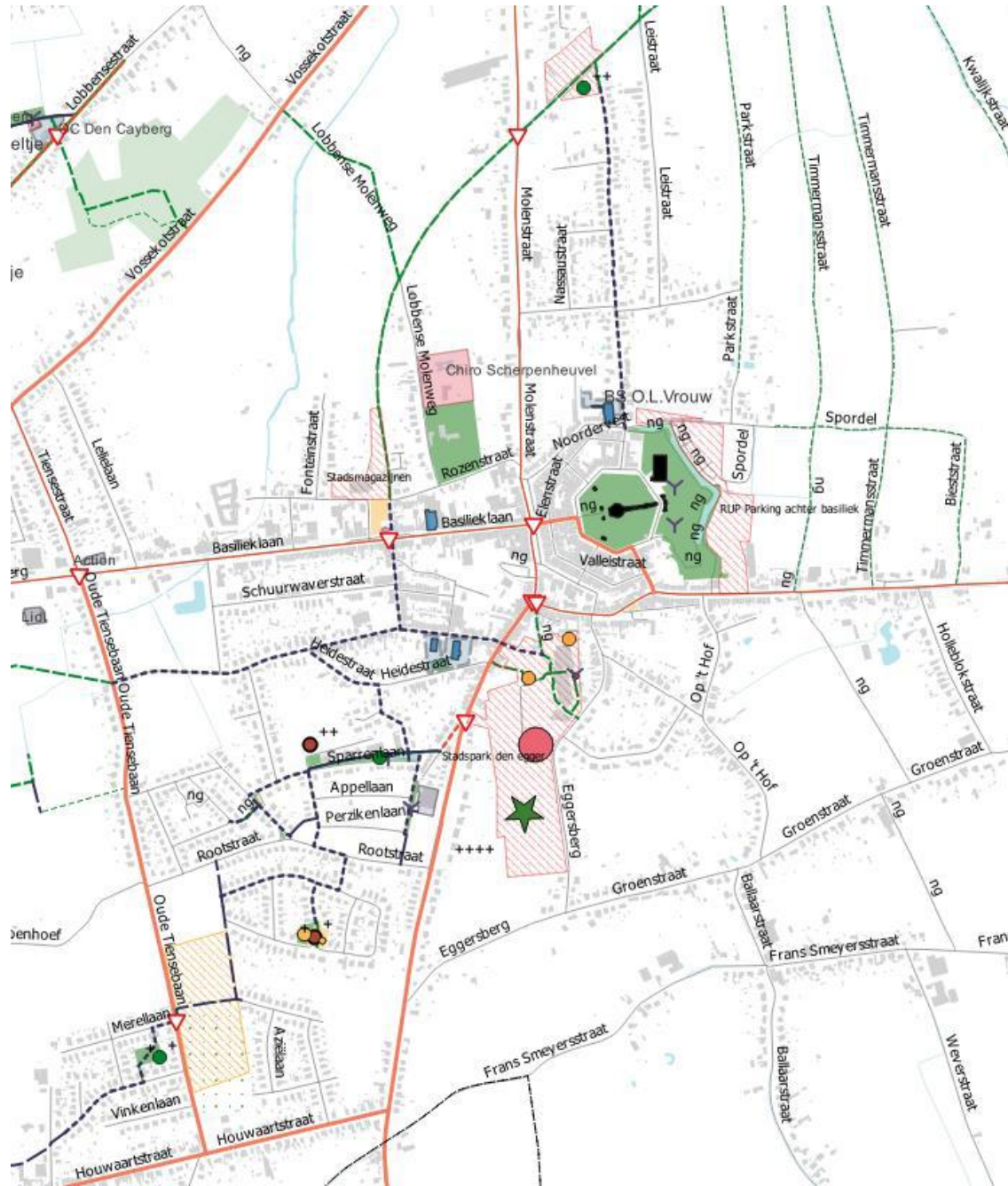
Opmerking:

De pleintjes aan de Merellaan-Lijsterlaan (1) en Scheldelaan-Demerlaan-Ijzerlaan (Loboswijk) (2) worden behandeld in het hoofdstuk 'Schoonderbuken'.

Het speelterrein aan Vossenberg (3) wordt behandeld in het hoofdstuk 'Keiberg'.

1.3. Synthese van het gewenste speelweefsel centrum

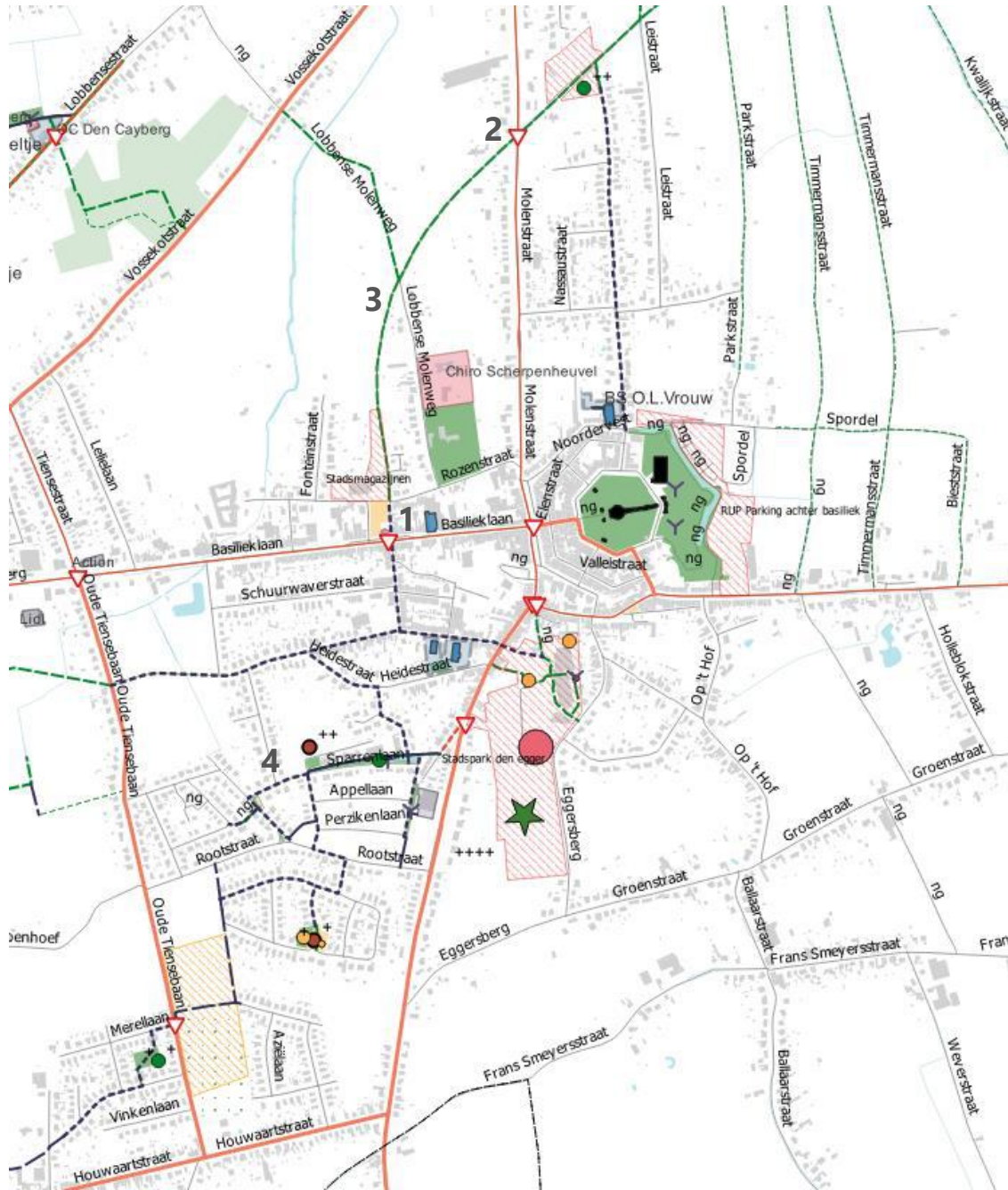
- Gewenste formele speelruimte**
  - Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprikkels
  - Skateterrein
  - jeugdwerkterreinen
- Gewenste verbindingen**
  - Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
  - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
  - - - - Onveilige drukke weg > Verkeersveiliger maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - Kindroute > Te optimaliseren
  - - - - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere overstek
- Bestaande barrières**
  - Grote barrière
  - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
  - Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
  - BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
  - Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

kind & samenleving

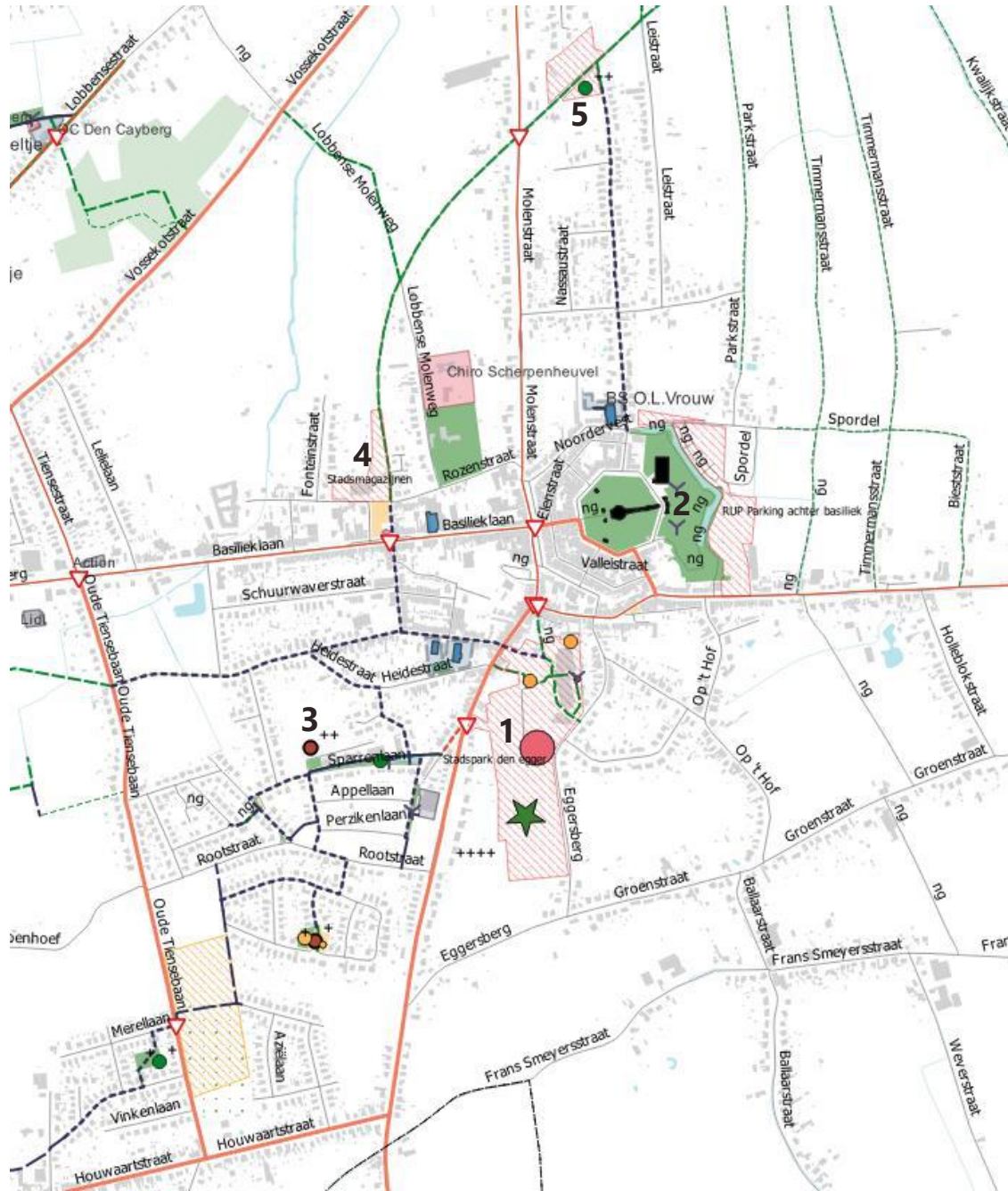
1.4. Kort overzicht van de acties Scherpenheuvel

MOBILITEIT

- Reduceren barrière-effect van de **gewestwegen N212 en N10 – Prior – LT**
- Beter beveiligen van cruciale **oversteken – Prior!**
  - (1) Beter oversteken op de N10 aan 't Boemelke: binnen de zone 30 km/u leggen en afscherming van afslaand verkeer
  - (2) Nieuwe oversteek op Molenstraat N212: 50 km/u en bij voorkeur lichtgeregeld op aanvraag
- Verder uitbouwen van de **fietsroute** op de **oude spoorwegberm** richting Zichem (3) – **Lopend**
- **Uitbouw van kindroutes in het zuidelijke deel (4): - Prior - Lange Termijn**
  - Zuidelijke wijken zijn onderling niet goed verbonden
  - > Bovenlokale verbinding vanuit Schoonderbuken naar Den Egger**Idee van 'sentier n° 36'**

1.4. Kort overzicht van de acties Scherpenheuvel

GROENE (SPEEL)RUIMTE:

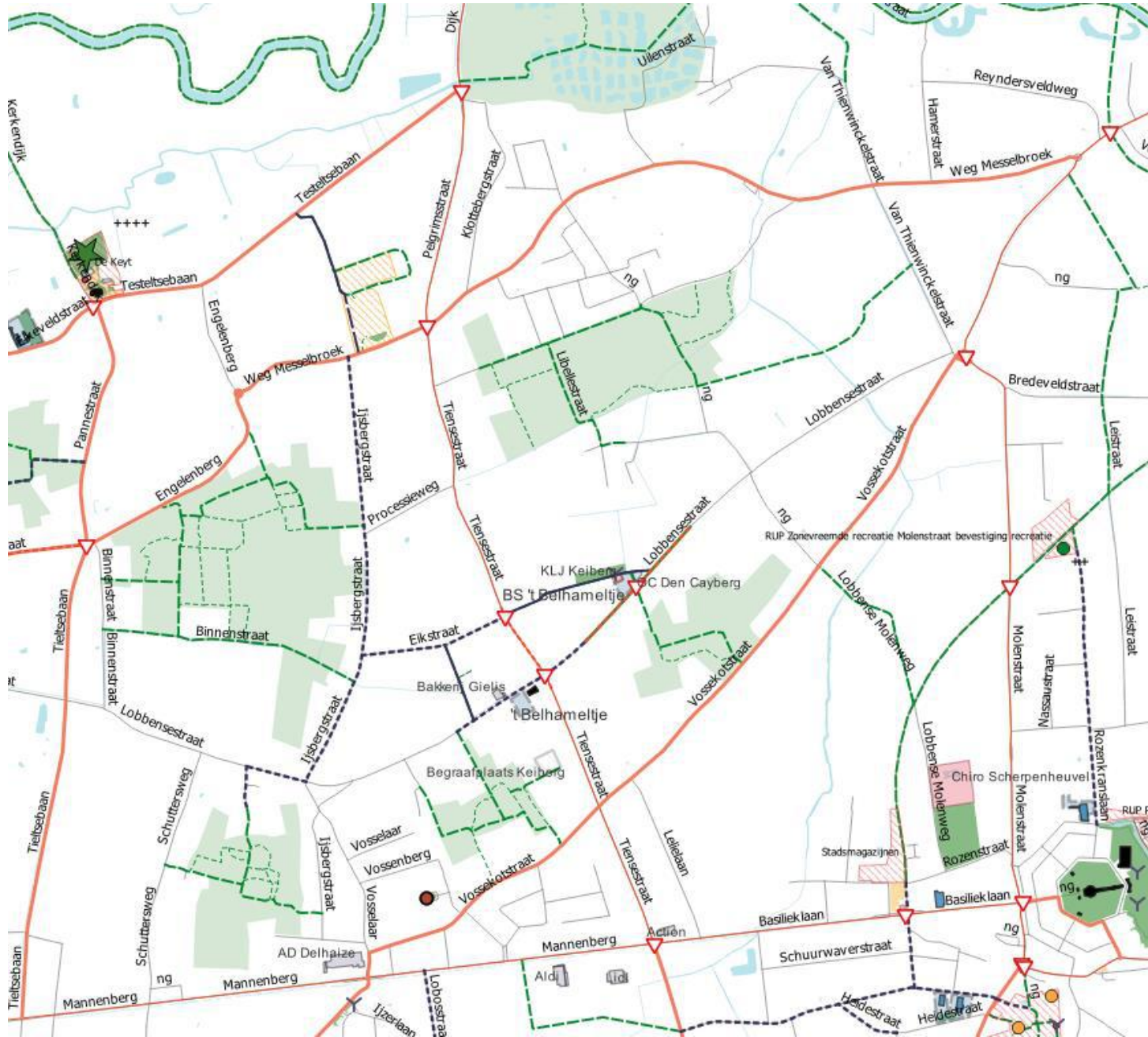
- 1) DEN EGGER - Lopend**
- 2) PARK MARIAHAL**
  - Informele picknickplek
  - Kleine natuurlijke spelprikkels
- 3) WOONZONE STENENMOLEN:**
  - Wadi Sparrenlaan: – **Quickwin – Prior!**
  - Avontuurlijke spelprikkels
  - Fase IV compact en dens ontwikkelen, om 800 m² open groene (speel)zone te behouden
  - **Prior!** – LT
- 4) 'STADSMAGAZIJNEN' EN 'PARKLINT':**
  - **Prior!**
  - Open parkgebied en 'groen speellint' langs fietsroute en talud
  - Uitbouw van een groene formele speelruimte
  - Nieuwe woningen moeten afstand houden van 't Boemelke.
- 5) Groene speelruimte langs het FIETSPAD** ter hoogte van de **Oude Bergstraat / Mollenveldwijk.**

2. Gewenste speelweefsel in woonkern Keiberg

2.1. Gewenste speelweefsel in Keiberg: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

> 2.1. Keiberg algemeen (vervolg)

Behoud van de groene binnengebieden

Uitgangssituatie:

- Tussen de belangrijkste woonlinten in Keiberg liggen nog grote groengebieden. **Elk substantieel binnengebied heeft ook een eigen boszone.**
  - Engelenberg (1)
  - Spitsmuisstraat/Haegenveld (2)
  - Mannenberg (3)
  - Vossenberg (4)
- Deze bospercelen zijn ook **goed toegankelijk** met trage wegen, al liggen ze er soms verwaarloosd bij.
- De gronden zijn doorgaans niet in eigendom van de stad.

Visie, oplossingen en acties:

- **De toegankelijke groene binnengebieden zo veel mogelijk behouden en de toekomst trachten veilig te stellen: - Prior**

Deze groene binnengebieden (tussen alle drukke verkeersassen) zijn een heel grote kwaliteit. Ze zijn evenwel doorgaans niet in eigendom van de stad. Bij nieuwe ontwikkelingen dient het groen zo veel mogelijk behouden te worden, conform ook de **bestemmingen** van bestemmingsplannen.

Ook de toegankelijkheid en doorwaadbaarheid dienen gevrijwaard te worden (bijv. m.b.v. de **Atlas de buurtwegen**).

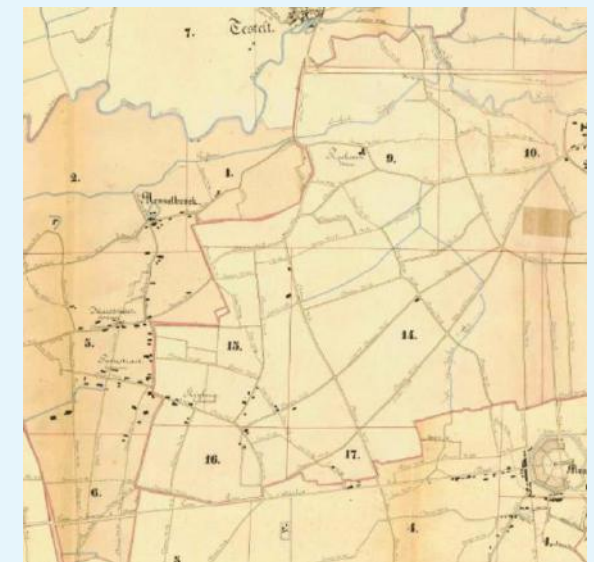
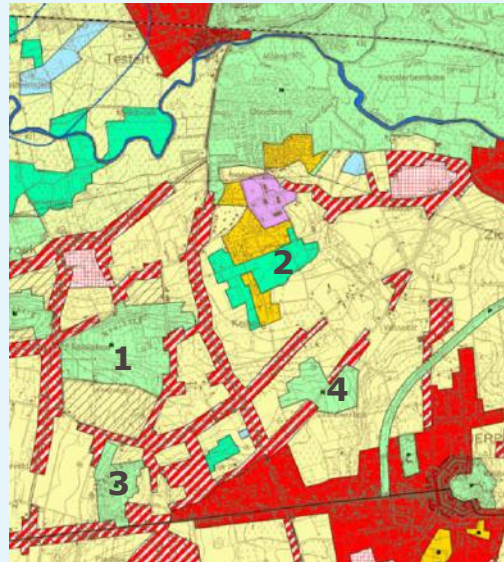
De beste garanties zijn uiteraard te verkrijgen door verwerving van strategische terreinen.

- **Goed onderhoud van de belangrijkste trage wegen: - Quickwin**

De kinderen maken dankbaar gebruik van de trage wegen. Het onderhoud moet echter goed opgevolgd worden. Als er te veel plassen staan, nemen kinderen ze niet en zijn ze aangewezen op de drukke en onveilige verkeersassen.

"Veel modder en plassen op een aantal trage wegen" in Keiberg

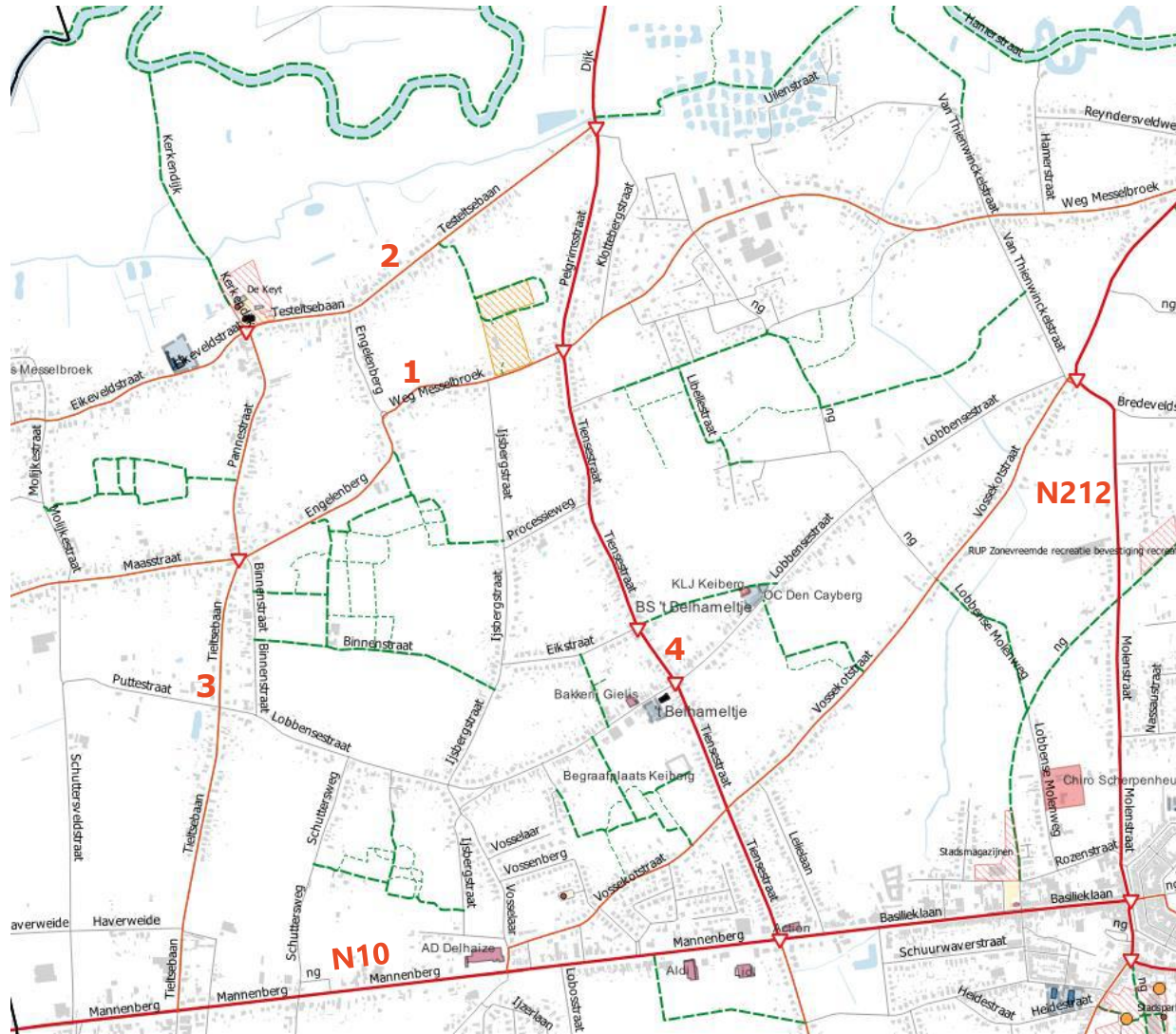
Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- **Verkeersveiligheid en autonome mobiliteit zijn een groot probleem in Keiberg:**
  - De **N10** en de **N212** zijn drukke steenwegen en vormen een heel duidelijke grens en barrière in Keiberg.
  - In het noorden vormen de **Weg Messelbroek-Engelenberg (1)** en **Testelsetbaan (2)** een grens.
  - Doorheen Keiberg lopen van noord naar zuid nog twee belangrijke verbindingswegen voor auto's: de **Tieltsebaan-Pannestraat (3)** en de **Tiensestraat-Pelgrimsstraat (4)**.

Visie, oplossingen en acties:

- De kern van het dorpsweefsel in Keiberg verkeersluw en verkeersveilig maken, met de **Tiensestraat** als prioriteit: - **Prior!** De Tiensestraat snijdt het potentiële dorpsweefsel middendoor. Dit verdient prioritaire aandacht.

> 2.1. Keiberg algemeen (vervolg)

Mobiliteit (vervolg)

Visie, oplossingen en acties:

- **De kern van het dorpsweefsel in Keiberg verkeersluw en verkeersveilig maken, 30 km/u:**
- **Prior!** (vervolg)

Het segment van de Tiensestraat t.h.v. Eikstraat en Lobbensestraat verkeersveilig maken en als 'doortocht' herinrichten:

Hieronder hernemen we enkele passages uit *Deel 1: Omgevingsanalyse* waarin de knelpunten worden beschreven:

- **Kruispunt Tiensestraat / Lobbensestraat:**
Dit oversteekpunt vinden de kinderen lastig en gevaarlijk: Dit is een druk kruispunt, zeker als de school begint of gedaan is. Bovendien rijden veel auto's te snel op de Tiensestraat. Ze zouden er graag een verkeerslicht hebben. Daardoor zouden ze zich veiliger voelen.
- **Kruispunt Tiensestraat / Eikstraat/ veldwegje richting KLJ:**
Dit veldwegje wordt druk gebruikt door de kinderen om van en naar school te gaan of naar KLJ Keiberg. Het geeft verder doorgang naar de trage weg in de Eikstraat, richting bakker en school. Helaas is er op de Tiensestraat geen zebrapad aanwezig, waardoor ze oversteken heel gevaarlijk vinden. Er is immers amper te zien dat daar een belangrijke trage weg uitkomt op de Tiensestraat. Dit valt ook net buiten de bebouwde kom en het snelheidsregime is dus 70 km/u. In het verleden is al eens bekeken of er een zebrapad kan komen ter hoogte van de trage weg, maar er is toen besloten dat de zichtbaarheid beperkt is door de bocht en dat dit een vals gevoel van veiligheid zou kunnen geven.

Kruispunt Tiensestraat-Lobbensestraat als gevaarlijk punt

"Rustige Eikstraat"

Kruispunt Tiensestraat-Eikestraat-veldwegje:
Geen zebrapad, veel te snel

> 2.1. Keiberg algemeen (vervolg)

Mobiliteit (vervolg)

Visie, oplossingen en acties:

- De kern van het dorpsweefsel in Keiberg verkeersluw en verkeersveilig maken, 30 km/u:
- **Prior!** (vervolg)

Het segment van de Tiensestraat t.h.v. Eikstraat en Lobbensestraat verkeersveilig maken en als 'doortocht' herinrichten:

De trage weg langs het veldje KLJ, de Eikstraat en de trage weg naast Bakkerij Gielis hebben grote potentie om als kindroute te functioneren. Cruciaal echter zijn de oversteken t.h.v. Eikstraat en Lobbensestraat. **Door geheel dit segment (tot ruim over de kruispunten) grondig aan te pakken en integraal als zone 30 in te richten**, zou een enorme meerwaarde kunnen gecreëerd worden voor het speelweefsel.

Ter hoogte van de trage weg naar het KLJ-veld zou er een **oversteek** moeten komen en de **ingang van de trage weg zou geaccentueerd moeten worden**. De snelheidsverlaging op de Tiensestraat moet vroeg genoeg aangekondigd worden zowel in het noorden als het zuiden.

In het zuidelijk deel zouden een kapperszaak en dokterspraktijk wellicht mee kunnen profiteren.

2.2. Specifieke plekken

Grasveld aan KLJ en OC Den Cayberg:

Uitgangssituatie:

- Dit veldje is zeer goed gelegen naast het KLJ-gebouw, OC Den Cayberg en de kleuterschool. Kinderen uit de buurt komen er ook.
- Volgens het **gewestplan** ligt dit terrein in **agraris** gebied, wat het niet evident maakt om er eventuele vaste speelconstructies op te richten.
- Het perceel wordt gehuurd en is **geen eigendom van de stad**. Het landelijk perceel te noorden is wel in eigendom van de stad.

Visie, oplossingen en acties:

- De toekomst van het speelveldje veiliger stellen door aankoop, verwerving, erfpacht, of voldoende lange huurtermijn - **Prior!**
- Inbrengen van losse materialen en tijdelijke groene spelprikkel, inspeland op de helling en de gracht: - **Quickwin**
  - takkenwal of sjarahout
  - zitstammen of zwerfstenen
  - liggende boomstam,...Dit vergt mogelijk wat opvolging op het terrein op vlak van veiligheid.
- De aanliggende schoolspeelplaats openstellen voor gedeeld gebruik. - **Prior**
De schoolspeelplaats van de kleuterschool is ideaal gelegen om open te stellen. In ruil voor beheer of onderhoud zou tot gedeeld gebruik kunnen gekomen worden.

> 2.2. Specifieke plekken (vervolg)

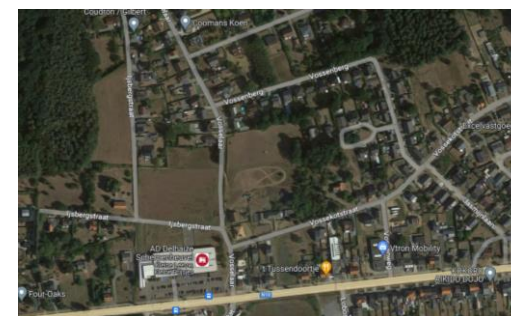
Speelterrein Vossenbergh:

Uitgangssituatie:

- Dit is een mooi buurtterrein met diverse speelkansen.
- Door de ligging binnenin een woonontwikkeling kan het echter slechts voornamelijk een functie vervullen voor de onmiddellijke buurt.

Visie, oplossingen en acties:

- Op peil houden van het buurtterrein en behoud van de diverse speelkansen. - **Lopend**
Wanneer ze aan vervanging zouden toe zijn, kunnen de goals een maatje kleiner.
- We kunnen niet verwachten dat dit terrein een rol gaat spelen voor een ruimere wijk.

Sportterreinen van SNA Keiberg:

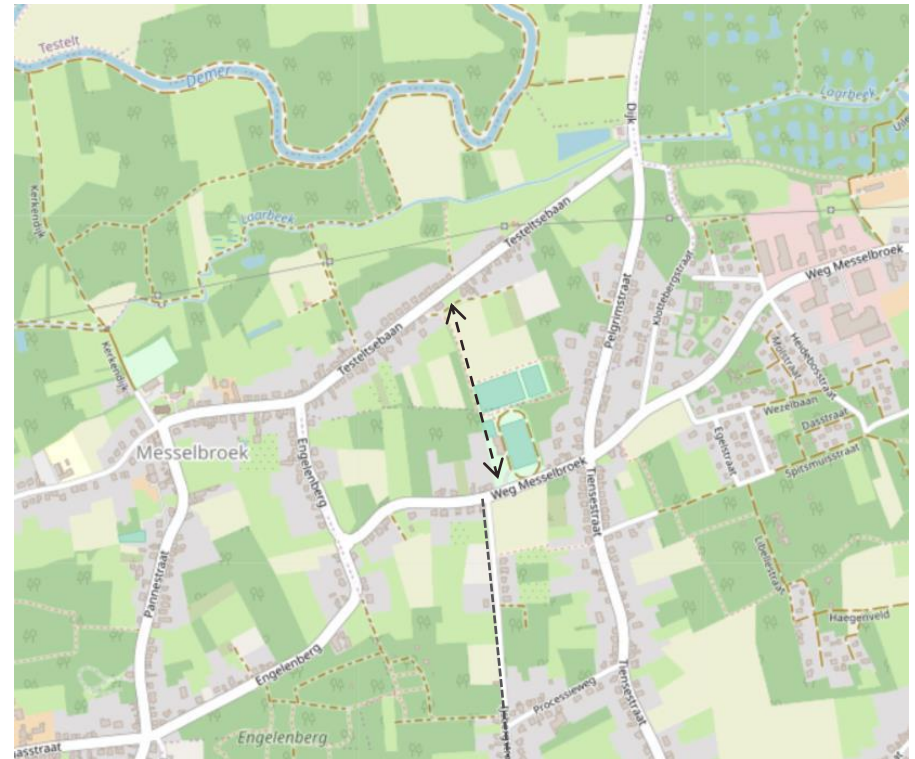
Uitgangssituatie:

- Dit terrein is heel **goed gekend** en er zit **potentie** in om ook formele speelruimte uit te bouwen.
- Het voorste deel met de atletiekpiste is evenwel **in eigendom van een private eigenaar**. Enkel de oefenterreinen zijn in eigendom van de stad.

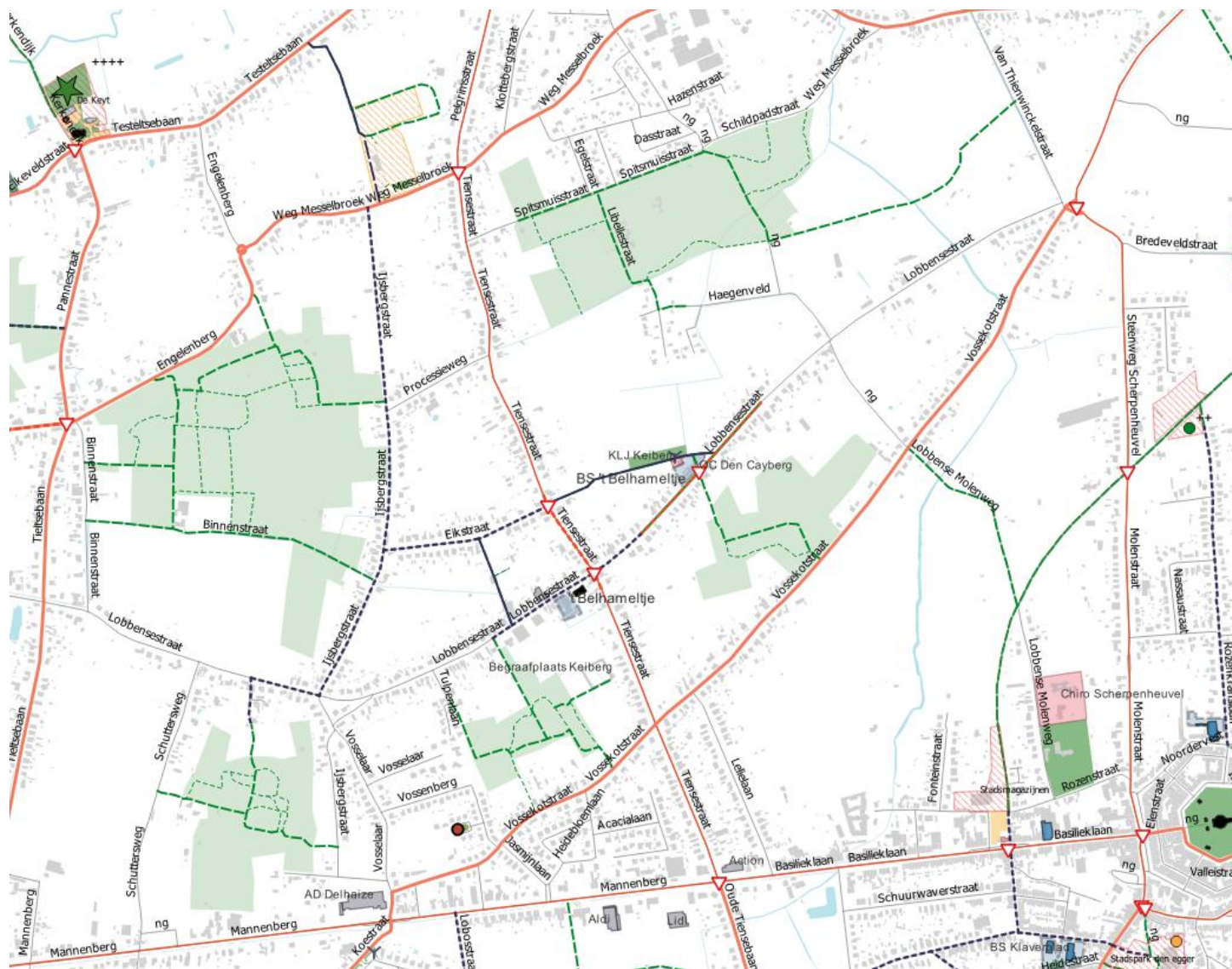

Visie, oplossingen en acties:

- **Creëren van een duidelijke doorsteek** tussen Weg Messelbroek en Testeltsebaan. Ter hoogte van het atletiekterrein is er nu een missing link. – **Quickwin**
Deze doorsteek kan verder vervolg krijgen door de **Ijsbergstraat, die als kindroute kan uitgebouwd worden**, zodat meerdere groene binnengebieden veilig verbonden worden.
- **Verwerving van het voorste terrein wanneer de kans zich voordoet.**
- Lange termijn
- **Bij verwerving van de terreinen kan er gedacht worden aan de creatie van een spelterrein in de zone aan de straatkant** (zie gele aanduiding op de foto rechts).
- Lange termijn

2.3. Synthese van het gewenste speelweefsel Keiberg

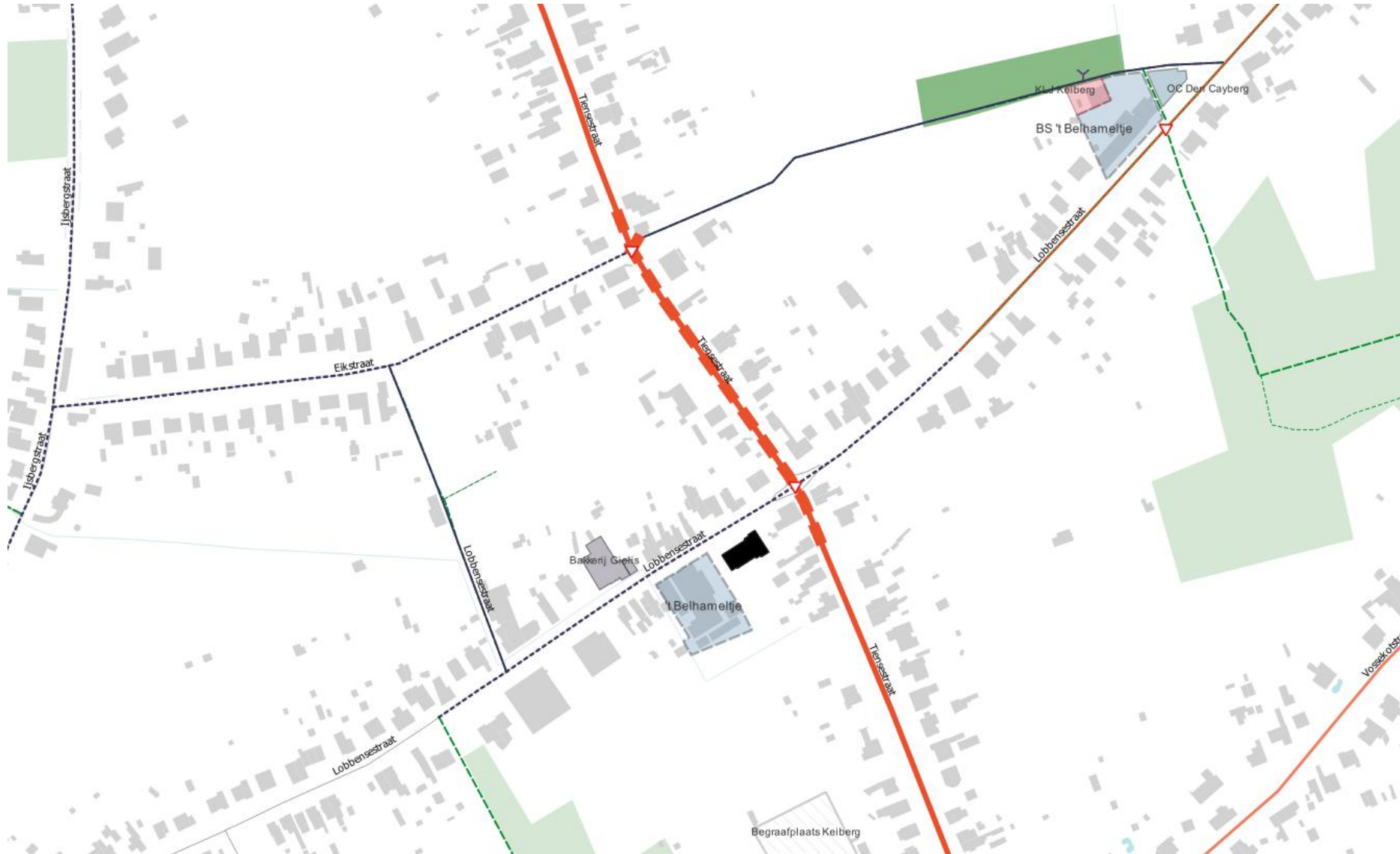

- Gewenste formele speelruimte**
- Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk speellandschap Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprinkel
  - Skaterterrein
  - jeugdwerkterreinen
- Gewenste verbindingen**
- Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
  - - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
  - . - . Onveilige drukke weg > Verkeersveilig maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - - - Kindroute > Te optimaliseren
  - - - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere overstek
- Bestaande barrières**
- Grote barrière
  - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
- Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
- BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
- Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

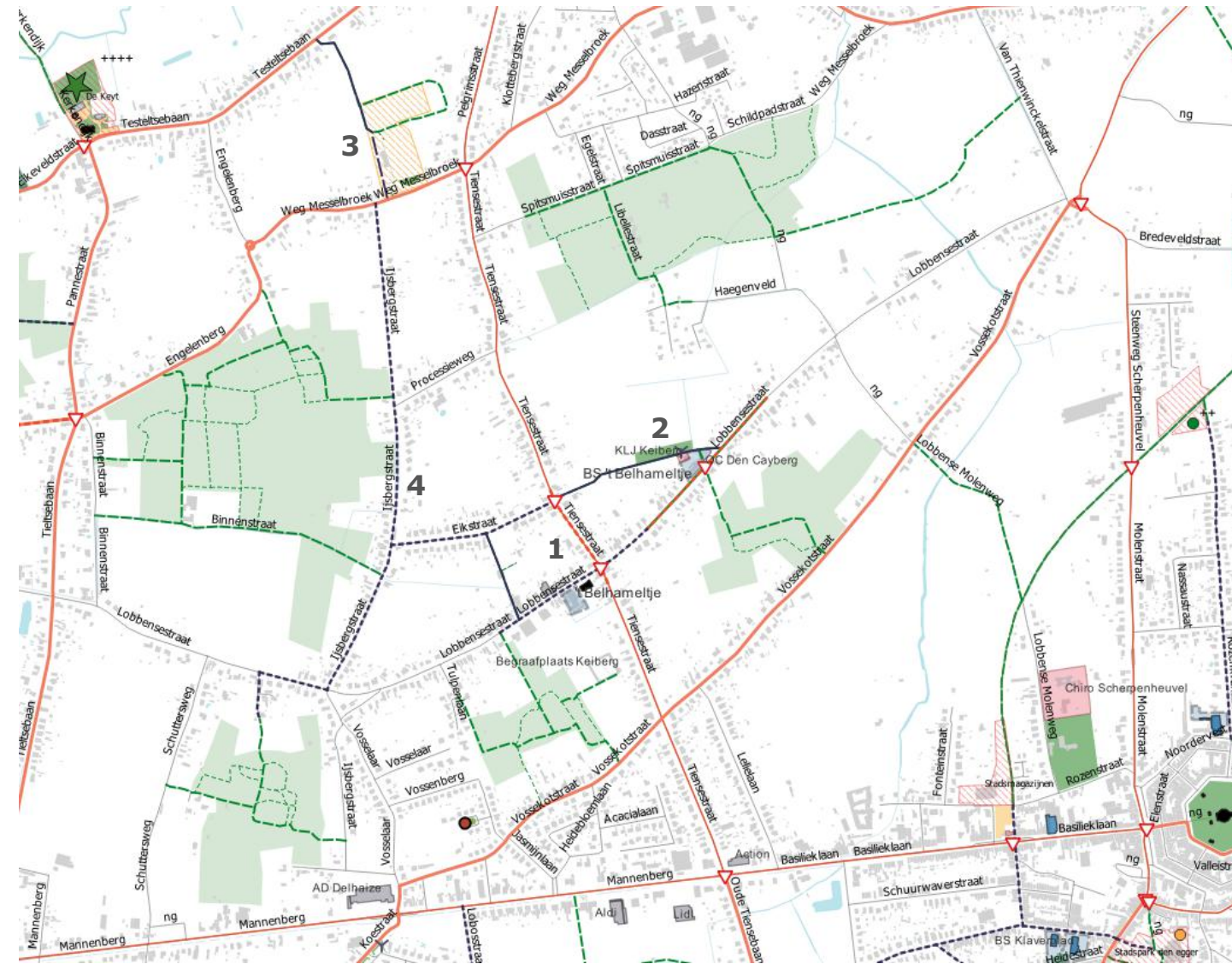
kind & samenleving

2.3. Synthese van het gewenste speelweefsel Keiberg (detail dorpskern)

2.4. Kort overzicht van de acties Keiberg

MOBILITEIT:

- **Barrières: volgend MJP op agenda zetten – LT – Prior!**
(1) Tieltsebaan-Pelgrimsstr.: Het segment van de Tiensestraat t.h.v. Eikstraat en Lobbensestraat verkeersveilig maken en als 'doortocht' herinrichten (zone 3):

BEHOUD BINNENGEBIEDEN:

- Behouden van toegankelijke binnengebieden – **Prior**
- Onderhoud belangrijkste trage wegen – **QW – Prior**

UITBOUWEN VAN BELANGRIJKSTE RUITES

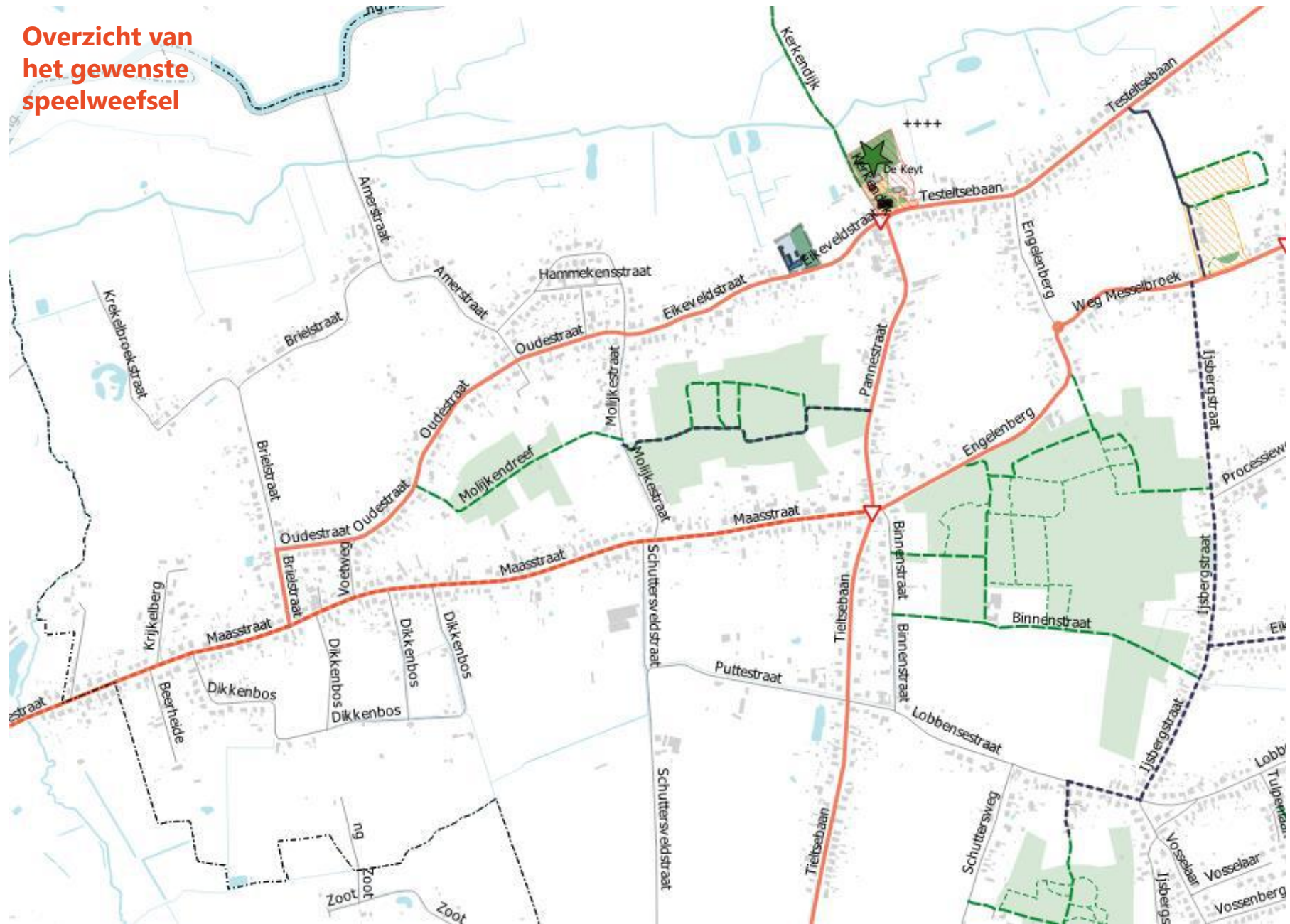
1. **Grasveldje aan KLJ:**
  - meer zekerheid – **Prior!**
  - losse materialen – **QW**
  - medegebruik schoolspeelplaats - **Prior**
2. **Sportterreinen SNA Keiberg:**
  - NZ doorsteek - **QW**
  - Verwerven terreinen en uitbouw formele speelruimte - **LT**
  - Verdere uitbouw van Ijsbergstraat als kindroute (4).

3. Gewenste speelweefsel in de woonkern Messelbroek

3.1. Gewenste speelweefsel in Messelbroek: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

> 3.1. Messelbroek algemeen (vervolg)

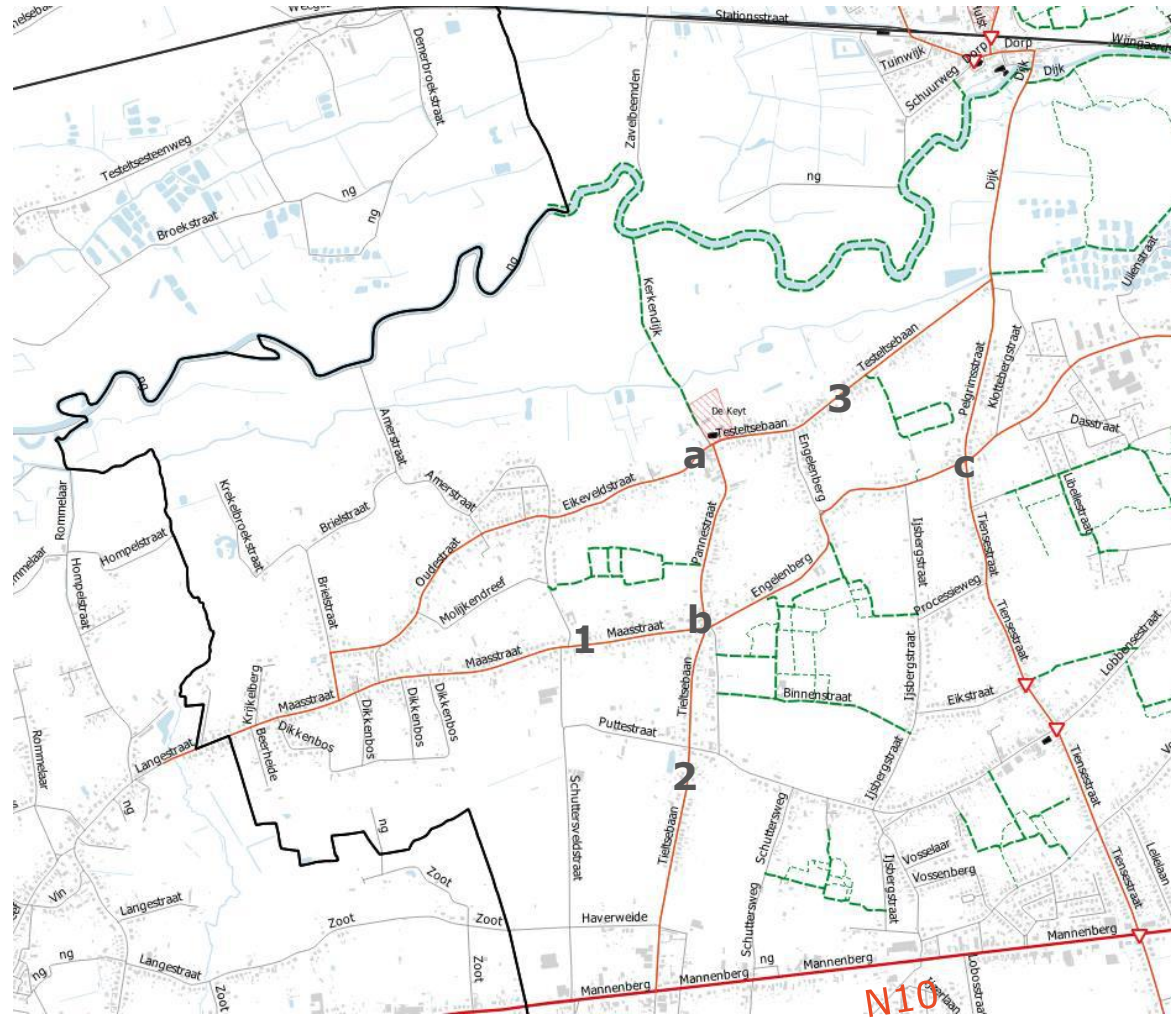
Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- In Messelbroek zijn er een aantal hoofdstraten die behoorlijk wat **doorgaand verkeer** moeten dragen. Volgende straten worden door de kinderen als het gevaarlijkst ervaren omdat de auto's daar te snel rijden en omdat het er druk is:
  - **Maasstraat (1)**
  - **Tieltsebaan/Pannestraat (2)**
  - **Tiensestraat/Pelgrimsstraat (3)**
- Volgende kruispunten zijn prioritair voor kinderen:
  - Vooral het **kruispunt aan de kerk (a)** (Eikeveldstraat-Tieltsebaan-Pannestraat). Dit blijkt vooral een probleem van slechte zichtbaarheid.
  - Het **kruispunt Maasstraat-Engelenberg (b)**
  - Het **kruispunt Tiensestraat-Weg Messelbroek (c)** (aan frituur Zodiac)
- Een aantal kinderen klaagt over de **slechte staat van de voetpaden of het asfalt in de andere woonstraten**: "Er zijn veel brokkels". Dat maakt het moeilijk om bijvoorbeeld op te stappen, te skaten, te krijten,..."
- Wegen zonder fietsvoorzieningen** worden als gevaarlijk ervaren.

Visie, oplossingen en acties:

- Binnen volgend meerjarenplan** zouden al bovenstaande straten op de agenda gezet kunnen worden voor herinrichting of maatregelen verkeersveiligheid. **Daarbij denken we prioritair aan:**
  - **Tieltsebaan**, in het bijzonder aan de genoemde **kruispunten – Prior!**
  - **Maasstraat**

Kruispunt aan kerk

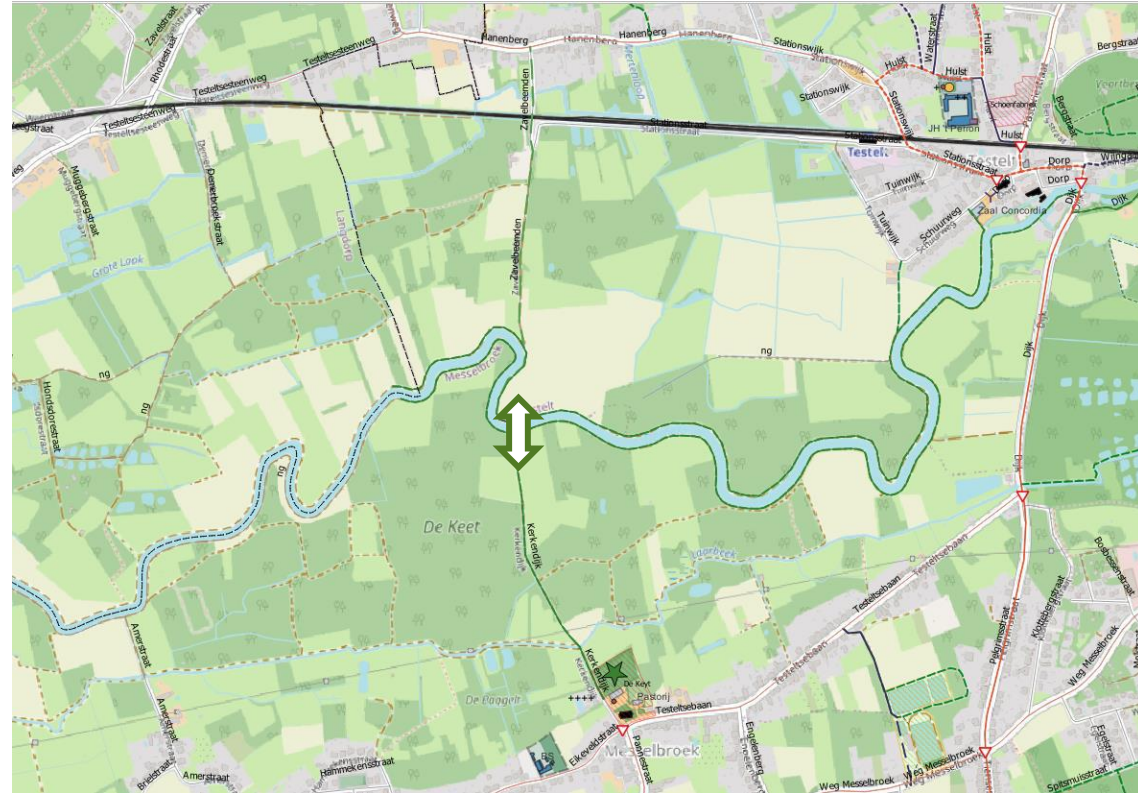

Kruispunt Maasstraat-Engelenberg

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- **Zachte wegverbinding realiseren doorheen de Demervallei richting Testelt: - Prior – Lopend:** Vanuit Messelbroek met de fiets naar Testelt via de Pelgrimsstraat/Dijk wordt als heel gevaarlijk ervaren. Op termijn is het de bedoeling om via Kerkendijk **een fiets- en wandelbrug te realiseren over het water en de spoorweg**. Dit zou een enorme meerwaarde zijn voor de jeugd van Messelbroek en Testelt, en zou het bovenlokale speelweefsel heel erg versterken.

Behoud en uitbouw van de groengebieden

Uitgangssituatie:

- Messelbroek ligt uitgestrekt langs de **Demervallei**. Dit is een belangrijke groenstructuur voor het dorp en een publieke groenruimte met bovenlokale betekenis (zie algemeen deel).
- **De buitenruimte van De Keyt (1)** vormt de 'poort' tot dit omvangrijke groengebied. **Tussen de straten in zijn er nog twee belangrijke bosgebieden:**
  - 'Engelenberg' (2)
  - 'Wijnberg' / Molijkestraat (3)
  - 'Molijkendreef'Deze bossen zijn toegankelijk en ook bij kinderen goed gekend. Alle groengebieden samen vormen ook samen één groot netwerk.

Visie, oplossingen en acties:

- **De toegankelijke groene binnengebieden zo veel mogelijk behouden en de toekomst trachten veilig te stellen** (zie ook de uitgebreidere beschrijving bij Keiberg).
- **Het bos op de Engelenberg en aan de Wijnberg/Molijkestraat zouden duidelijkere ingangen kunnen krijgen.** Dit vergt evenwel overleg met de private eigenaars. Vooral de ingang aan de oostkant bos Molijkestraat (nl. ingang Pannestraat) is behoorlijk onzichtbaar.
- **Goed onderhoud van de belangrijkste trage wegen: - Quickwin**

3.2. Specifieke plekken

Buitenruimte OC De Keyt:

Uitgangssituatie:

- Er wordt momenteel een **inrichtingsplan** opgemaakt voor dit grote en heel goed gelegen terrein. **Zo kan de buitenruimte van de Keyt uitgroeien tot een terrein van bovenlokale betekenis, als recreatieve poort naar de Demervallei.** Ook voor Keiberg en Testelt kan dit een grote rol spelen als avontuurlijk speeldomein.

Visie, oplossingen en acties:

- **Uitbouw van bovenlokale speelnatuur en avontuurlijke speelruimte rond De Keyt, rekening houdend met de inspraak en in overleg met ANB. – Prior - Lopend**
In *Deel 1: Omgevingsanalyse* is een uitgebreid beeld gegeven van de beleving en het ruimtegebruik van kinderen. Deze informatie is reeds meegegeven aan de ontwerpers, die tevens op de inspraaksessie aanwezig waren. Op de volgende pagina's herhalen we de ontwerpprincipes die uit de Pictoplay-ontwerpoefeningen naar voren kwamen. De zone ligt wel binnen de contouren van het RUP Demervallei. Overleg met ANB zal dus vereist zijn.

Buitenruimte OC De Keyt:

Ontwerpoefening Picto-play:

Voor de buitenomgeving van De Keyt heeft de klasgroep een Picto-play-ontwerpoefening ondernomen (zie volgende bladzijden). Globaal genomen vragen de kinderen voor de **groenzone**:

1. Speelnatuur:

- **Klimbomen (!)** zijn in elk deelgroepje gekozen. Dit lijkt een absolute must.
- **Speelwater** (ondiepe greppel, al dan niet met eilandje of vlonderpad) is ook door vrijwel elk groepje gekozen.
- **Andere elementen van speelnatuur** zijn ook gekozen, maar minder unaniem:
  - . Een boom- of wilgenhut
  - . Kleine bulten en 'wild land'
  - . Een verstopstruik
  - . Iets om aan te slingeren

2. Speeltoestel: In de meeste pictoplays zat ook een formeler speeltoestel:

- Vooral een **'glijvlak'** is heel vaak gekozen (bijv. op het talud naar het gebouw)
- **(Vogelnest)schommels** (in de groenzone, maar ook op het huidige speelterreintje)
- Een **klimobject**
- Een **klein speeltoestel**

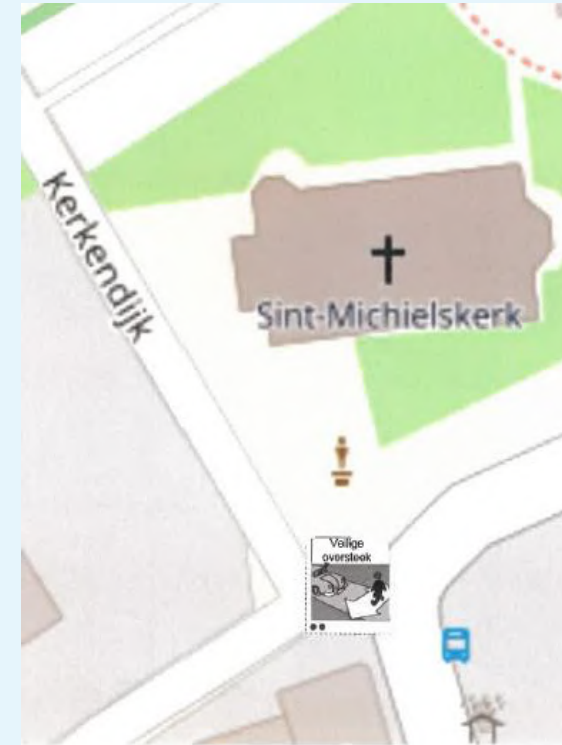
3. Zitelementen: liefst picknickbanken, maar ook gewone banken of een bank rond een boom

4. Behoud van open grasveld en voetbalveld: Een half veld is voldoende.

In de meeste deelgroepjes wordt het voetbalveld nabij de straatkant geplaatst, met de goals naar de zijkanten.

5. Voorkant en oversteek:

De groepjes gingen volop voor de groene zone. Slechts 1 groepje behield de speelfunctie aan de voorkant (voor schommels). Een ander groepje zag daar eerder een 'zitarena'. Eén groepje wil zeker ook een veilige oversteek over de Eikeveldstraat, zelfs al gaat dit ten koste van budget voor speelvoorzieningen.

> 3.2. Specifieke plekken (vervolg)

Alle Pictoplays op een rijtje:

> 3.2. Specifieke plekken (vervolg)

Alle Pictoplays op een rijtje:

Sportterreinen van SNA Keiberg:

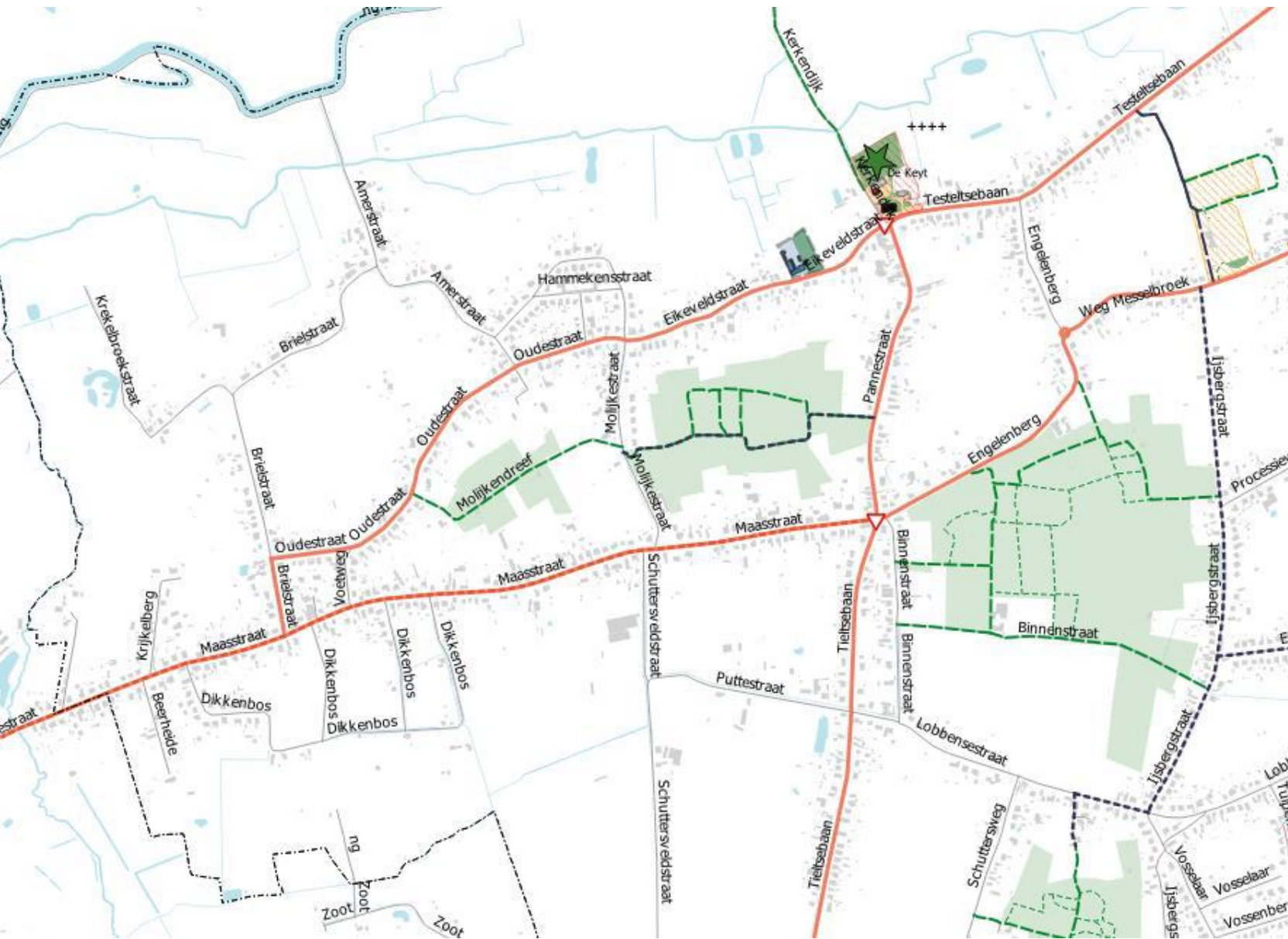
Deze sportterreinen zijn ook door de kinderen van Messelbroek goed gekend en ze spelen een belangrijke rol voor de jeugd van Messelbroek.

> *Zie het Deelgebied 2: 'Gewenste speelweefsel in de woonkern Keiberg' voor meer informatie en concrete voorstellen.*

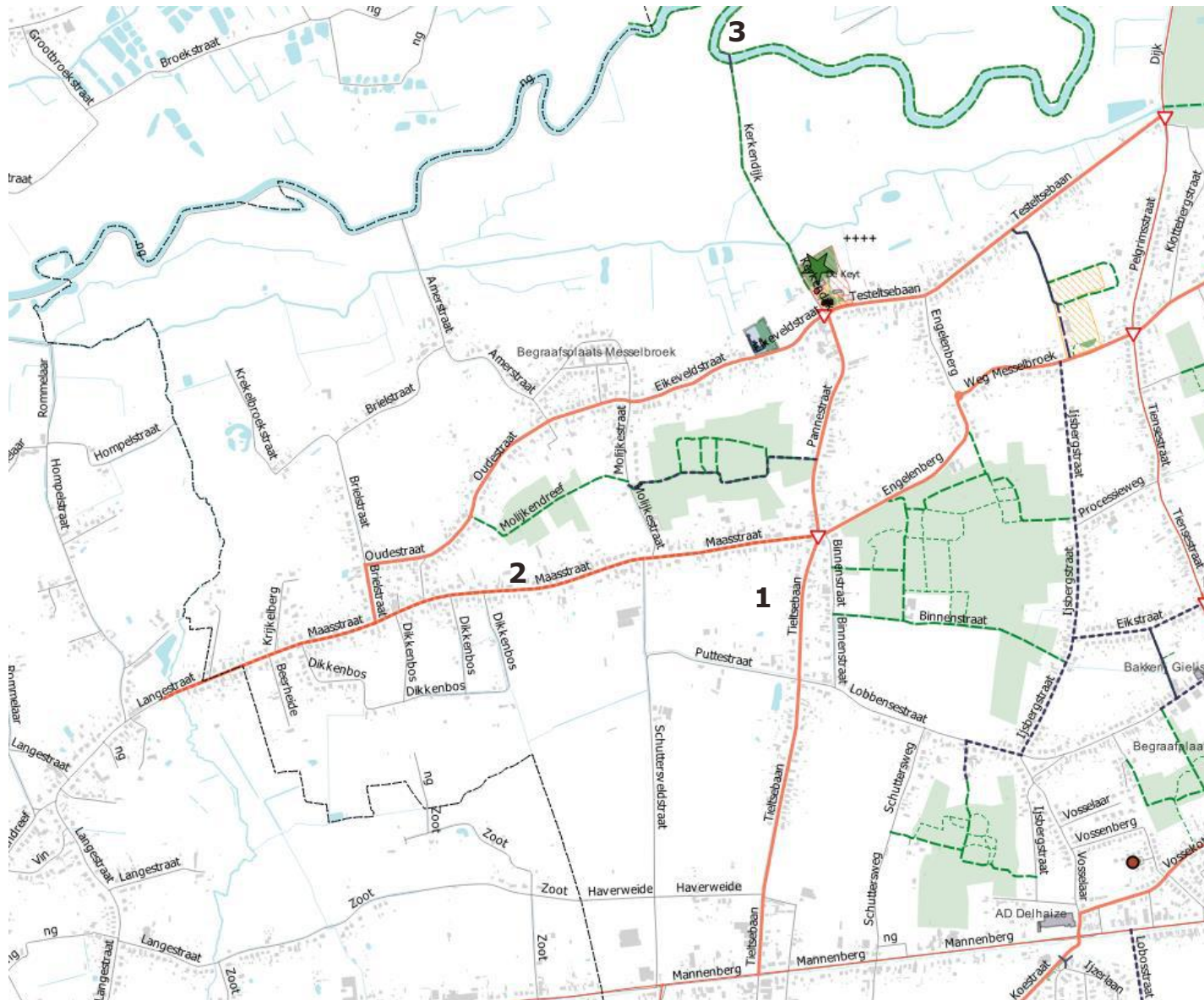

3.3. Synthese van het bestaande speelweefsel Messelbroek

- Gewenste formele speelruimte**
- Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprinkel
  - Skateterrein
  - jeugdwerkterreinen
- Gewenste verbindingen**
- Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
  - - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
  - . - . Onveilige drukke weg > Verkeersveiliger maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - - - Kindroute > Te optimaliseren
  - - - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere oversteek
- Bestaande barrières**
- Grote barrière
  - - - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
- - - Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - - - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
- BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
- Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

3.4. Kort overzicht van de acties Messelbroek

MOBILITEIT:

- **Barrières:** volgend MJP op agenda zetten – **LT**
Prioritair:
(1) Tielsebaan-Pannestraat – **Prior!**
(2) Maasstraat
- **Realisatie van nieuwe fiets- en wandelbrug (3) over Demer** - **Prior** – **Lopend**

BEHOUD BINNENGEBIEDEN:

- Behouden van toegankelijke binnengebieden – **Prior**
- Behouden en onderhouden van de belangrijkste trage wegen – **QW** – **Prior**

UITBOUW VAN PLEKKEN:

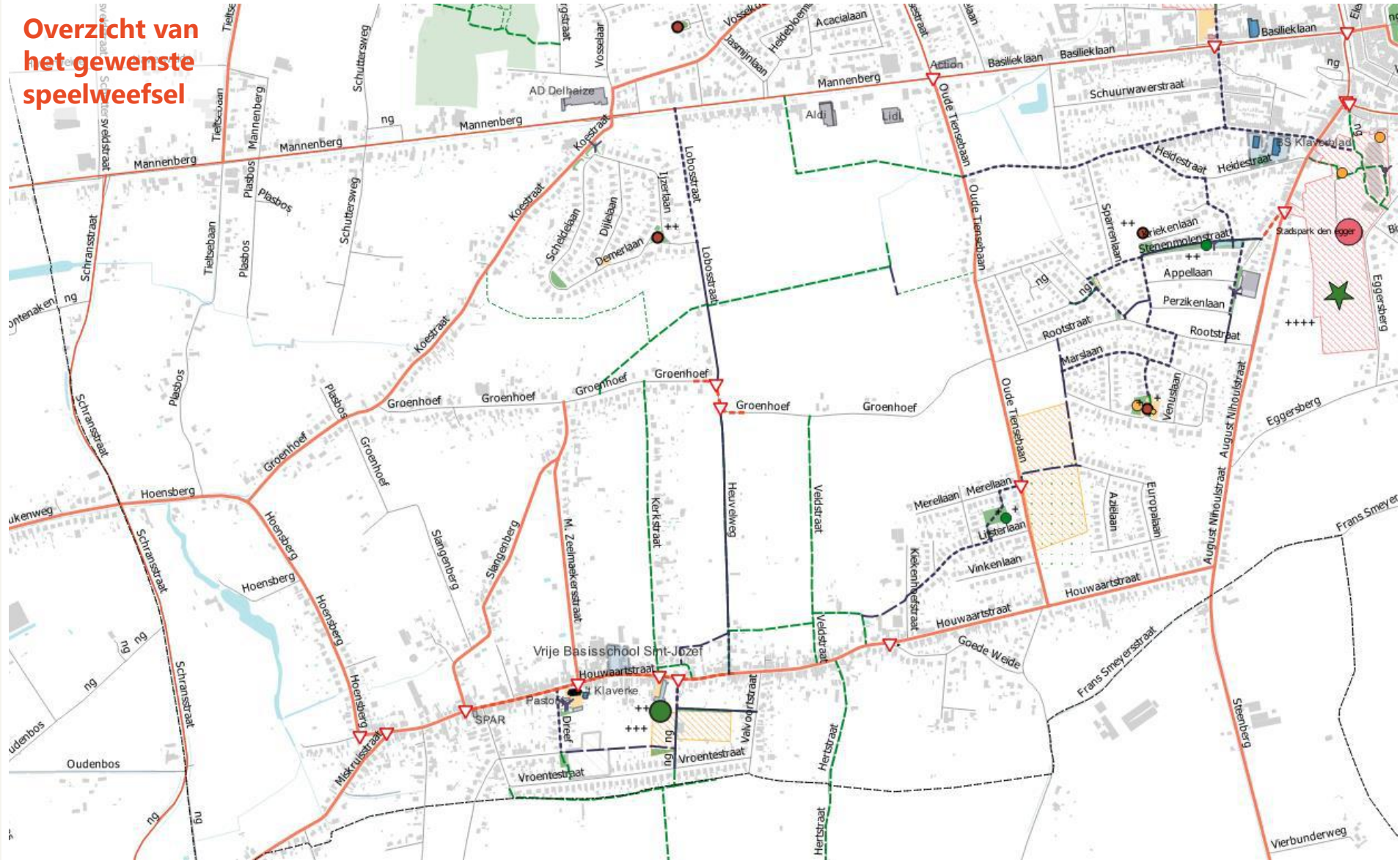
- **De Key:** Uitbouw van bovenlokale speelnatuur (3) + overleg met ANB. – **Prior** – **Lopend**
- Sportterreinen SNA Keiberg: Zie deelgebied 2: Keiberg

4. Gewenste speelweefsel in woonkern Schoonderbuken

4.1. Gewenste speelweefsel in Schoonderbuken: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

kind & samenleving

Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- De **Houwaartstraat (1)** vormt een forse barrière binnen de kern Schoonderbuken. **Zelfstandig de Houwaartstraat oversteken zit er voor de meeste kinderen niet in. Zeker niet ter hoogte van de sportvelden, waar er geen zebrapad is.**
Tijdens de spits is er veel beweging op de parking, waardoor dit onveilig aanvoelt. **Ook aan het kapelletje t.h.v. Goede Weide (2)** wordt volgens de kinderen te snel gereden.
- Naast de Houwaartstraat worden nog enkele straten als gevaarlijk ervaren:
  - **Slangenberg (3)**
  - **M. Zeelmaekersstraat (4)**Dit heeft vooral te maken met het beperkte zicht in combinatie met een aanzienlijk aantal (snelle) auto's.
- Bij de jongeren kwam naast de Houwaartstraat en bovenstaande straten ook de **Hoensberg (5)** (in het bijzonder "beneden aan de Hoensberg") naar voren als lastige weg.

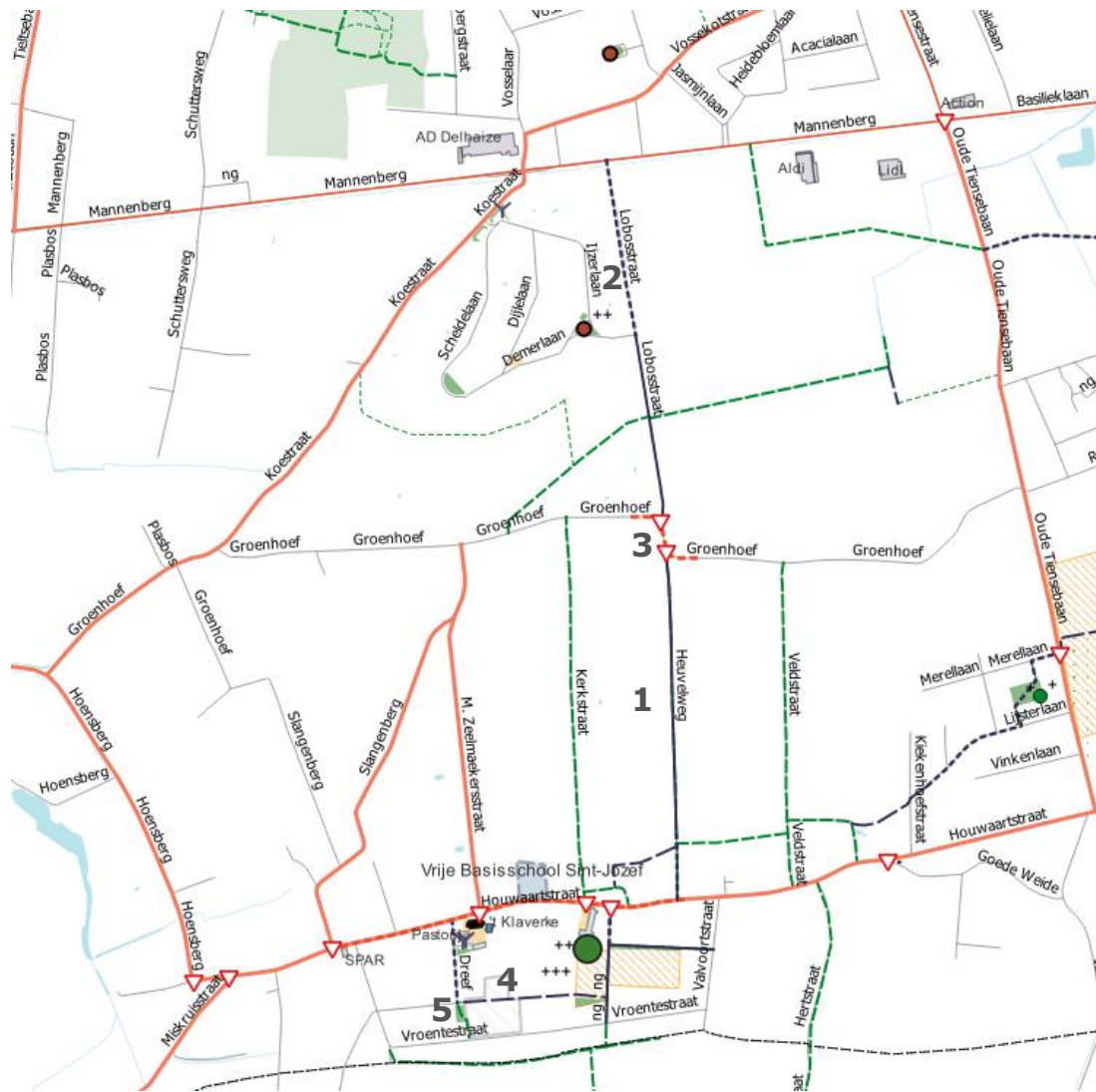
Visie, oplossingen en acties:

- **Bij de opmaak van komend meerjarenplan bovengenoemde straten op de agenda zetten** voor aanpak **verkeersveiligheid**.
- **Prioritair** dienen volgende straten te worden aangepakt: - **Prior!**
  - de **Houwaartstraat**, in het bijzonder tussen **Veldstraat t.e.m. Slangenberg**
  - **Hoensberg** (vooral stuk beneden)
- Een voetgangersoversteek t.h.v. de voetbalvelden zou een quickwin kunnen zijn. - **Quickwin**

Mobiliteit (vervolg)

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- **Optimaliseren van trage wegen:**
  - **De Heuvelweg-Lobosstraat** vormt een logische verbinding vanuit Schoonderbuken naar Scherpenheuvel (in het bijzonder ook de supermarkten). **Deze as kan worden geoptimaliseerd voor fietsers:**
    - . Aandacht fietscomfort (Heuvelweg) (1)
    - . Snelheidswerende maatregelen in het segment Lobosstraat tussen Mannenberg en de tractorsluis (2)
    - . In het bijzonder de bochten t.h.v. Groenhoef (3) verdienen aandacht:
      - . waken over voldoende zicht
      - . snelheden van auto's minimaal houden
  - **Op zeer lange termijn kan nagedacht worden over een nieuwe trage weg en doorsteek tussen het kerkplein en de voetbalvelden (4).**
  - **De doorsteek tussen Dreef en Vroentestraat, langs het kapelletje (5) moet behouden worden, ook indien het kerkhof zou uitbreiden. – Prior**

Mobiliteit (vervolg)

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

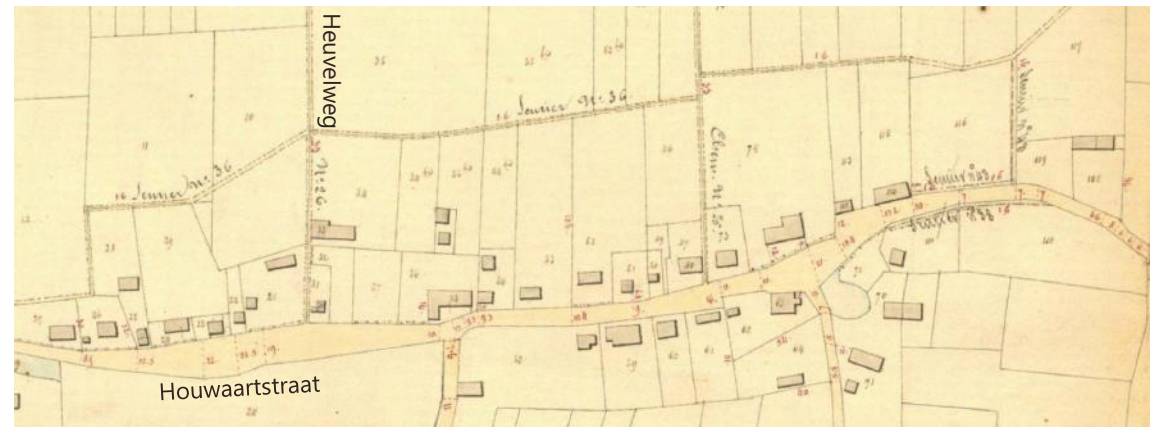
- **Optimaliseren van trage wegen (vervolg):**

- **In het noordelijk deel zou het idee van de buurtweg 'Sentier n° 36' hersteld kunnen worden.**

Op die manier kan er een verkeersvrije verbinding gecreëerd worden, parallel aan de Houwaartstraat. Deze verbinding kan ook via de zuidelijke wijken van woonkern Scherpenheuvel verder toegang geven naar het stadspark aan den Egger. Door de veranderde eigendomsstructuren en bebouwing doorheen de tijd is dit niet evident.

Maar het idee van een hedendaagse 'Sentier n° 36' zou wel onderzocht kunnen worden.

Wij concretiseren dit verder in het onderdeel van de zuidelijke wijken van woonkern Scherpenheuvel.

4.2. Specifieke plekken

Omgeving van Kerk en pastorie:

Uitgangssituatie:

- **Grote oppervlakte** rond de kerk en naast de pastorie. Het geheel is **erg stendig en autogericht**. Hier zit meer in.
- **De zaal Familieheem is uitgeleefd**.

Visie, oplossingen en acties:

- **Er zitten grote kansen in deze ruimte** om meer op kinderen af te stemmen en speelruimte te realiseren. Ook kinderen zagen de mogelijkheden en werkten enkele voorstellen uit. De principes in de Pictoplay-ontwerp oefening worden op volgende pagina's weergegeven.
- **Er moet echter de afweging gemaakt worden of de sportsite op dit moment niet betere mogelijkheden biedt. Tegelijk biedt het kerkenbeleidsplan misschien mogelijkheden.**
- **Niettemin kan er op korte termijn worden onthard naast de pastorie (zie zone A of zone B op figuur hiernaast). In één van deze twee zones kan dan ook een kleine groene spelprikkel komen.**

In beide gevallen gaat het om een zestal **parkeerplaatsen**, die desnoods in één van de twee zones gecompenseerd en geconcentreerd zouden kunnen worden.

Er zijn voor- en nadelen aan elke zone:

- In zone A zou de boom meer onverharde ruimte kunnen krijgen.
- Zone B zou meer ruimte bieden voor een spelprikkel.

Dit kan ook samen bekeken worden met de **toekomst van Zaal Familieheem**, aangezien daar ook een verharde zone ligt aan de toegang.

Omgeving van kerk en pastorie:

Ontwerpoefening met Picto-play:

Vier groepjes kinderen hebben op de ruimte rond de kerk met een Picto-play-ontwerpoefening gewerkt. Eén groepje concentreerde alle budget zelfs op die ruimte (en dus niet aan de sportvelden).

Dit zijn de belangrijkste conclusies:

1. Méér groene ruimte en minder parking:

De kinderen missen groen en vragen bovenal meer **bespeelbare groenzones**. Ze vervangen de betegeling door nieuwe groene ruimte (met open grasveld, maar ook 'wild land').

Hun oog viel vooral op de **parking naast de pastorie**, "omdat die niet vaak wordt gebruikt."

Daar kleuren ze stukken uitdrukkelijk groen in, en ze schrijven 'geen parking'. Ze zien dit ook echt als natuurlijke zone. Die dient als 'zachte ondergrond' voor klimobjecten. Diverse groepjes plaatsten 'paaltjes' om zones autovrij te maken. Eén groepje zou van een groot gedeelte van het plein een 'groot **watervlak**' maken (zie illustratie op volgende pagina, onderaan).

Het gebouw van 'Familieheem' beschouwen ze als sterk verouderd: "Dit mag vernieuwd worden."

Eén groepje ging uit van een afbraak en integratie in het plein, "om het plein beter te kunnen gebruiken."

Gebruik van verharde ondergrond:

Slechts één groepje zag een kans in de verharde ruimte rond het kerkplein en stelde voor om die plek te gebruiken voor een fiets-parcours.

> 4.2. Specifieke plekken (vervolg)

Omgeving van kerk en pastorie:

Ontwerpoefening met Picto-play (vervolg):

2. Speelnatuur:

De kinderen stelden veel speelnatuur voor: op bestaande groene plekken maar ook op 'nieuwe' groene plekken

Die **elementen van speelnatuur zijn heel divers:**

- Een klimboom
- Bessenstruik
- Wild land
- Holle struik
- Steile helling
- Rots
- Watervlak,...

3. Beklimbare objecten:

In de meeste pictoplays zaten **klimobjecten:**

- Een **klimobject** (2 groepjes). Een groepje dacht aan *"een kunstwerk in letters van Scherpenheuvel of Schoonderbuken."*
- Een **rots**
- Een klein **speeltoestel** en/of **glijbaan**
- **Beklimbare kunst**
- **Paaltjes**

4. Zitelementen:

Kinderen zien het plein als een ontmoetingsplein, waar je ook met de familie moet kunnen gaan picknicken. Ze voorzien dus **picknickbanken en een zit-stam.**

5. Toiletten:

Een groepje mist een publiek toilet. *"Nu is dit helemaal afgesloten en vroeger was dit open. Het zou leuk zijn om hier naar toilet te kunnen want nu moet ik helemaal terug naar huis."*

kind & samenleving

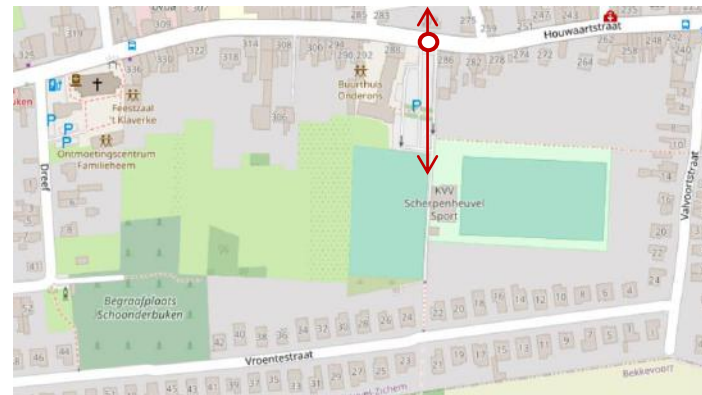
Rond de voetbalvelden:

Uitgangssituatie:

- **De kinderen kennen deze locatie heel goed.** Het is een druk gebruikte site waar ook veel vrij wordt gespeeld, zeker ook op het trainingsveld. **De voetbalclub is gestopt**, waardoor het zelfs mogelijk is om op het grote veld te spelen. Kinderen komen er ook met de step of fiets naartoe via de trage doorsteken. De bufferruimte in het zuiden heeft een avontuurlijk karakter door de bergjes. **Deze ruimte biedt veel potentieel om uit te bouwen als dé centrale groene speelruimte voor Schoonderbuken.** Uit de omgevingsanalyse bleek immers dat deze woonkern als een prioritaire tekortzone voor speelruimte kan worden beschouwd.
- **Alle gronden zijn in stadsbezit** en met het **RUP Zonevreemde recreatie** is de bestemming 'dagrecreatie' (voetbalvelden) en 'openbaar nut en dagrecreatie'

Visie, oplossingen en acties:

- **Realiseren van een oversteek op de Houwaartstraat ter hoogte van de sportsite.**
– **Prior!** - **Quickwin**
- **Op de parking komt best een afgescheiden fietsdoorsteek, in het verlengde van de trage weg komende van de Vroentestraat.**
- **Dit is de ultieme plek en het goede moment om speelruimte te realiseren op niveau van de woonkern Schoonderbuken, waar er grote tekorten zijn.** – **Prior!**
Op de volgende pagina's worden de Pictoplay-ontwerpoefeningen weergegeven. Daaruit distilleren we daarna ontwerpprincipes en een programma voor een ontwerpschets.

Legende	
—	RUP-grens
—	zonegrens
■	art. 3 zone voor dagrecreatie
■	art. 4 zone voor park
■	art. 5 zone voor openbaar nut en recreatie
■	art. 6 zone voor openbaar nut - begraafplaats
■	art. 7 reservegebied voor openbaar nut en wonen
■	art. 8 zone voor buffer
■	art. 9 zone voor langzaam verkeer
■	art. 10 zone voor tuinen met nabestemming

Rond de voetbalvelden:

Ontwerpoefening Picto-play:

De klasgroep heeft voor de sportsite drie Picto-play-ontwerpoefeningen ondernomen (zie volgende bladzijden). De kinderen focusten op **twee welbepaalde groenzones**: het kleinere veldje voor de oude jongensschool en het westelijke voetbalterrein:

1. Speelnatuur:

Alle groepjes hebben **diverse elementen van speelnatuur** gekozen. Vooral een klimboom en iets om te slingeren kwamen naar voren. Verder ook nog een wilgenhut, kleine bulten en 'wild land', een steile helling en een zitstam. Dit zagen ze vooral op het grasveld aan de oude jongensschool en in de zuidrand.

2. Speeltoestel:

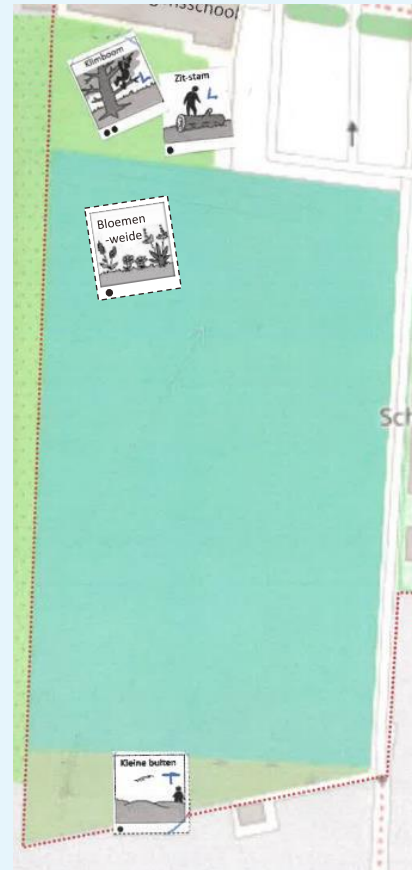
Echte formele speeltoestellen zijn minder gekozen. Wel sporadisch een vogelnestschommel, klimtoestel en een draaitoestel. Heel wat kinderen hadden het idee van een slingertouw.

3. Behoud van open grasveld

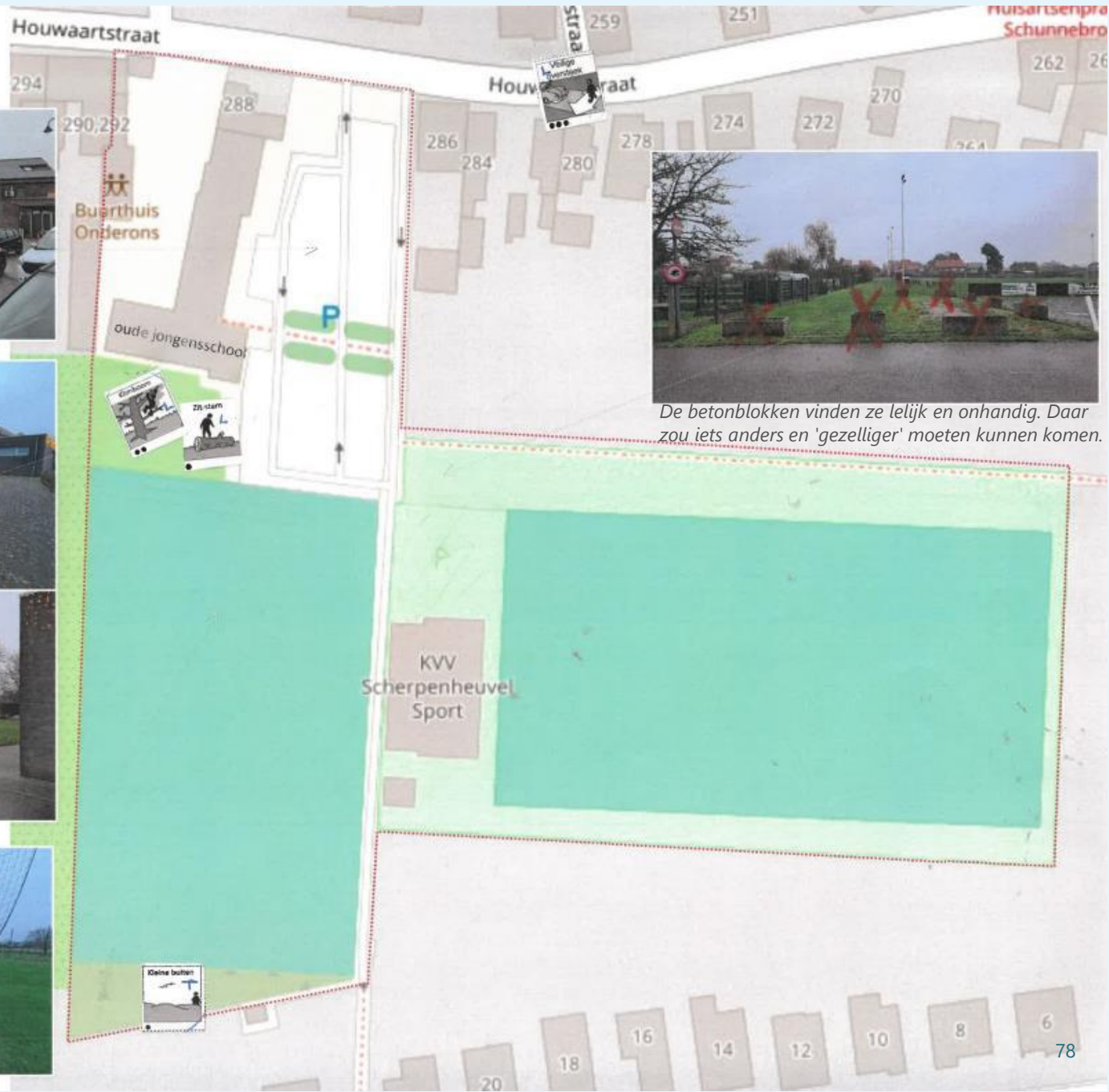
De meeste kinderen waren voorzichtig met de voetbalvelden. Slechts één groepje bracht er een bloemenweide "omdat hier toch niemand voetbalt." Veel kinderen hadden de neiging om de voetbalvelden groener in te kleden en 'gezelliger' te maken.

4. Meer verkeersveiligheid op de Houwaartstraat en op/rond de parking:

Een groepje koos ervoor om een **veilige overstek** te voorzien ter hoogte van de Houwaartstraat en de Kerkstraat. Zelfs al ging dit ten koste van het 'budget' voor speelelementen. Kinderen vroegen ook "lets **minder auto's op de parking** zodat je er gemakkelijker met de fiets naartoe kan."

Veel kinderen vroegen "**veilig verkeer zodat kinderen ook meer met de fiets naar school kunnen dan met de auto.**"

De betonblokken vinden ze lelijk en onhandig. Daar zou iets anders en 'gezelliger' moeten kunnen komen.

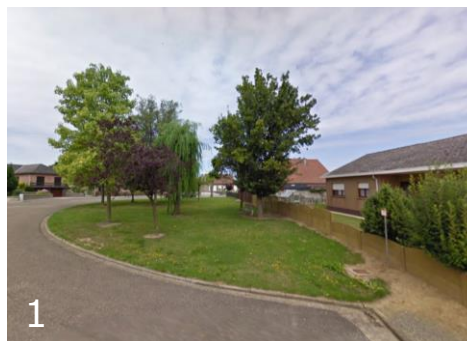
Pleintjes in 'Loboswijk':

Uitgangssituatie:

- **Het wijkje met rivierenamen aan de Koestraat (Loboswijk) ligt wat geïsoleerd** tussen Scherpenheuvel en Schoonderbuken. Het heeft een aantal pleintjes en groenzones, zonder speelvoorzieningen. Die pleintjes hebben enkel betekenis voor de buurt zelf.
- **In de demografische cijfers zien we een dalende trend** in het aantal kinderen en jongeren in deze wijk.

Visie, oplossingen en acties:

- **Voorzien in een eenvoudig speeltoestel indien daar vraag naar is.** Dit wijkje ligt wat geïsoleerd en verdient in principe een eigen speel- en ontmoetingsplekje op buurt- of straatniveau. Maar uit de demografische cijfers blijkt niet dat daarin pro-actief geïnvesteerd moet worden. Indien er een duidelijke vraag zou komen vanuit de buurt, dan kan daar wel op ingegaan worden met een of enkele eenvoudige speeltoestellen (bijv. klein combinatie-toestel en schommel).
Een eventueel speelplekje komt het best op het groene pleintje nr. 2 (Ijzerlaan/Demerlaan). Eventueel ook op nr. 1 (afhankelijk van de vraag).
- **Aan de toegang van de wijk vanuit de Koestraat (4) is de uitbouw van een speelse passageplek een mogelijkheid.**

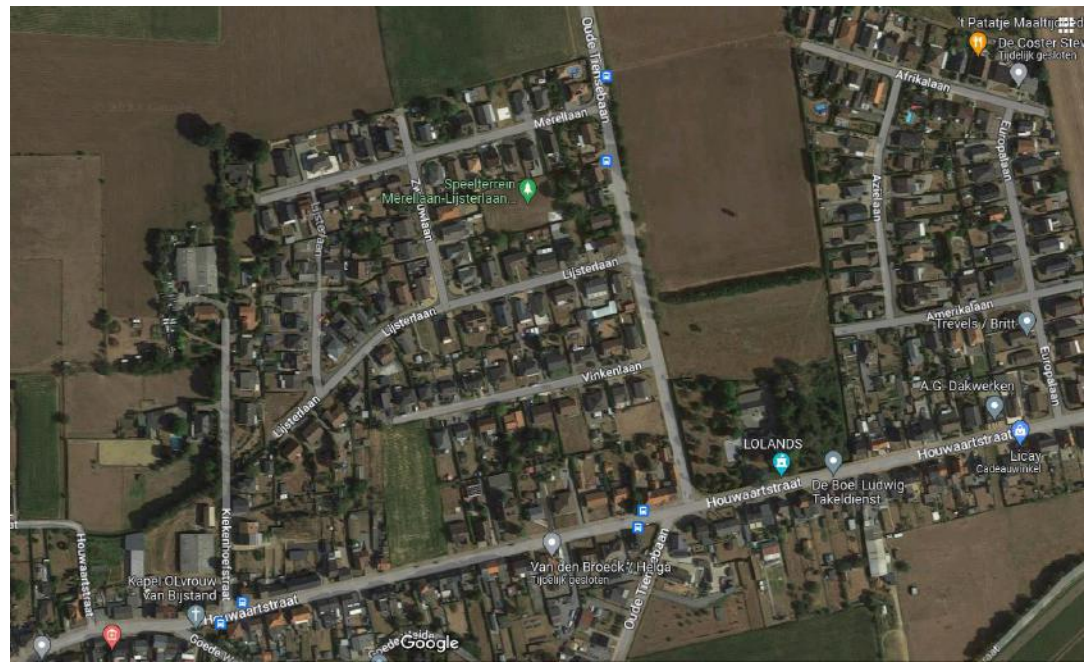
Speelterrein in 'Vogelwijk', tussen Merel- en Lijsterlaan

Uitgangssituatie:

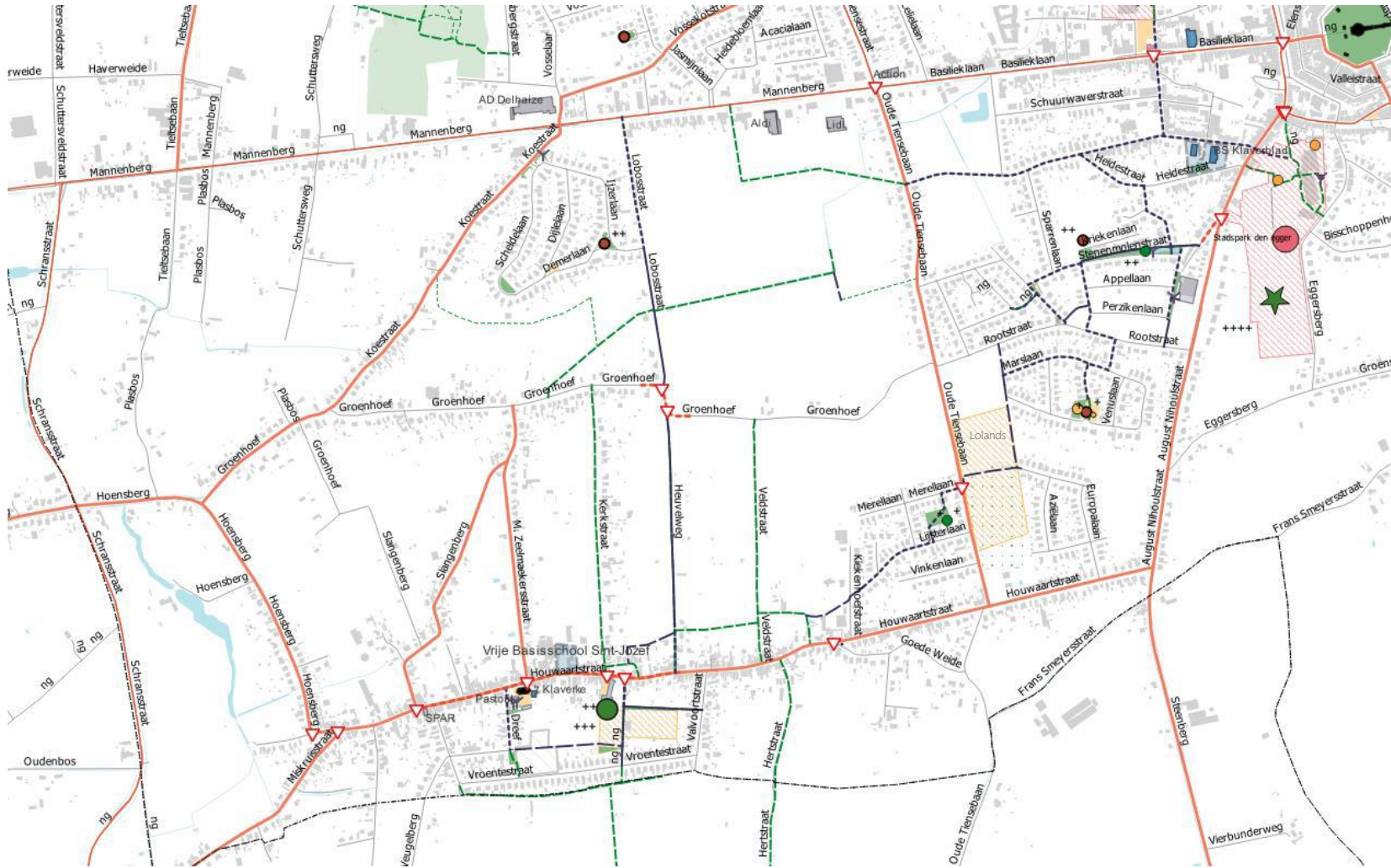
- **Het wijkje met vogelnamen ligt wat** tussen Scherpenheuvel en Schoonderbuken in. Het heeft **een grote groenzone met 1 combinatietoestel**.
- Dit plein ligt aan achterkanten, maar is wel voldoende groot om te kunnen bufferen.
- **In de demografische cijfers zien we een dalende trend** in het aantal kinderen en jongeren.

Visie, oplossingen en acties:

- **Voorzien in een eenvoudig speeltoestel indien er een nood is.**
Dit is een ouder terrein dat een buurtfunctie kan vervullen. Dit wijkje ligt wat geïsoleerd en verdient in principe een eigen speel- en ontmoetingsplekje op buurt- of straatniveau. Maar uit de demografie blijkt niet dat daarin pro-actief geïnvesteerd moet worden. Maar de toestellen zullen wellicht binnen afzienbare tijd vervangen moeten worden. Dit kan aanleiding vormen om de demografie opnieuw in detail te bekijken en over het geheel na te denken. Ook indien er een duidelijke vraag zou komen vanuit de buurt, dan kan daar wel op ingegaan worden met een of enkele eenvoudige speeltoestellen (bijv. combinatietoestel, schommel). Door de grootte zijn ook groene spelprikkelers (bijv. heuvel, eetbare planten, speelbosje) mogelijk. **De omvang van de investering moet bekeken worden in relatie tot het aantal aanwezige (klein)kinderen en de noden van de buurt.**
- **Op termijn (wanneer er trage wegverbindingen met de zuidelijke wijken gerealiseerd zouden worden via de terreinen Lolands), kan het terrein een grotere rol spelen.**

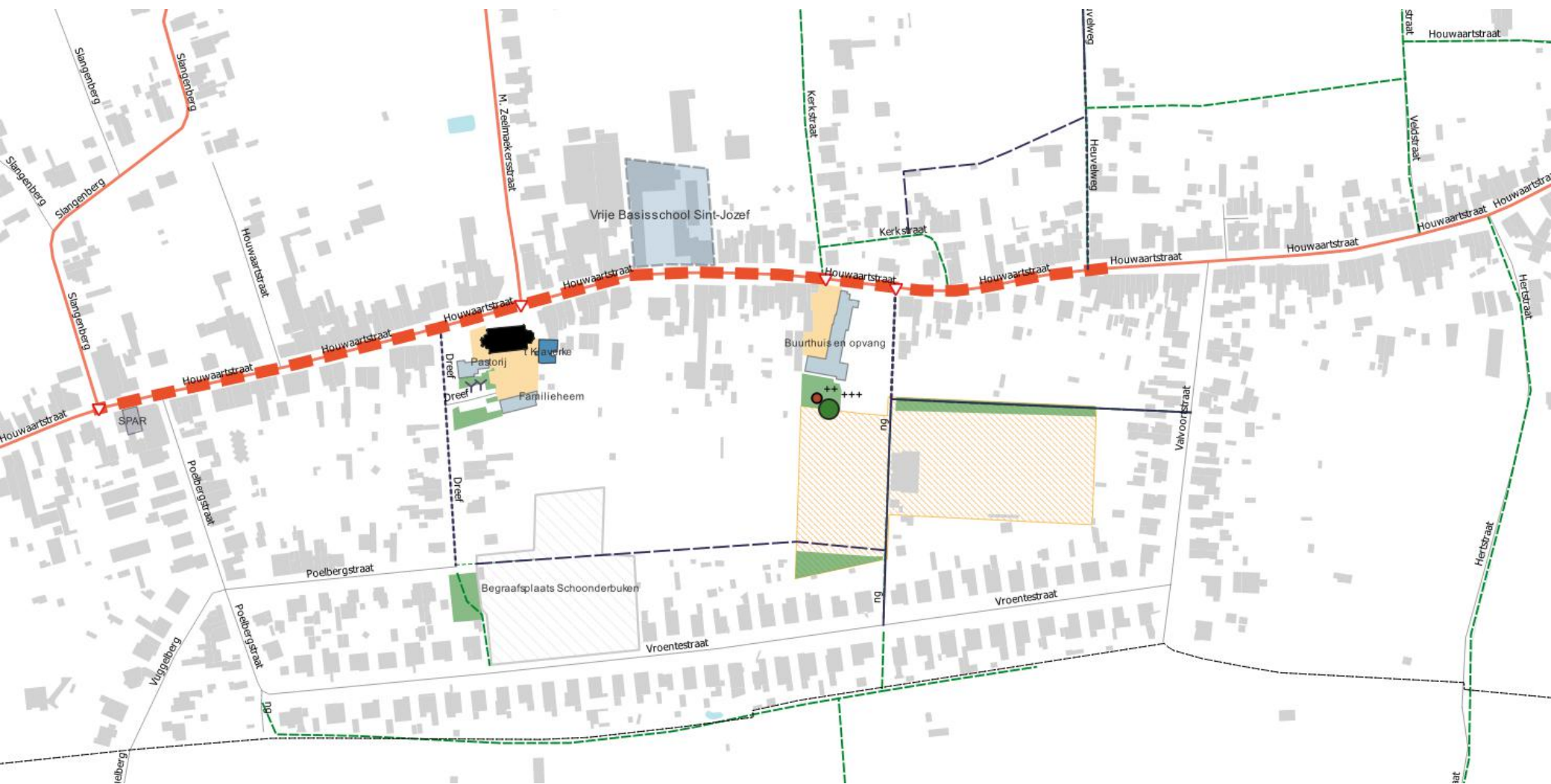

4.3. Synthese van het gewenste speelweefsel Schoonderbuken

- Gewenste formele speelruimte**
- Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprikkels
  - Skateterrein
  - jeugdverkeerterreinen
- Gewenste verbindingen**
- Bovenlokale kinderverbinding OK > Te behouden
  - - - Bovenlokale kinderverbinding > Te optimaliseren
  - · - Onveilige drukke weg > Verkeersveilig maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - · - Kindroute > Te optimaliseren
  - - - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere overstek
- Bestaande barrières**
- Grote barrière
  - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
- - - Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - - - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
- BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
- Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

4.3. Synthese van het bestaande speelweefsel Schoonderbuken (detail dorpskern)

4.4. Kort overzicht van de acties Schoonderbuken

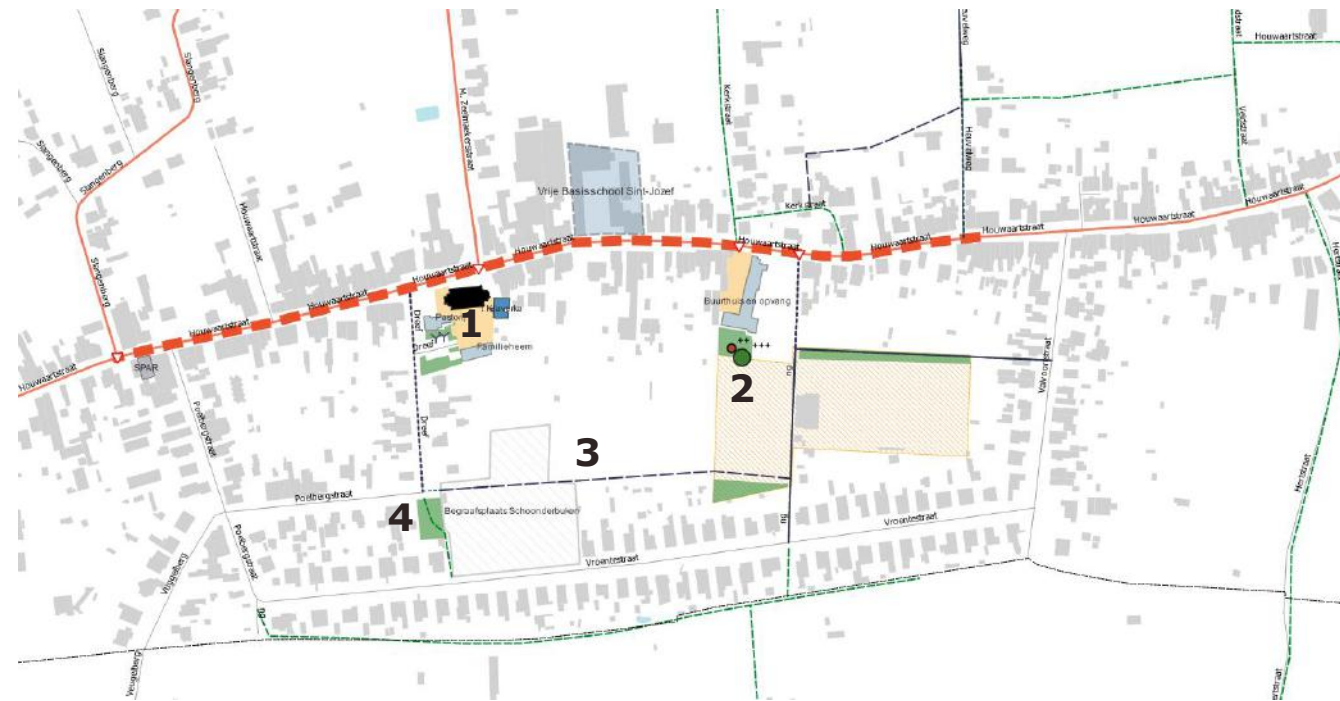
MOBILITEIT:

- Bij volgend MJP de volgende straten op de agenda zetten (1):
  - Houwaartstraat – **Prior!**
  - Hoensberg - **Prior**
- Optimaliseren van trage wegen:
  - (2) De Heuvelweg-Lobosstraat
  - (3) Behouden doorsteek naar Vroentestraat, langs het kapelletje – **Prior**
  - (4) Idee van herstellen van de Buurtweg 'Sentier n° 36'

UITBOUW SPEELRUIMTE IN LOBOSWIJK EN 'VOGELWIJK':

- (5) Eenvoudig speeltoestel indien daar vraag naar is en in relatie tot demografie.
- (6) Speelse passageplek aan de toegang van de wijk vanuit de Koestraat (4).

4.4. Kort overzicht van de acties Schoonderbuken

UITBOUW VAN SPECIFIEKE RUITES IN SCHOONDERBUKEN-CENTRUM:

Plein rond kerk en Familieheem (1):

- Lange termijn: Ontharden en spelen
- **Afweging of de sportsite op dit moment niet betere opportuniteiten biedt.**
- **Korte termijn:**
Ontharden naast de pastorie
+ kleine groene spelprikkel:
(Zone A of B)
Cf. Toekomst Zaal Familieheem

Site voetbalterreinen (2):

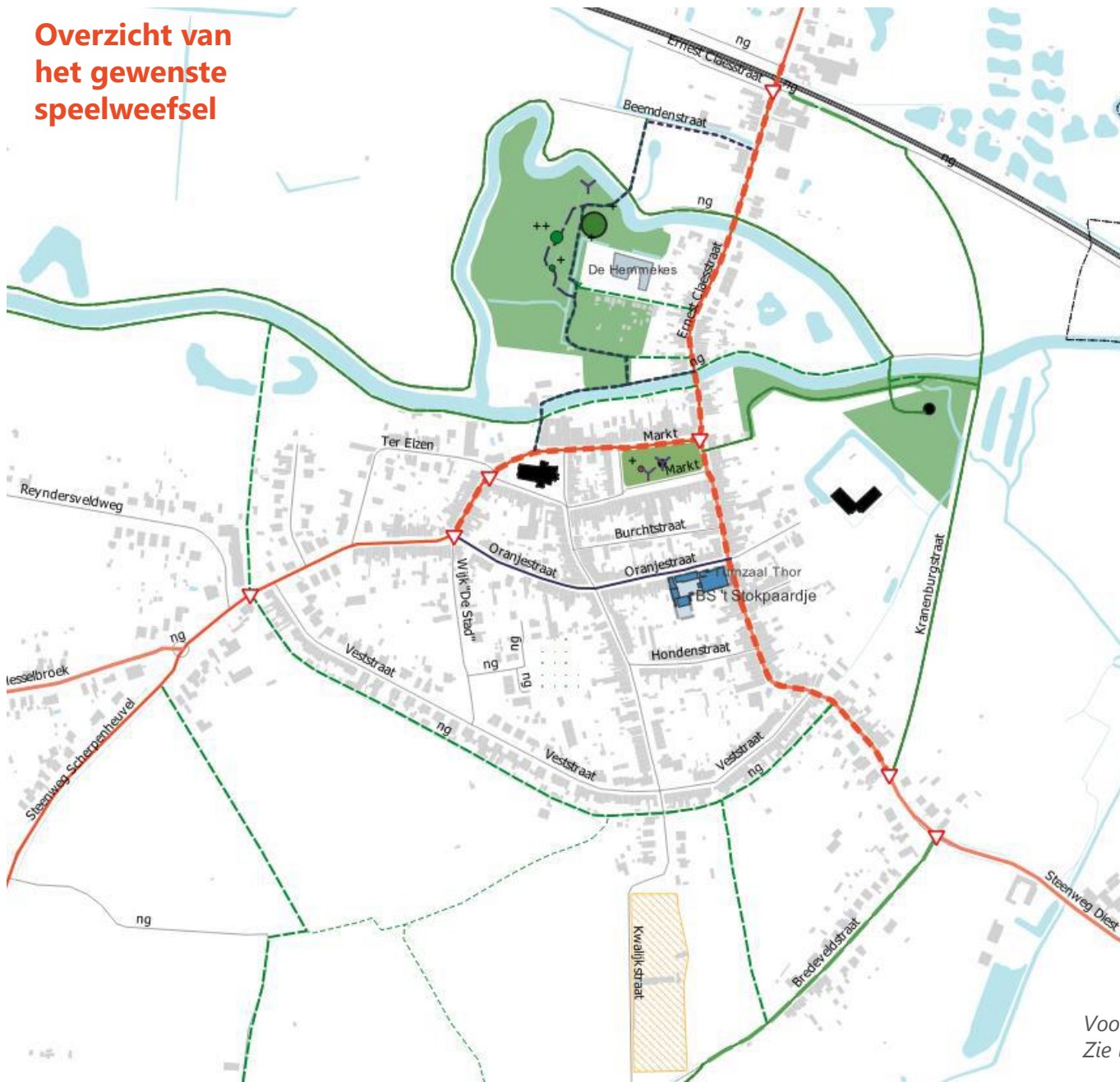
- **Realiseren van speelruimte op site voetbalterreinen: – Prior!**
  - Formele speelzone
  - Avontuurlijke speelzone
  - Trapveldje met kleine goals
  - Wildere zone als buffer
  - Speellint naar Valvoortstraat
  - Centrale ontmoetingsplek
  - Goede skate-ondergrond en eenvoudig toestel op vroegere parking
- **Voetgangersoversteek t.h.v. voetbalvelden (3) – Quickwin – Prior!**
- **Doorsteek van kerk naar voetbal (LT) (4)**

5. Gewenste speelweefsel in de woonkern Zichem

5.1. Gewenste speelweefsel in Zichem: algemeen

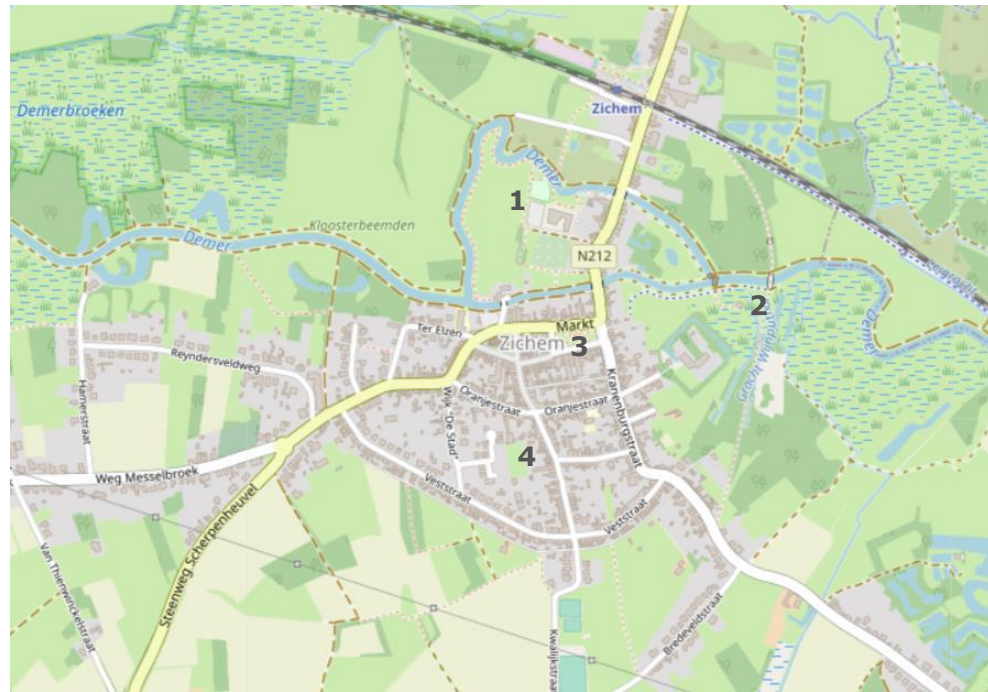
Overzicht van het gewenste speelweefsel

Behouden en versterken van de Demervallei

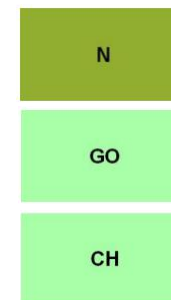
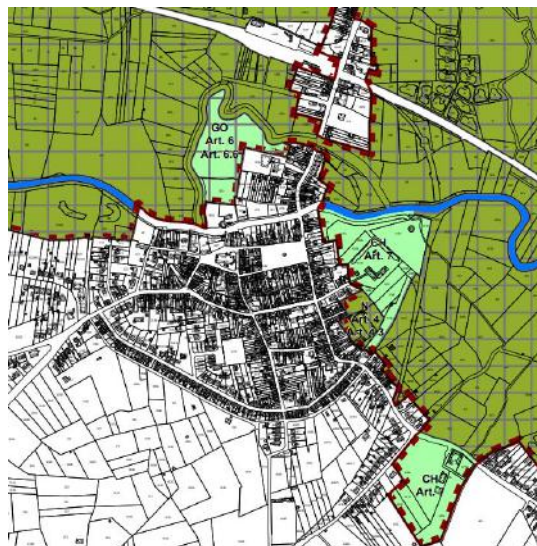
Uitgangssituatie:

- Zichem is een compacte woonkern, van oudsher gestructureerd door de Demer. De **Demervallei** is een drager van natuur en erfgoed, maar heeft **ook voor kinderen een enorm grote speel- en ontmoetingswaarde**.
- We onderscheiden **drie belangrijke groenzones**:
  - **De Hemmekes (1)**,
  - **Omgeving van de Maagdentoren (2)**,
  - **De Markt (3)**Deze ruimtes zijn in of vlakbij de kern gelegen en zijn vlot toegankelijk voor voetgangers en fietsers. Bovendien bieden ze heel wat speel- en ontmoetingskansen.

Visie, oplossingen en acties:

- **Behouden en versterken van de Demervallei als drager voor natuur- en speelwaarden:**
  - **Prior - Lopend**
  - Het Sigmaphan en het GRUP Demervallei en Laak tussen Diest en Werchter bieden voldoende garanties voor het behouden en versterken van de natuurwaarden, maar ook van de recreatieve nevenfuncties op de site van de Hemmekes en de Maagdentoren.
- **Binnen de kern is het aantal groene ruimten beperkt. Een ruimtelijke visie voor het behoud van bestaande en het creëren van bijkomende groene ruimten in de woonkern is aangewezen.**
- De eventuele **verdere ontwikkeling van het binnengebied aan Wijk 'De Stad' (4) moet aangegrepen worden om de nodige buurtspeelruimte te realiseren** binnen het woonweefsel. **- Prior!**

> 5.1. Zichem algemeen (vervolg)

Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- De **N212** doorkruist de kern waardoor deze gewestweg een **barrière** is voor kinderen en jongeren. Ter hoogte van de kerk en de Markt zijn er wel goede oversteekplaatsen, maar het drukke autoverkeer en de onduidelijke en gevaarlijke bocht op de hoek met de Markt bemoeilijken de oversteekbaarheid (als fietser) en vergroten het onveiligheidsgevoel bij kinderen.
- De N212 is ook een belangrijke route voor kinderen, vooral als fietsroute om naar Averbode te gaan, maar de **fietsuggestiestroken worden als onveilig ervaren**.

Visie, oplossingen en acties:

- **Aanpakken van onveilige kruispunten langs belangrijke kindroutes:**
  - (1) Oversteek op de N212 t.h.v. de spooroverweg en missing link naar het fietspad op het oude spoor (zal worden aangepakt in kader van het nieuwe hoppinpunt). – **Prior - Lopend**
  - (2) N212: kruispunt Ter Elzen en kruispunt met Pater Beckxstraat.
  - (3) N212: Kruispunt Markt
  - (4) Steenweg Diest: Oversteekplaats aan oude spoorwegberm

Het afwegingskader 'voetgangersoversteek-voorzieningen' dat momenteel wordt opgemaakt door de Vlaamse overheid kan een aanleiding zijn om aan het Gewest de vraag te stellen naar betere oversteeken over de N212.
- **Uitbreiding zone 30 op N212 en Steenweg Diest:**
  - **Prior! - Quickwin**

De N212 valt niet onder gemeentelijke bevoegdheid. Toch dient er bij het Gewest te worden aangedrongen op de uitbreiding van de zone 30 (tot aan de spoorweg – nr. 1). Bij de Steenweg op Diest loopt de zone 30 best door tot aan het kruispunt met de oude spoorwegberm (nr. 4).

5.2. Specifieke plekken

Markt:

Uitgangssituatie:

- **De Markt vervult voor kinderen een centrale functie in het weefsel van Zichem.** Het is vooral een belangrijke passageplek (bv. op weg naar de Hemmekes). Als echte speelplek vervult de Markt op heden een eerder beperkte functie.

Visie, oplossingen en acties:

- **Versterken van de Markt als ontmoetingsplek voor jong én oud:**

De Markt heeft omwille van haar centrale ligging en inplanting de potentie om een ware ontmoetingsplek te worden. Om deze plek voor kinderen en jongeren nog aantrekkelijker te maken, worden best bijkomende speelaanleidingen voorzien. Hierbij moet er wel rekening worden gehouden met de verkeersveiligheid en met de bestaande erfgoedwaarden.

Op de volgende pagina zijn enkele principes vanuit de inspraak opgenomen (zowel de Markt als de Hemmekes).

> 5.2. Specifieke plekken (vervolg)

Ontwerpoefening Picto-play:

Voor de buitenomgeving van De Hemmekes en voor de Markt hebben leerlingen van de basisschool 't Stokpaardje een Picto-play-ontwerpoefening gedaan. Leerlingen mochten hierbij kiezen welke plek(ken) ze wouden ontwerpen. Opvallend is dat **De Hemmekes het vaakst gekozen werd** door leerlingen om te ontwerpen.

De belangrijkste redenen die kinderen hiervoor aanhalen zijn:

- "Aan de Hemmekes is het groen en rustig en komen er veel mensen."
- "De Markt is moeilijk af te sluiten voor auto's."

De belangrijkste conclusies voor **De Hemmekes** zijn:

- Kinderen zetten duidelijk in op extra **groenelementen en speelnatuur zoals klimbomen, holle struiken, bloemenweides en bessenstruiken**. Vooral de centrale zone waar nu al de speeltoestellen en picknicktafels staan, is hierbij van belang. Ze missen hier vandaag vooral **schaduwplekken**. Een klimboom kan zowel een leuke speelaanleiding zijn als schaduw bieden op warme zomerdagen. In tweede instantie kan ook het grasveld naast de parking volgens de kinderen natuurlijker worden ingericht met een bloemenweide en bijvoorbeeld bessenstruiken.
- **Naast de boot mogen volgens de kinderen nog bijkomende speelaanleidingen komen**. Bijvoorbeeld een ondiepe plas, of boomstamschijven om op en af de boot te klauteren. Een **parcours** met achtereenvolgens slingers, een klimobject en een klimboom naast de boot kunnen de plek nog avontuurlijker maken.

De belangrijkste conclusies voor **de Markt** zijn:

- **Meer speelaanleidingen** zoals een klimboom, speels reliëf (bijvoorbeeld kleine bulten), een fonteintje en bessenstruiken "voor mensen die er passeren."
- **Meer zitgelegenheden**, vooral dan aan de randen van het plein "want hier zijn nog geen banken". De banken kijken dan best uit op het plein "want anders kijk je op geparkeerde auto's."

> 5.2. Specifieke plekken (vervolg)

Markt: (vervolg)

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- Op basis van de input van de kinderen stellen we volgende ontwerpschets voor:

1. **Extra zitelementen** verspreid over het plein en aan de randen (uitkijkend op het plein) bieden ontmoetings- en rustplekken voor ouders en senioren. - **Quickwin**

2. **Extra speelaanleidingen - Quickwin**
Landschappelijke speelelementen zoals bijvoorbeeld speels reliëf (kleine bulten), stapstenen, liggende boomstammen,... vereisen een beperkte kost, terwijl ze de speelkansen toch sterk verhogen.

Ook een basic speeltoestel (bijv. vogelnest-schommel of kleine draaimolen) zou hier passen. Het is best een speeltoestel waar je met meerdere kinderen tegelijk op kan spelen.

Een waterelement (verwijzend naar de Demer) of **beklimbaar kunstobject** (bv. in de vorm van 'Floere het fluwijn') kan bovendien de identiteit van Zichem extra in de verf zetten. De 'fluwijn' of steenmarter heeft een interessante langwerpige vorm om beklimbaar te maken zonder hoogte te moeten maken.

De spelprikkels worden best **aan de zuidwestkant** ingeplant, op de nodige **afstand van de drukke verkeersassen**.

3. **Een andere mogelijkheid** is om iets op de **rand van de kiosk** (die er nu wat slordig bij ligt) te voorzien: bijvoorbeeld een speels zitelement. (zie hiernaast)

Markt: (vervolg)

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- **Op basis van de input van de kinderen stellen we volgende ontwerpschets voor:** (vervolg)

4. Plukfruit zoals fruitbomen of bessenstruiken langs de paden zorgt voor extra vergroening en geeft aanleiding tot stilstaan en spontane ontmoetingen. - **Quickwin**

5. De 'berijdbaarheid' van de paden verhogen zodat ook minder mobiele mensen het plein kunnen betreden.

> 5.2. Specifieke plekken (vervolg)

De Hemmekes:

Uitgangssituatie:

- **Zeer belangrijke plek voor kinderen en jongeren uit Zichem.** De site is goed gelegen, op wandelafstand van het centrum van Zichem, en is een geliefde speelplek bij kinderen.
- **De site is in eigendom van de stad.**
- **Er zijn een aantal aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden bij een eventuele herinrichting van de site:**
  - Evenwicht tussen publieke speelruimte en private gelegenheden (tijdelijke evenementen).
  - Oeverzone is te vermijden (eigendom Vlaamse Waterweg + 'no go'-zone voor kinderen).
  - Ruimte tussen Demer en gebouw moet vrij blijven voor de brandweer.

Visie, oplossingen en acties:

- **Een meer doorwrocht landschappelijk basisontwerp voor de speelruimte in de Hemmekes**

Dit biedt de mogelijkheid om niet enkel de speelzone, maar ook de ruimten rondom de gebouwen, de parking en het aanpalende grasveld **als één samenhangend geheel te benaderen**.

Hierbij moet evenwel rekening worden gehouden met bovenstaande aandachtspunten. *Hiernaast rechts zijn de belangrijkste elementen vanuit de inspraak opgenomen. Op de volgende pagina integreren we dit tot een eerste ontwerpshets.*

De belangrijkste conclusies uit de Pictoplay-oefening voor **De Hemmekes** zijn:

- Kinderen zetten duidelijk in op extra **groenelementen en speelnatuur zoals klimbomen, holle struiken, bloemenweides en bessen-struiken**. Vooral de centrale zone waar nu al de speeltoestellen en picknicktafels staan, is hierbij van belang. Ze missen hier vandaag vooral **schaduwplekken**. Een klimboom kan zowel een leuke speelaanleiding zijn als schaduw bieden op warme zomerdagen. In tweede instantie kan ook het grasveld naast de parking volgens de kinderen natuurlijker worden ingericht met een bloemenweide en bijvoorbeeld bessenstruiken.
- **Naast de boot mogen volgens de kinderen nog bijkomende speelaanleidingen komen**. Bijvoorbeeld een ondiepe plas, of boomstamschijven om op en af de boot te klauteren. Een **parcours** met achtereenvolgens slingers, een klimobject en een klimboom naast de boot kunnen de plek nog avontuurlijker maken.

De Hemmekes: (vervolg):

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- **Op basis van de input van de kinderen stellen we volgende ontwerpprincipes voor:**
  - 1. Behoud van informele elementen – Prior**

De bestaande informele speelelementen en -zones zoals de platboot, de grachten en het grasveld zijn zeer waardevol voor kinderen. Het is belangrijk dat deze behouden worden.
  - 2. Extra speelnatuur en avontuurlijke speelkansen**

Voorname op het grasveld naast de parking. Elementen zoals klimbomen, holle struiken en wilgenhutten bieden avontuurlijke speelmogelijkheden en zorgen voor meer natuur en schaduw. Een pluklint aan de westzijde zorgt voor een natuurlijke afscherming met de hondenloopweide.
  - 3. Avontuurlijk pluklint langs het wandelpad - Quickwin**

Om de beleving naar de Hemmekes toe te vergroten, kunnen fruitbomen en bessenstruiken langs het wandelpad worden aangeplant. Dit plukfruit kan ook dienst doen voor de kinderopvang Baloe. Het kan een avontuurlijk parcours worden met ook reliëf en klauterelementen.
  - 4. Voldoende ruimte behouden tussen gebouw en publieke speelzone**

Om conflicten tussen spelende kinderen en private aangelegenheden te vermijden, is voldoende ruimte tussen het gebouw en de publieke speelzone aangewezen. Aan de noordkant van het gebouw moet er ook een doorgang blijven voor de brandweer.

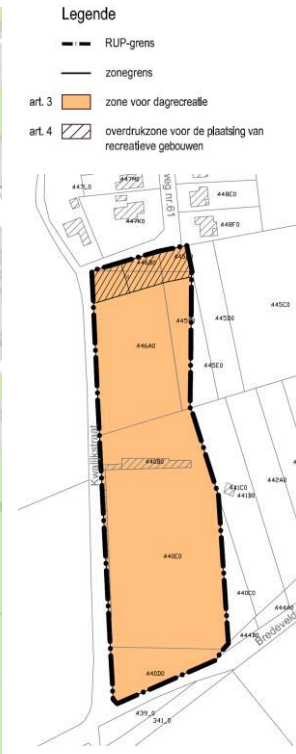
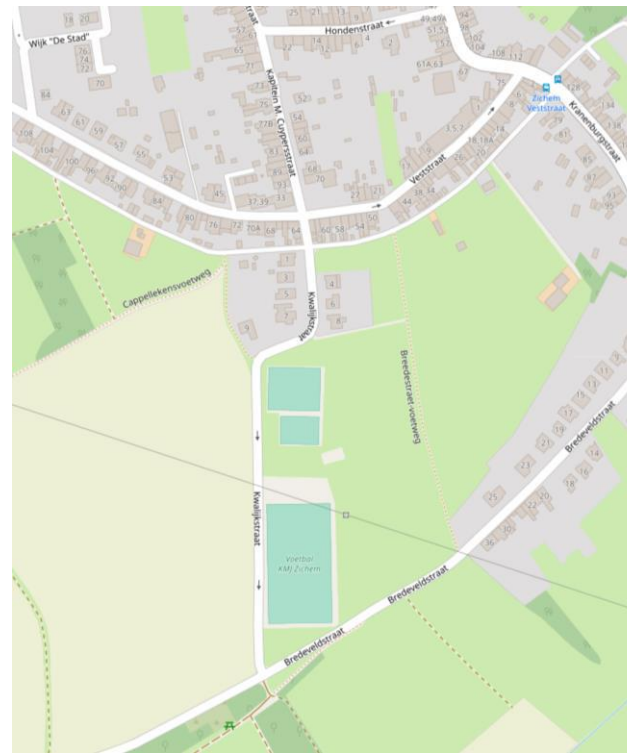
Voormalige terreinen KMJ Zichem:

Uitgangssituatie:

- **Goede ligging nabij de woonkern van Zichem en langs de oude spoorwegberm.**
- De terreinen zijn gelegen in het **RUP Zonevreemde recreatie** en zijn bestemd als zone voor dagrecreatie.
- **De voetbalclub zal haar activiteiten stopzetten** (seizoen 2022-20233).

Visie, oplossingen en acties:

- **Doordat de voetbalactiviteiten stopgezet zullen worden en gezien de terreinen gelegen zijn in recreatiegebied, zijn er mogelijkheden om extra speelkansen te voorzien.** De speelkansen in het zuidelijke gedeelte van Zichem zijn op heden erg beperkt. Bovendien gaat het om een groot terrein dat vlakbij de oude spoorwegberm gelegen is.

> 5.2. Specifieke plekken (vervolg)

Voormalige terreinen KMJ Zichem:

Visie, oplossingen en acties: (vervolg)

- **Verwerven van de terreinen of langdurige huurovereenkomst aangaan met eigenaar – Prior**

Indicatieve schets:

- 1. Avontuurlijke speelzone met toestellen**
De zone het dichtst bij de woonkern kan landschappelijk worden ingericht met enkele niveauverschillen (bv. een speelheuvel), groen en één of meerdere formele speeltoestellen. Aan de kant van de woonwijk zou een kleuterzone kunnen komen, die dan overgaat in een meer uitdagende speelruimte voor oudere kinderen.
- 2. Trage doorsteek parallel aan Kwalijsstraat – Prior**
Aan de oostzijde van de terreinen kan een trage doorsteek vanaf de Kwalijsstraat tot aan de Bredeveldstraat worden voorzien.
- 3. Trapveldje met middelgrote goals – Quickwin**
Dit wordt best voorzien op het meest zuidelijk gelegen voetbalveld (zo ver mogelijk van woningen). Dit veld hoeft geen officiële afmetingen te hebben.
- 4. Wilde natuurspeelzone / speelbosje – Quickwin**
Tussen de Bredeveldstraat en het trapveldje kan een wilde zone met bomen, struiken en hoog gras dienst doen als natuurlijke speel- en verstoppelplek. Houtwallen vormen een reservoir voor natuurlijk bouw materiaal.
- 5. Veilige oversteeek op de Bredeveldstraat ter hoogte van de oude spoorwegberm – Prior!**

5.3. Synthese van het gewenste speelweefsel Zichem

- Gewenste formele speelruimte**
- Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprinkel
  - Skateterrein
  - jeugdwerkterreinen
- Gewenste verbindingen**
- Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
  - - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
  - · - · - Onveilige drukke weg > Verkeersveiligere maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - · - · - Kindroute > Te optimaliseren
  - - - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere oversteek
- Bestaande barrières**
- Grote barrière
  - - - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
- - - Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - - - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
- BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - · · · · Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
- Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

5.4. Kort overzicht van de acties voor Zichem

Acties algemeen:

1. Behouden en versterken van de **Demervallei** als drager voor natuur- en speelwaarden:
- **Prior – Lopend**
2. Opmaak **ruimtelijke visie groene ruimten in de woonkern**.
3. Eventuele verdere ontwikkeling van het **binnengebied aan Wijk 'De Stad'** als impuls voor extra buurtspeelruimte binnen het woonweefsel. - **Prior!**
4. Aanpakken van onveilige **kruispunten** langs belangrijke kindroutes:
-> Oversteek op de N212 t.h.v. de spooroverweg - **Prior – Lopend**
5. **Uitbreiding zone 30 op N212 en Steenweg Diest**:
- **Prior! – Quickwin**

5.4. Kort overzicht van de acties voor Zichem

Acties specifieke plekken:

1. De Markt:

- Extra zitelementen – **Quickwin**
- Extra speelaanleidingen – **Quickwin**
- Iets doen met de randen van de kiosk
- Plukfruit langs de paden – **Quickwin**
- De berijdbaarheid van de paden verhogen

2. De Hemmekes:

- Behoud van informele elementen – **Prior**
- Extra speelnatuur en avontuurlijke spellkansen
- Avontuurlijk pluklint langs het wandelpad – **Quickwin**
- Voldoende ruimte behouden tussen gebouw en publieke speelzone

3. Voormalige terreinen KMJ Zichem:

- Verwerven van de terreinen of langdurige huurovereenkomst aangaan met eigenaar – **Prior**
- Avontuurlijke speelzone
- Trage doorsteek parallel aan Kwalijkstraat – **Prior**
- Trapveldje met kleine goals – **Quickwin**
- Wilde natuurspeelzone / speelbosje – **Quickwin**
- Veilige oversteek op de Bredeveldstraat ter hoogte van de oude spoorwegberm – **Prior!**

6. Gewenste speelweefsel in de woonkern Averbode

> 6.1. Averbode algemeen (vervolg)

Verdere uitbouw van groenrecreatieve gebieden

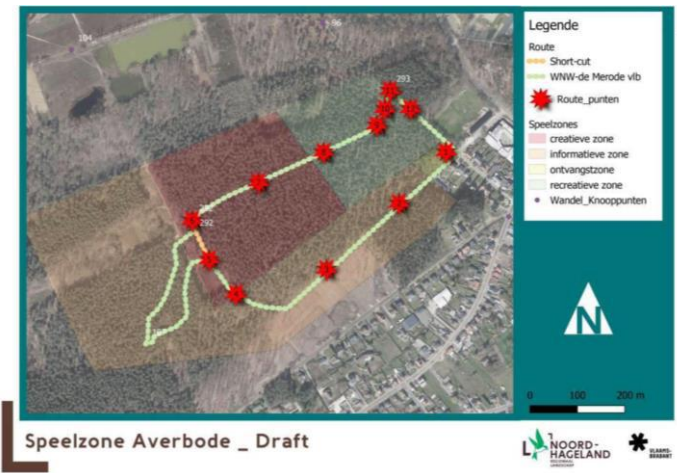
Uitgangssituatie:

- Averbode heeft heel wat groengebieden met een groenrecreatieve functie:
  - De **Abdij en omgeving (1)** met '**Lekdreef**'
  - **Het historische Mariapark (2)**
  - De realisatie van de **Hondenzone (3)** en het **Multimove-pad (4)**.
  - **Recreatiedomein De Vijvers (5)**.
  - **Demerbroeken (6)**

Dit is een absolute troef voor kinderen en jongeren van Averbode en de stad. Dit verdient dus behoud en verdere uitbouw van de groengebieden met oog voor jeugd.

Visie, oplossingen en acties:

- Verdere uitbouw van de bovenlokale groenrecreatieve gebieden. – Lopend**
Samen met gewest, provincie, regionaal landschap en andere actoren worden deze potenties verder uitgebouwd. De realisatie van het Multimovepad, ter vervanging van vorige speelbos, is daarvan een goed voorbeeld.

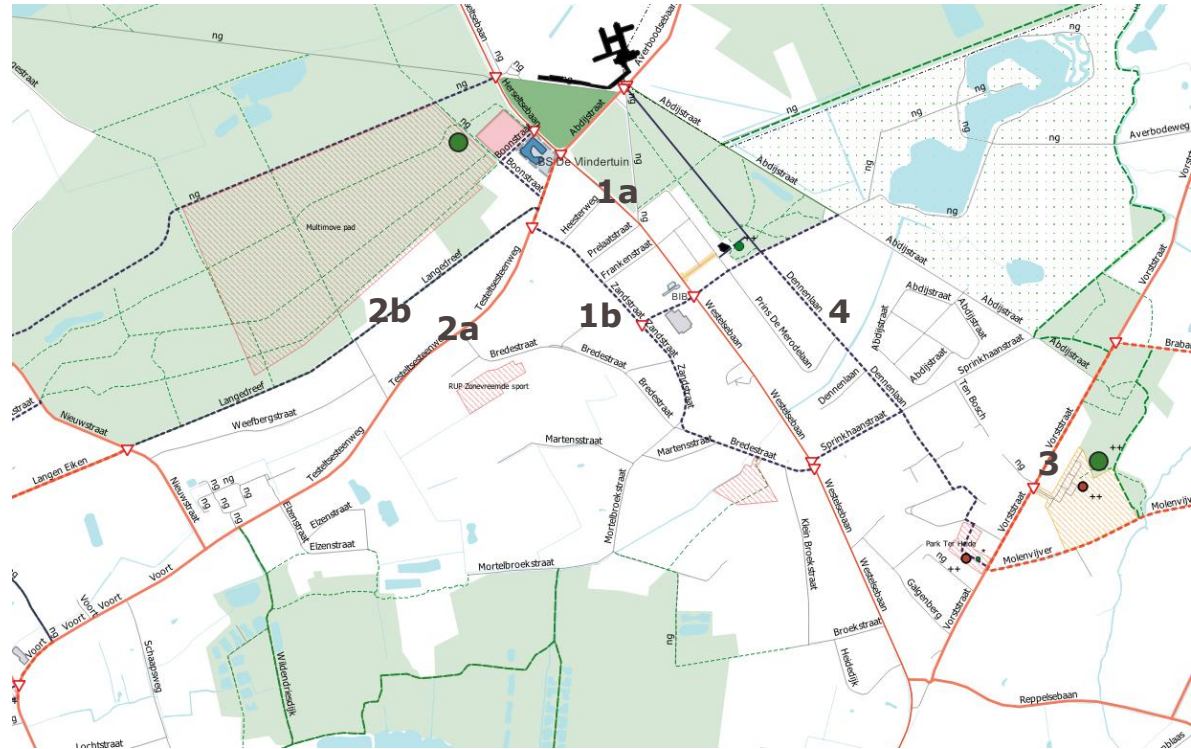
Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- De **Westelsebaan/N212 (1a)** en – in mindere mate – de **Testeltsesteenweg (2a)** vormen een belangrijke **barrière** voor de kinderen en jongeren van Averbode.
  - Vooral voor de gewestweg N212 is dit voorlopig een blijvend gegeven waarmee rekening moet worden gehouden.
  - Langs de N212 zijn er nog lange parallelstraten en kortere dwarsstraten. De **Zandstraat en Bredestraat (1b)** werken nu reeds als een soort diagonale **shortcut** doorheen Averbode, parallel aan de N212.Veel kinderen geven echter aan dat er best veel auto's langs de Zandstraat en Bredestraat komen en dat ze soms echt snel rijden.
- **Richting Testelt kan de as Langedreef/Langen Eiken (2b) een alternatief bieden.**
- **Daarnaast blijkt de Vorstraat (3) een belangrijke, maar gevaarlijke straat** (omwille van het fietspad en de beperkte zichtbaarheid).

Visie, oplossingen en acties:

- **Uitbouw van een verkeersveilige kindroute parallel aan de N212. – Prior!**
Volgende straten worden verkeersveilig en met speelse passageplekken uitgebouwd:
  - Zandstraat
  - Bredestraat
  - Sprinkhaanstraat
  - Park Ter Heide
  - Deel van Vorststraat tussen Park Ter Heide en Everbeur sportcentrumHetzelfde kan aan de andere zijde van de N212 gebeuren via de **Dennenlaan (4)**.

> 6.1. Averbode algemeen (vervolg)

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Creëren van een extra ingang naar het Mariapark t.h.v. het kruispunt met de N212: – Prior!**

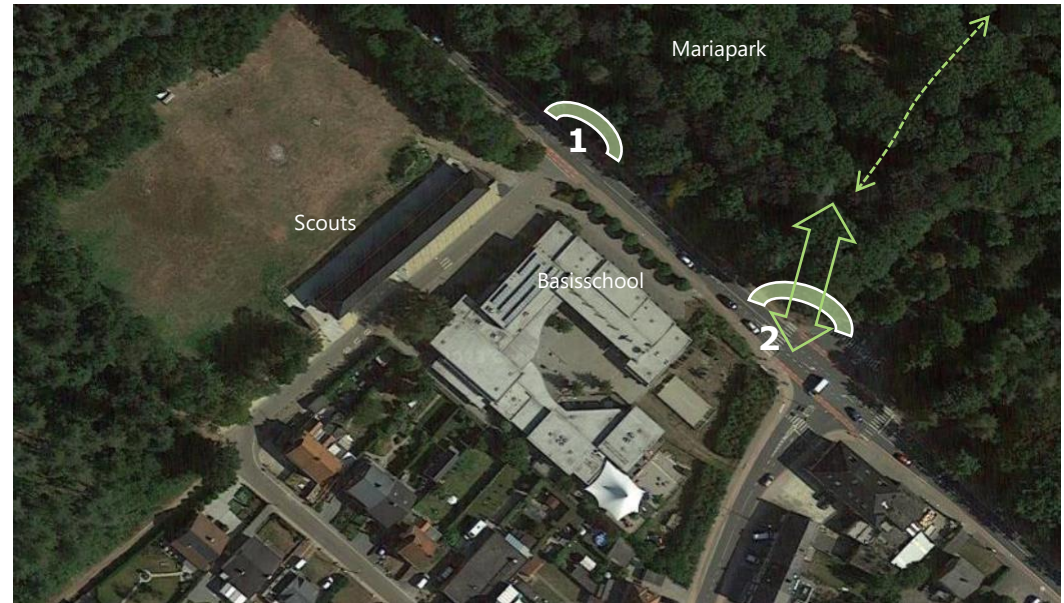
De ingang van het Mariapark ligt op dit ogenblik in het verlengde van de Boonstraat aan de overzijde van de N212 (1), maar hier is geen beveiligde oversteek aanwezig.

Het is aangewezen om een bijkomende toegang te voorzien ter hoogte van het kruispunt (2), zodat kinderen een meer rechtstreekse toegang hebben tot het Mariapark. Dit park is immers een belangrijk doorgangsgebied naar het Abdijpark.

- **Uitbouw van een verkeersveilige kindroute parallel aan de Testeltsesteenweg: Langedreef / Langen Eiken kan een verkeersluw alternatief vormen voor de drukke Testeltsesteenweg.**

Beide straten hebben een smal wegprofiel en Langedreef is al voorbehouden voor lokaal verkeer. Toch heeft de Langedreef nog regelmatig af te rekenen met sluipverkeer. Mogelijks zou een knip kunnen worden voorzien om doorgaand verkeer onmogelijk te maken en om deze verbinding **als volwaardige en veilige kindroute** uit te bouwen.

De **oude Boonstraat** wordt nu al gebruikt als verbinding, maar die ligt wat verder van het woonweefsel en vormt eerder een recreatieve verbinding.

1: Toegang tot Mariapark aan overzijde N212, maar geen oversteekplaats aanwezig.

2: Wel een beveiligde oversteek t.h.v. kruispunt, maar hier is geen ingang naar het Mariapark.

Langedreef en Langen Eiken: Een logische parallelverbinding met Testeltsesteenweg.

6.2. Specifieke plekken

Scoutsterreinen, Weefberg en Multimove-pad:

Uitgangssituatie:

- Op het vroegere speelbos naast de scouts is een hondenzone gerealiseerd. Meer naar het zuidwesten is ondertussen een nieuwe speelzone met 'Multimovepad' uitgebouwd. De jeugdbeweging blijft evenwel ook nog een zone ten zuiden van de hondenzone gebruiken.

Visie, oplossingen en acties:

- Evalueren van het Multimovepad:**
De groengebieden naast de scouts zijn zeer goed gelegen terreinen met veel speelkansen. Het belangrijkste is dat ze toegankelijk blijven voor jeugd.
Het Multimove-pad zal nieuwe speelkansen genereren. Dit moet na een tijdje (bijv. een jaar) geëvalueerd worden met kinderen, jongeren en jeugdwerk.

Woonontwikkeling Park ter Heide:

Uitgangssituatie:

- **Binnen de ontwikkeling van de woonwijk 'Park Ter Heide' wordt een speelterrein voorzien.**

Een gedeelte van de buitenruimte wordt momenteel ontwikkeld als speelterrein met speelelementen zoals een vogelnest-schommel, een dubbele schommel, bokspringpalen, een klimpiramide en een klim-klautercombinatie.

Visie, oplossingen en acties:

- **De ontwikkeling van het speelterrein zal zorgen voor bijkomende speelkansen in de woonbuurt. - Lopend**
Dit ligt mee langs de 'kindroute' tussen de basisschool/scouts en het sportcentrum.

> 6.2. Specifieke plekken (vervolg)

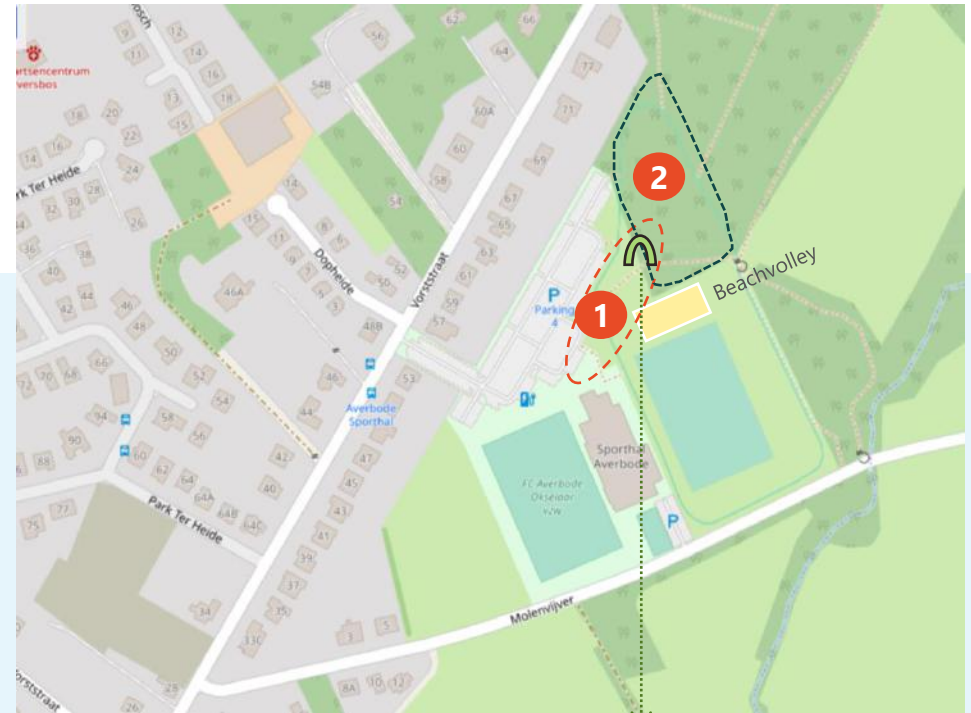
Sportcomplex Everbeur:

Uitgangssituatie:

- Dit sportcomplex is zeer belangrijk voor de jeugd van Averbode én Okselaar. Het is een **logische plek om een speelterrein** te realiseren.
- Het skateterrein is een belangrijke **ontmoetingsplek, maar is aan vernieuwing toe**.
- Er zijn heel wat **ontwikkelingen gepland** op het sportcentrum i.f.v. de sportclubs.

Visie, oplossingen en acties:

- 1. Realiseren van een speelruimte tussen de ingang van de sporthal en het noordelijk bosje.**
Aan de noordelijke ingang van de sporthal is er, rekening houdend met alle ontwikkelingen, **nog open ruimte voor een formele speelruimte**. Deze speelruimte mag **duidelijk als 'speeltuyn' herkenbaar** zijn, met **klassiekere toestellen**: bijv. schommels, een combinatietoestel,... Er is best ook een speeltoestel waar men met meerdere kinderen tegelijkertijd iets kan beleven (bijv. draaischijf, vogelnestschommel,...). De omvang van dit formele speelterrein kan eerder beperkt zijn. Het **landschapsonwerp moet vooral de link leggen met het noordelijke bosje**. Ook **zitelementen** mogen niet ontbreken.
- 2. Uitbouw van een speelbosje: - Quickwin**
Het bosfragmentje (stadseigendom) moet een **formelere uitstraling krijgen als speelbos**, bijv. met een **'groene toegang'** of langwerpige elementen die tot in het bos leiden (zie referentiebeelden onderaan).
In *Deel 1: Omgevingsanalyse* wordt meer in detail beschreven wat de wensen van kinderen zijn voor het speelbosje: nl. klimmen, slingeren,...

> 6.2. Specifieke plekken (vervolg)

Sportcomplex Everbeur (vervolg):

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Behouden en vernieuwen van de ondergrond van het skateterrein en inbreng van enkele eenvoudige toestellen/mobiel skatepark.**
Het skateterrein wordt wat minder gebruikt, wellicht omdat de ondergrond versleten is. **Gezien de belangrijke functie voor de noordelijke deelen** (Averbode, maar ook Okselaar, Testelt en Zichem), blijft het aangewezen om hier de **skatefunctie (al dan niet tijdelijk) te behouden.**

Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een **mobiel skatepark** waar vooral **beginnende skaters** hun eerste stappen kunnen zetten. Het belangrijkste hiervoor is:

- **Een goede ondergrond** (gepolierde beton)
- **Enkele kleine basistoestellen:**
bijv. *bank, flatrail, funbox, miniramp, kleine quarterpipe, kicker jumpramp,...*

Aangezien dit ook voor niet-skatende jongeren een ontmoetingsplaats is, mogen goed geplaatste zitelementen niet ontbreken. **Dit project moet samen met (liefst lokale) skaters vorm gegeven worden.**

FLATRAIL

KICKER & JUMPRAMP

MINIRAMP

QUARTERPIPE

> 6.2. Specifieke plekken (vervolg)

Perceel 'Zandkot':

Uitgangssituatie:

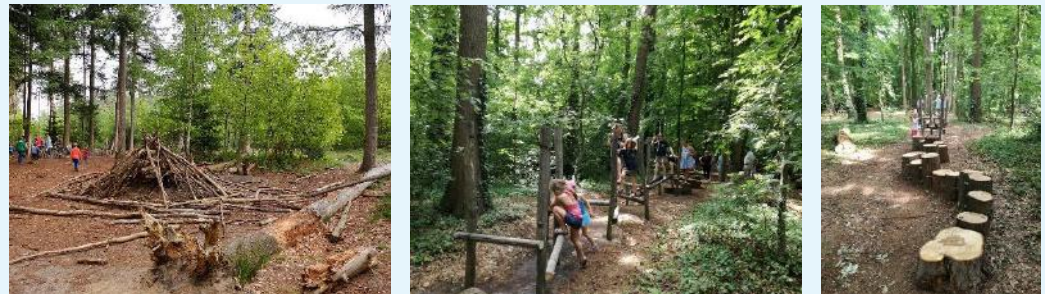
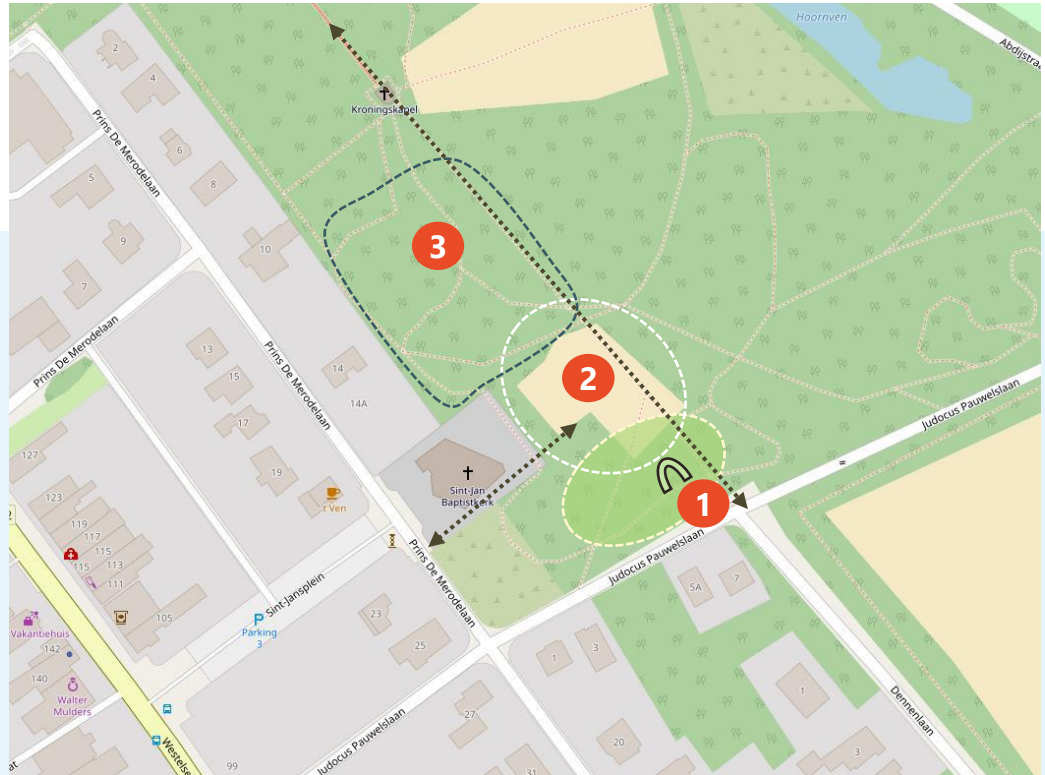
- Dit perceel is **stadeigendom** en kent een **zeer goede ligging in de kern van Averbode**. Bovendien leidt dit perceel via een bospad **naar de Lekdreef en Abdij**.
- In de directe omgeving komen op korte termijn heel wat nieuwe woningen bij. Dit verhoogt de nood aan bijkomende speelkansen.

Visie, oplossingen en acties:

- **Uitbouw tot natuurspeelplek / speelbos.**
We onderscheiden drie zones: - **Quickwin**
  1. **De groene toegang:**
Via een **groene toegang** moet het duidelijk zijn dat dit bosfragment bedoeld is om te spelen. Deze kan voorzien worden langs de J. Pauwelslaan ter hoogte van het bestaande bospad (indien de glasbollen verplaatst worden). Elementen zoals zitbanken, een bloemenweide, een bijenhotel en plukfruit kunnen van dit stukje een echte ontmoetingsplek maken.
  2. **De open plek in het bos (de zandgrond) kan ingericht worden als avontuurlijke speelzone** - (bv. eenvoudig klimtoestel, kabelbaan, heuvel). Tussen de Sint-Jans Baptistkerk kan een paadje voorzien worden zodat het speelbos ook via het Sint-Jansplein bereikt kan worden. Hier staat bovendien reeds een zitbank.
  3. **Het speelbos:**
Bij de uitbouw tot speelbos kunnen best alle bestaande bomen behouden blijven. **Achter de open plek kan een speelbos gecreëerd worden met vooral losse materialen** voor het bouwen van kampen (bv. losse takken...).
- **Het gehele perceel wordt best opgenomen binnen de contouren van het RUP Centrumgebied Averbode waarbij de voorschriften ruimte laten voor speelnatuur.**

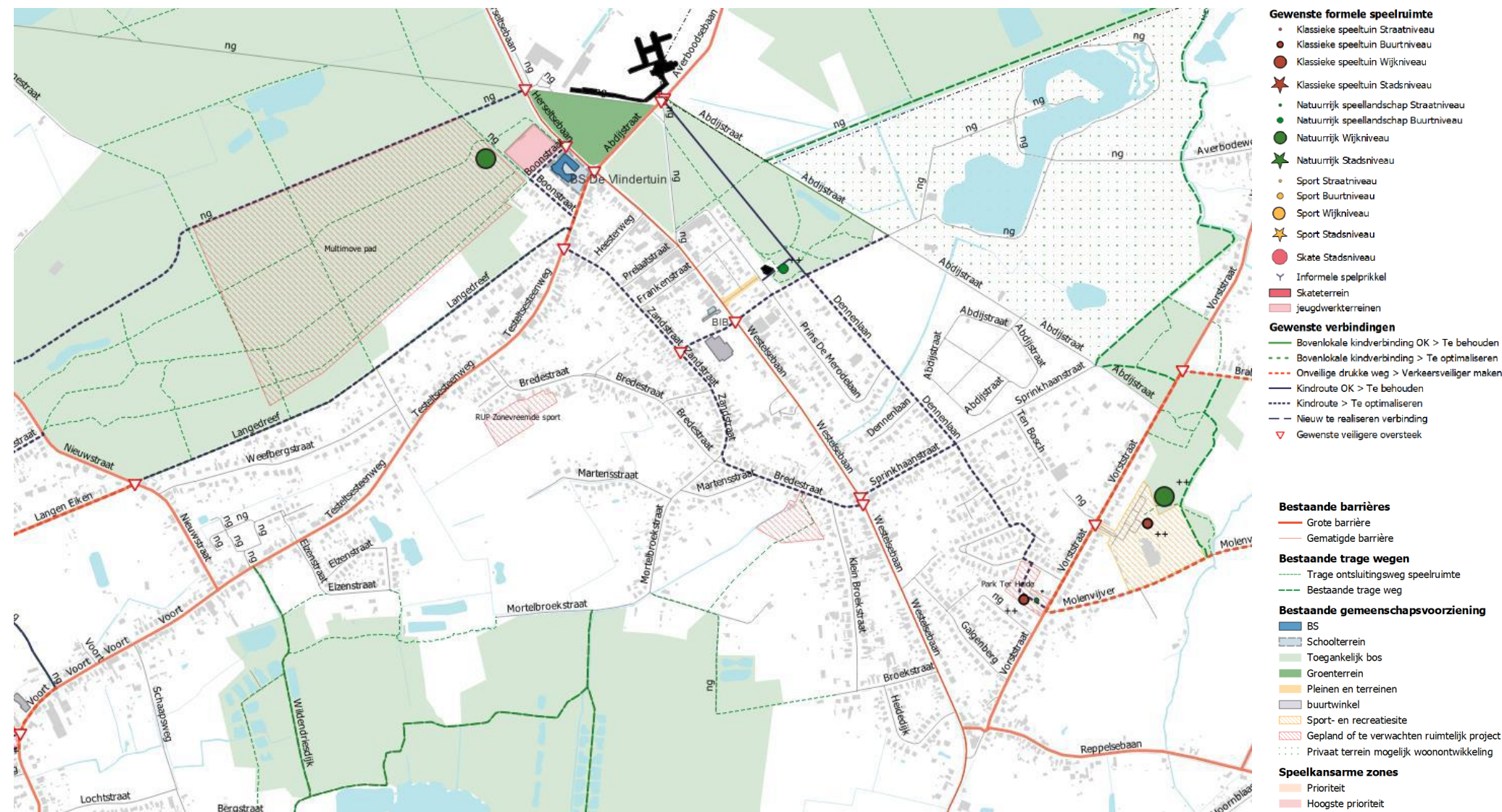

Referentiebeelden voor de 'groene toegang' (1)

Referentiebeelden voor 'open plek' (2) en 'speelbos' (3)

6.3. Synthese van het gewenste speelweefsel in Averbode

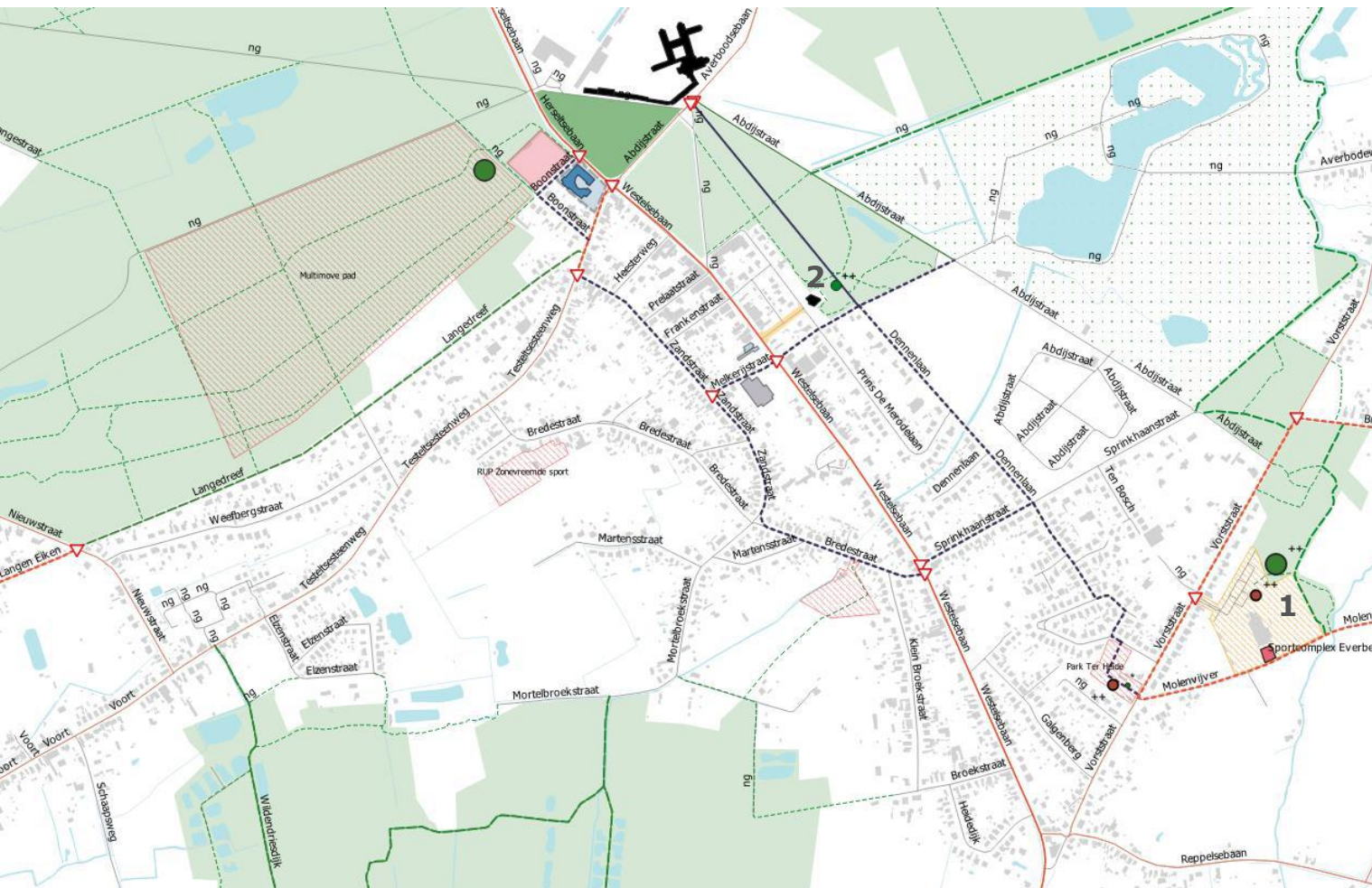
6.4. Kort overzicht van de acties voor Averbode

Acties algemeen:

1. Verdere uitbouw van de **bovenlokale** groenrecreatieve gebieden. – **Lopend**
2. Uitbouw van een verkeersveilige **kindroute parallel aan de N212**. – **Prior!**
3. Creëren van een **extra ingang naar het Mariapark** t.h.v. het kruispunt met de N212. – **Prior**
4. Uitbouw van een verkeersveilige **kindroute parallel aan de Testelsesteenweg (Langedreef)**.

6.4. Kort overzicht van de acties voor Averbode

Acties specifieke plekken:

1. Sportcomplex Everbeur:

- Realiseren van een **formele speelruimte** tussen de ingang van de sporthal en het noordelijk bosje.
- Uitbouw van een **speelbosje**: – **Quickwin**
- Behouden en vernieuwen van de ondergrond van het **skateterrein** en inbreng van enkele eenvoudige toestellen (al dan niet mobiel skatepark).

2. Zandkot:

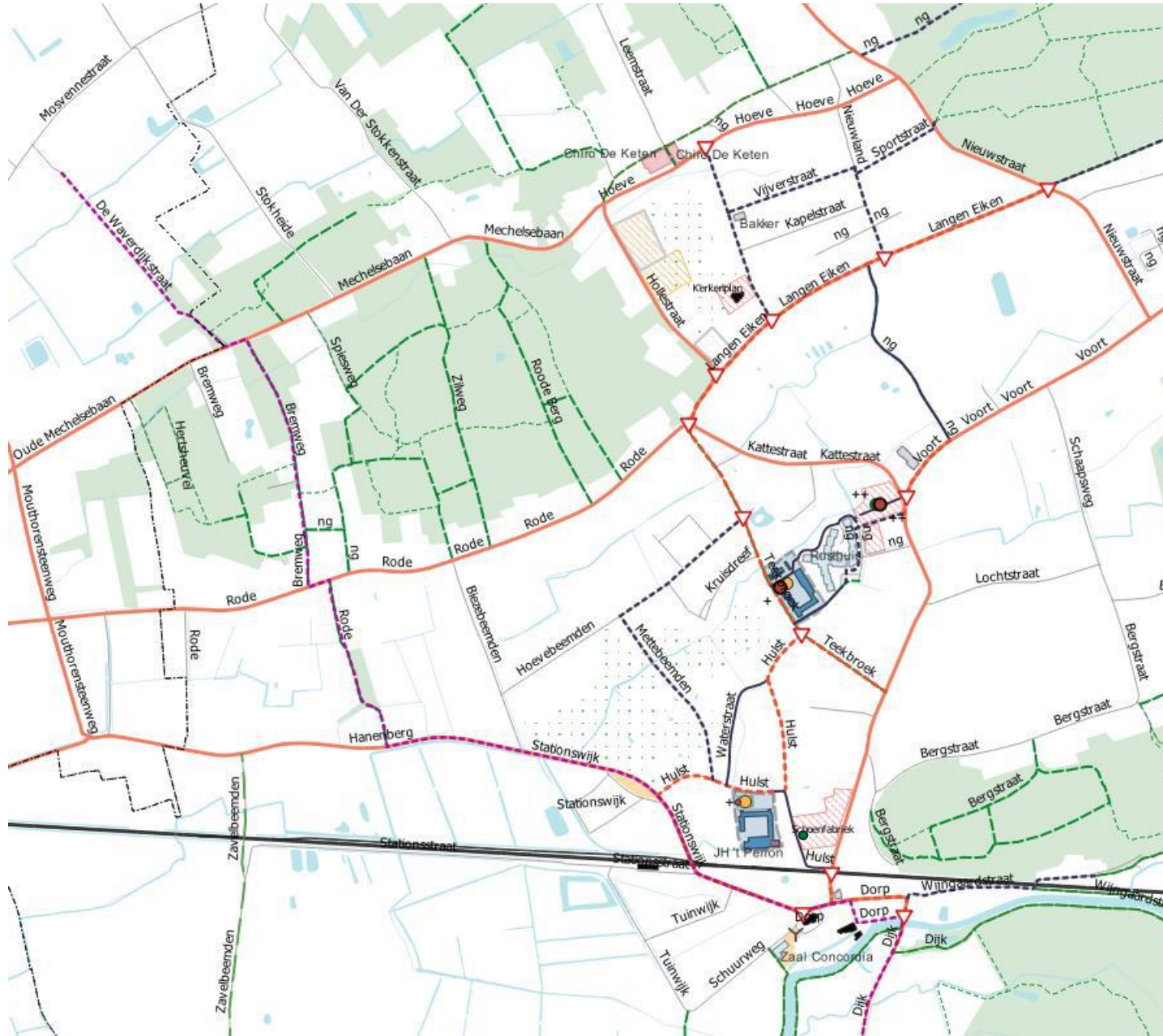
- Uitbouw tot **natuurspeelplek / speelbos**. – **Quickwin**
- **Opname in RUP** Centrumgebied Averbode

7. Gewenste speelweefsel in de woonkern Testelt

7.1. Gewenste speelweefsel in Testelt: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

kind & samenleving

> 7.1. Testelt algemeen (vervolg)

Behouden van toegankelijke groenzones en natuurgebieden

Uitgangssituatie:

- Testelt ligt tussen een aantal natuurgebieden. Ook tussen de stratenblokken in zijn er vaak grote open groene ruimtes, die ook grotendeels toegankelijk zijn, wat een grote kwaliteit is:
  - De Demervallei (1)
  - Het bos aan de Bergstraat (2)
  - Demerbroeken met vogelkijkhut (3)
  - Het bos- en heidegebied van Averbode (4)
  - Het bos op de Roodeberg (5)

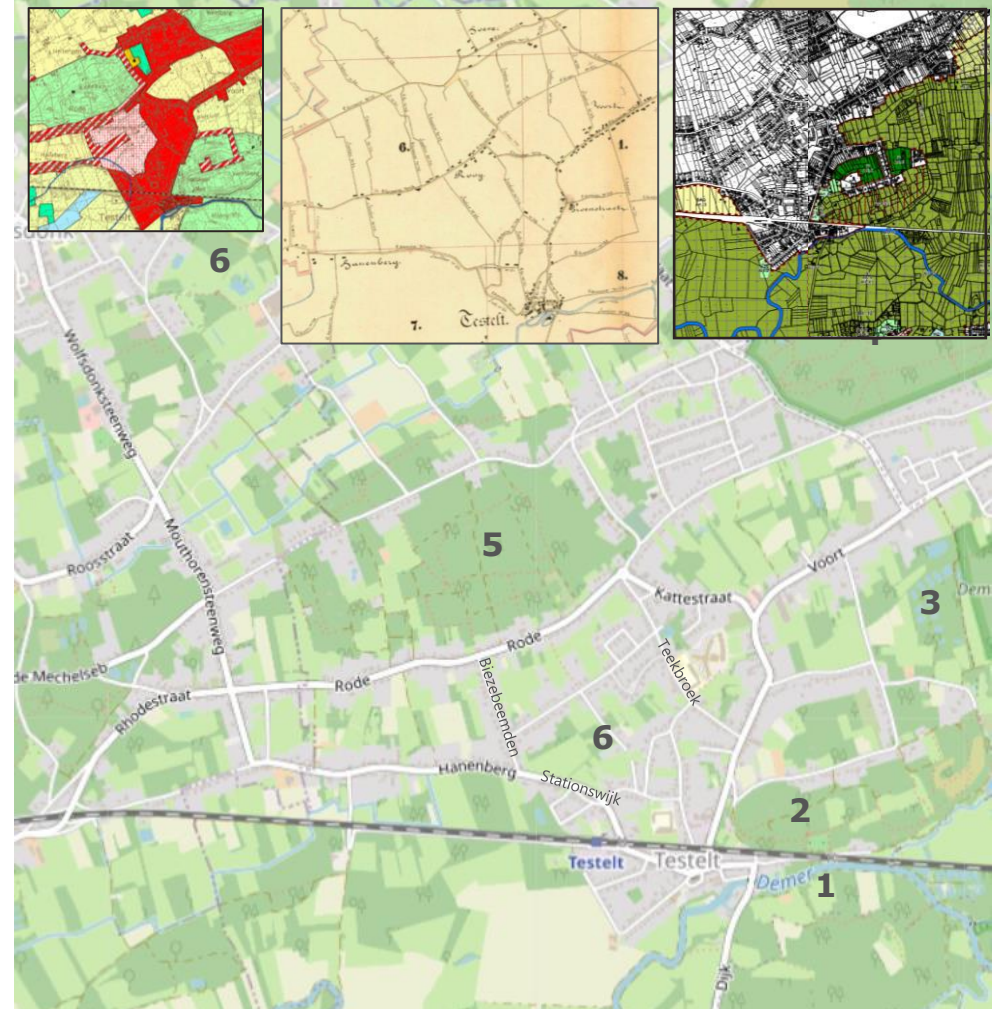
Visie, oplossingen en acties:

- **Behouden en toegankelijk houden van de natuurgebieden en binnengebieden. – Prior**
De gewestplanbestemmingen, het RUP Zonevremde recreatie en het Gewestelijk RUP Demervallei geven hier een goede houvast om de voor het speelweefsel waardevolle en goed gelegen groengebieden te behouden. **De binnengebieden tussen Rode, Teekbroek, Biezebeemden en Stationswijk (6)** kunnen in de toekomst wel nog onder druk komen te staan, aangezien het om woonuitbreidingsgebied gaat. Hun betekenis voor kinderen is op dit moment niet zo groot, aangezien ze niet toegankelijk zijn.
- **De toegankelijkheid van trage weg en in alle binnengebieden behouden. – Prior**
Dit is niet evident, aangezien het grotendeels om private terreinen gaat. De Atlas de Buurtwegen biedt wel goede houvast, maar dit vraagt tevens goede opvolging op het terrein. **Ook de staat en het onderhoud van de trage wegen** dient opgevolgd te worden. Als er veel plassen zijn, gaan kinderen die immers mijden en kiezen ze terug de grote verkeersassen.

Gewestplan:

Atlas der Buurtwegen:

Gew. RUP Demervallei:

De Vogelkijkhut in Demerbroeken

Trage weg naar Roodeberg

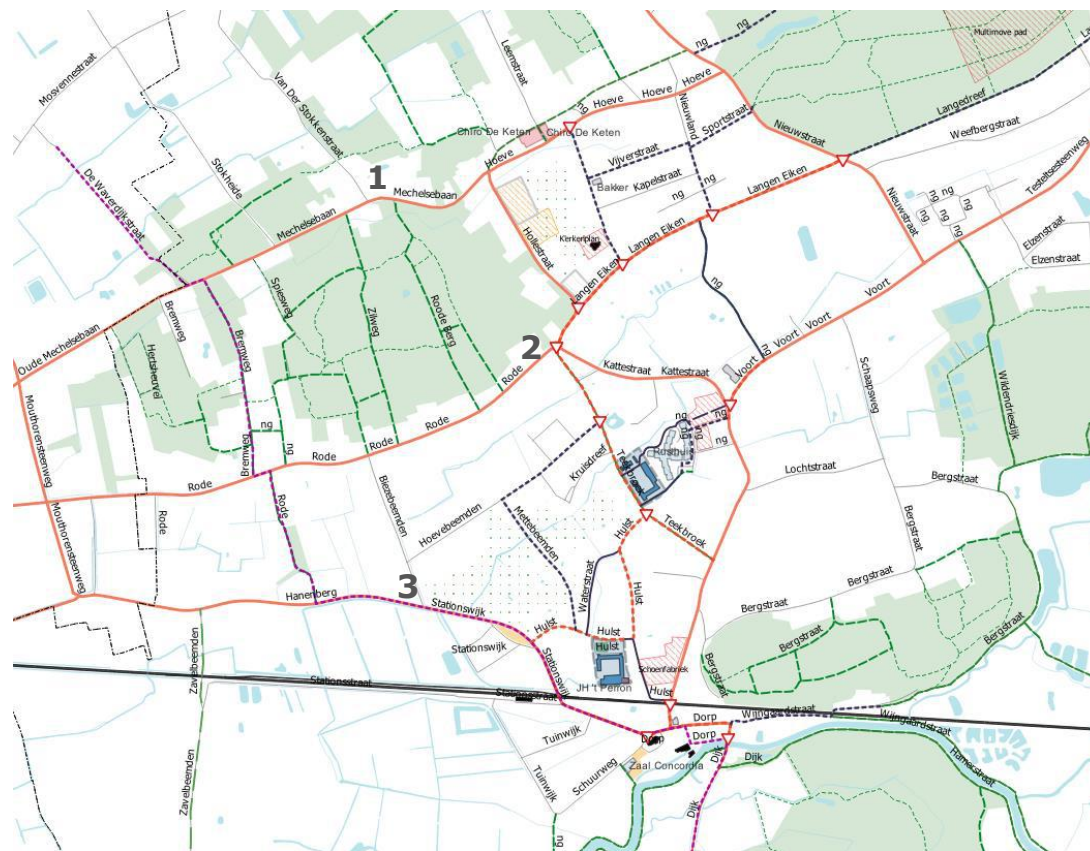
Mobiliteit

Uitgangssituatie:

- In Testelt zijn **heel wat wegen met doorgaand verkeer**. Dit vormt een **grote uitdaging** voor de kindvriendelijkheid van Testelt. Hieronder zetten wij een aantal algemene overwegingen op een rijtje.

Visie, oplossingen en acties:

- **Verkeersluw maken van Langen Eiken:** Een aantal drukke wegen verloopt **parallel** in oostwestelijke richting:
  - Hoeve-(Oude)Mechelsebaan (1)
  - Rode-Langen Eiken-Langedreef (2)
  - Hanenberg-Stationswijk (3)Hier zou vanuit een mobiliteitsbeleid kunnen gekozen worden om **één van de parallelle trajecten autoluw te maken**. Wij denken hierbij **vooral aan Langen Eiken**, dat centraal ligt en verder aansluit op Langedreef richting Averbode (Zie ook: *Deelgebied 6: Averbode*).

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

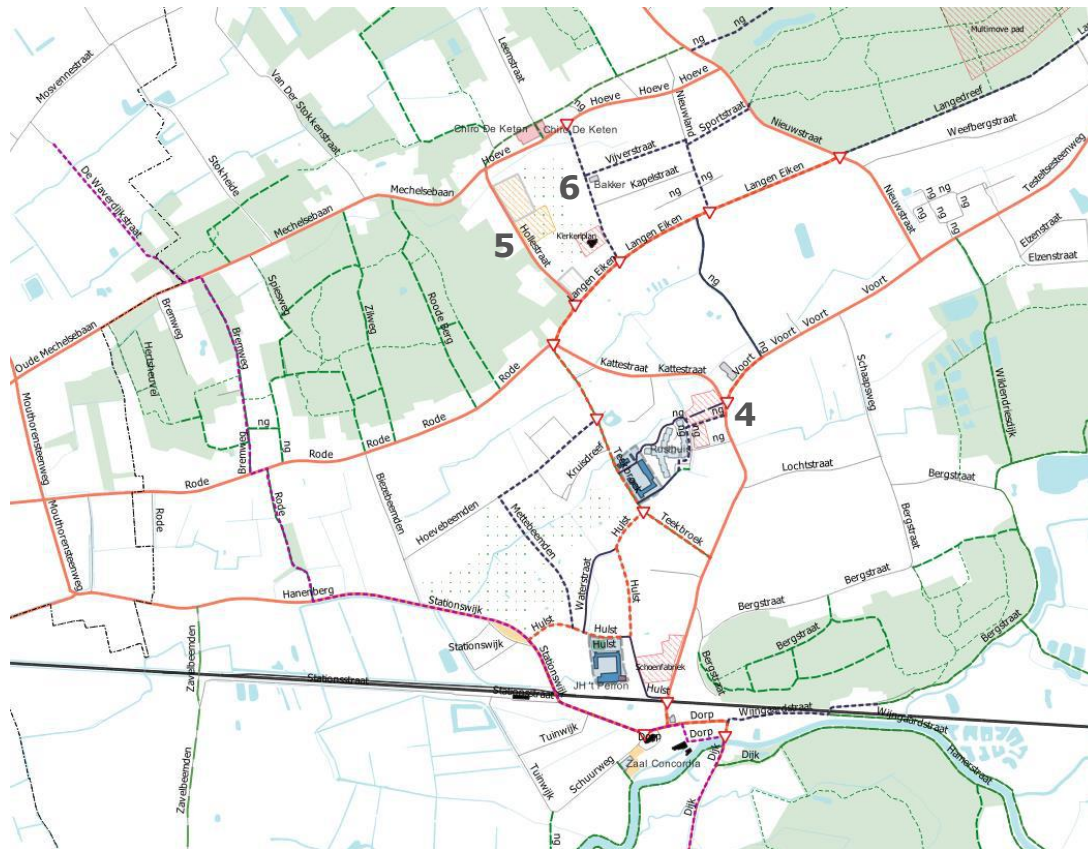
- In noordzuidelijke richting zijn er twee drukke en gevaarlijke verkeersassen die door kinderen als problematisch worden ervaren:

- **Voort, Plaats-Vondel en de Pastoriestraat (4)**
- **Hollestraat (5)**.

Druk verkeer tijdens de piekuren op deze assen valt moeilijk te vermijden, aangezien de spoorwegoverweg en Demerbrug er een 'trechter' vormen. Hier moet dan eerder ingezet worden op snelheidsbeperking.

Bij Voort zou er in het bijzonder ter hoogte van de Carrefour en het rusthuis naar 30 km/u kunnen gegaan worden. - Prior – Quickwin
We kunnen dit immers als een centrumgebied beschouwen.

De Molenbergstraat (6) vormt een veilige parallelle kindroute aan de Hollestraat. De Molenbergstraat wordt door de kinderen van Weefberg nu al heel veel gebruikt als schoolroute. - **Prior**

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Uitbouw van de geplande Pelgrimsroute (7)**

- **Lopend:**

- Uit de inspraak bleek dat de as **Wolfdonksesteenweg-Mouthorensteenweg-(Oude) Mechelsebaan** (6) als problematisch wordt ervaren. De Wolfdonksesteenweg ligt grotendeels op grondgebied Aarschot. Hier kan de **uitbouw van de geplande pelgrimsroute (7)** een alternatief vormen. Deze route loopt via Waverdijkstraat, Bremweg, Rode, Stationswijk, Stationsstraat, Dorp, Dijk,...

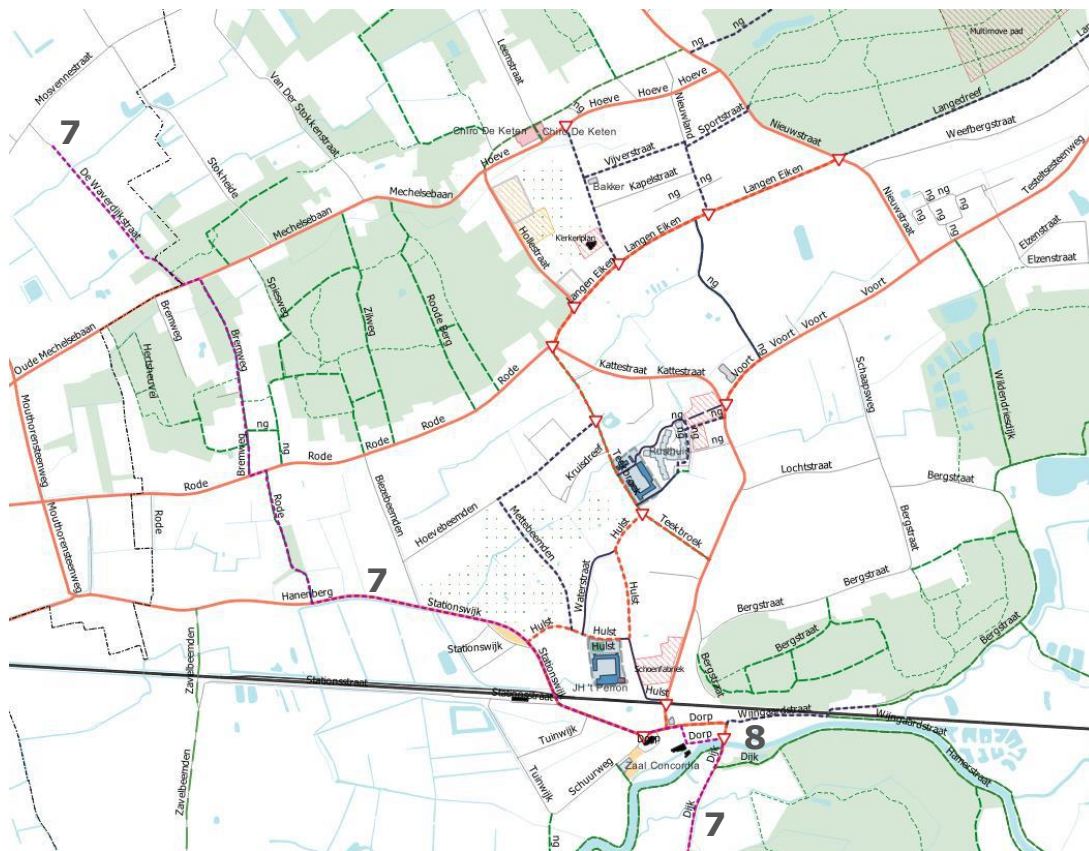
- **Aanpakken onveiligheid en fietscomfort op brug over de Demer (8) – Prior! - Quickwin:**

- Bij de brug over de Demer aan Dorp-Dijk zijn er **veel onveiligheidsgevoelens**:

- Auto's die voorrang negeren:

- Dit verdient **sensibilisering en handhaving**.

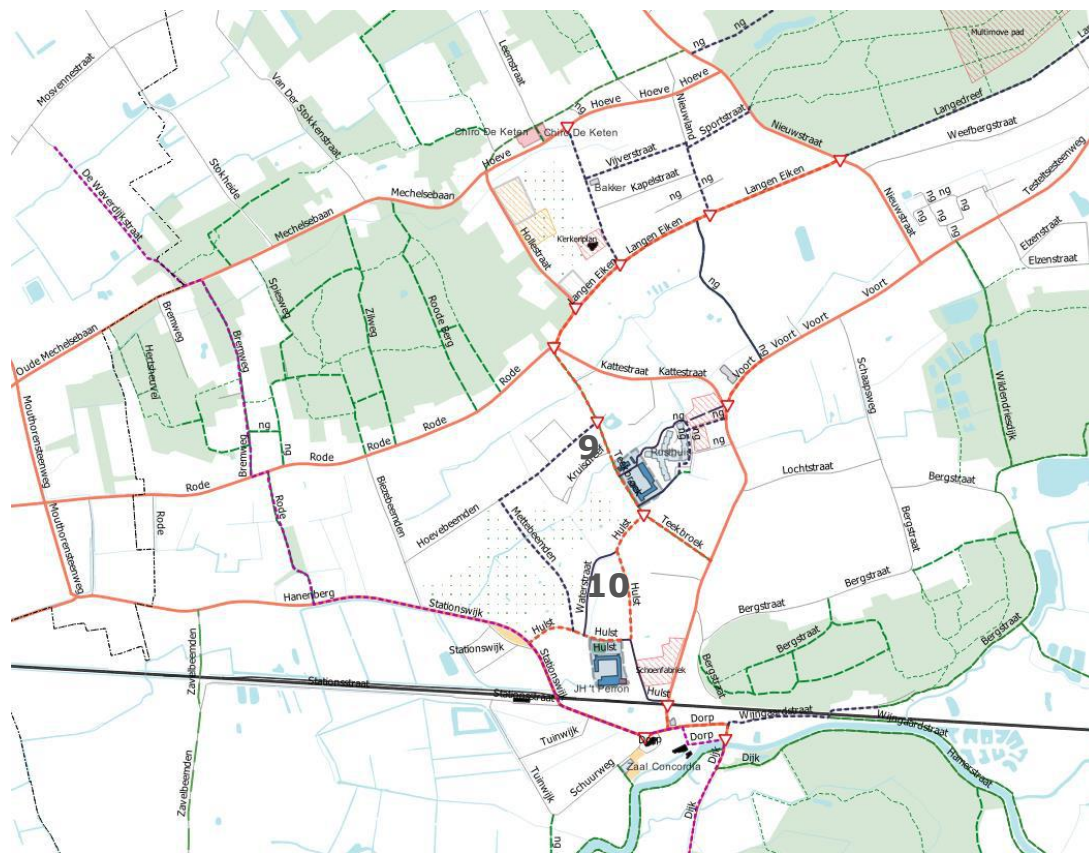
- Putten en hoogteverschillen voor fietsers (noordkant). Dit kan wellicht via een **eenvoudige infrastructurele ingreep** opgelost worden.

Mobiliteit

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

- **Sensibilisering én handhaving m.b.t. Fietsstraten (9) – Prior! – Quickwin:**
De meningen van kinderen over de recente fietsstraten zijn verdeeld. Aan de ene kant vinden ze het goed dat ze er gekomen zijn, maar de kinderen merken op dat automobilisten zich vaak niet houden aan de nieuwe verkeersregels. Dit heeft als gevolg dat de kinderen zich niet per se veiliger voelen.
De start van het schooljaar 2023-2024 zou een aanleiding kunnen zijn om een campagne te voeren die inzet op sensibilisering én handhaving.
- **Een veilige voetgangersverbinding tussen de twee basisscholen (10) – Prior**
Hulst en Teekbroek worden als onveilig ervaren, vooral tijdens de spitsuren. Voor de buitenschoolse opvang zou een veilig voetgangersverbinding kunnen betekenen dat kinderen te voet naar de opvangplaats kunnen. De voetgangersvoorzieningen ontbreken echter.

7.2. Specifieke plekken

Chirosite De Keten in Ter Hoeve en alternatieven:

Uitgangssituatie:

- **De bestaande Chirosite in Ter Hoeve (1)** is heel goed gekend bij veel van de bevroegde kinderen. De gebouwen van het oude schooltje zijn echter niet meer in goede staat en **de site zal verkocht worden**. Er wordt dan ook gezocht naar een nieuwe locatie, o.m. binnen het Kerkenbeleidsplan. De stad heeft niet veel gronden in het gebied (enkel t.h.v. het kerkhof)
- **Vanuit het speelweefsel-denken is de site van de Hoevekerk in de Molenbergstraat (2) alvast een zeer geschikte locatie.** De Molenbergstraat is nu al een belangrijke en goed gebruikte kindroute.
- **De recreatiezones aan de Hollestraat (met o.m. schuttersterreinen) (3) zijn mogelijk ook een interessante locatie.** Hier stelt zich wel een **vraag naar veilige bereikbaarheid**, aangezien de Hollestraat als heel gevaarlijk wordt ervaren door de kinderen.
- **Voor beide locaties zou het private bosje in het binnengebied (4) tussen Hollestraat, Hoeve en Molenbergstraat interessant kunnen zijn.** De vraag is natuurlijk of het toegankelijk en veilig bereikbaar kan worden gemaakt.
- **Ook de site met voetbalterreinen aan Hoger op Testelt (Nieuwstraat) (5) worden naar voren geschoven als mogelijke locatie.** Dit is echter ver buiten het woonweefsel

Visie, oplossingen en acties:

- **Vanuit het speelweefselplan gaat de voorkeur uit naar de site van de Hoevekerk (2). Dit moet verder worden onderzocht binnen het Kerkenbeleidsplan - Prior - Lopend**

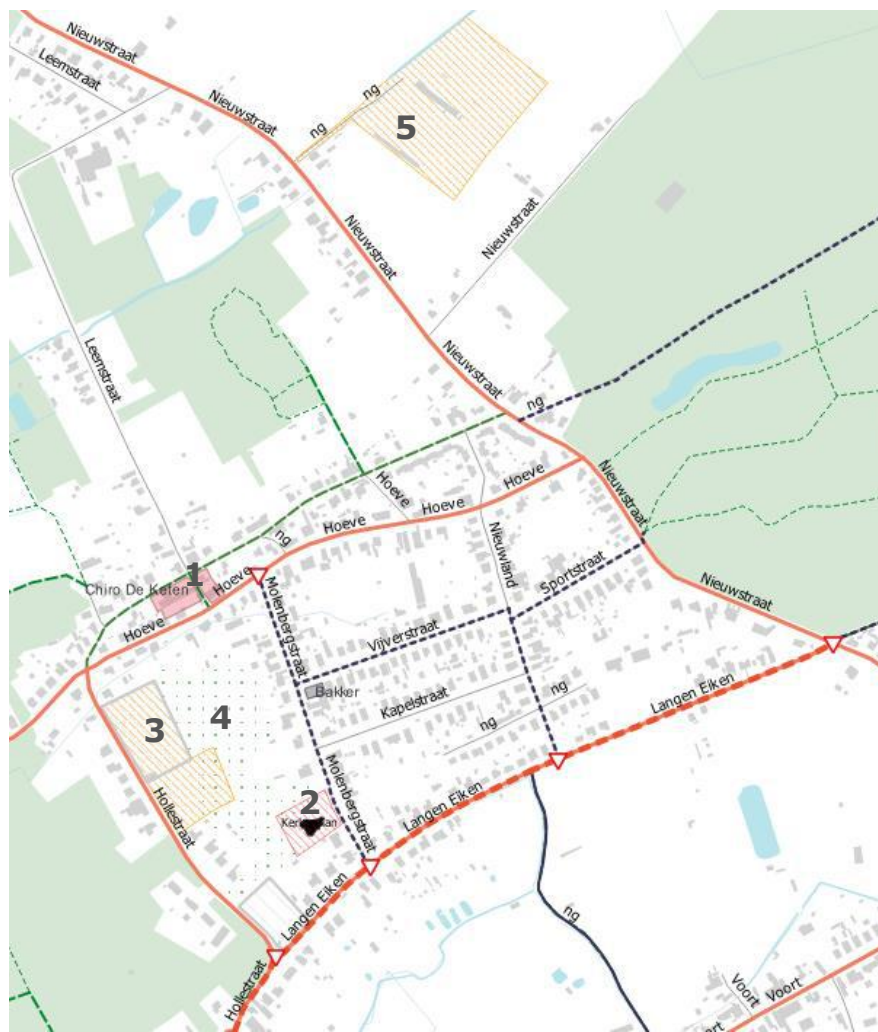
1

2

3

Schoolsite Den Hulst:

Uitgangssituatie:

- De schoolsite aan Hulst heeft een grote **open ruimte aan de voorkant van de school**. Er is een **sportveld** met kunstgras gerealiseerd. Leerlingen wachten hier als ze uit school komen. Zij voetballen hier ook. Die ruimte **leent zich goed tot openstelling** en medegebruik door de buurt.

Visie, oplossingen en acties:

- **Openstelling van het sportterrein:**
- **Prior!** – **Quickwin**
Gezien de grote tekorten aan speelruimte en de nabijheid van het jeugdhuis zou dit terrein toegankelijk moeten zijn voor buurtkinderen. Dit is geen eigendom van de stad, maar in ruil zou de stad het beheer en onderhoud kunnen opnemen en opvolgen.
- **Verdere uitbouw van het terrein als speelruimte:** - **Prior!**
Er kan ook overwogen worden om de ruimte verder uit te bouwen met enkele speeltoestellen. Dit is zeker aan te raden met het speelruimtetekort in Testelt. Er moet eerst wel nog verder onderzocht worden wat ruimtelijk mogelijk is.

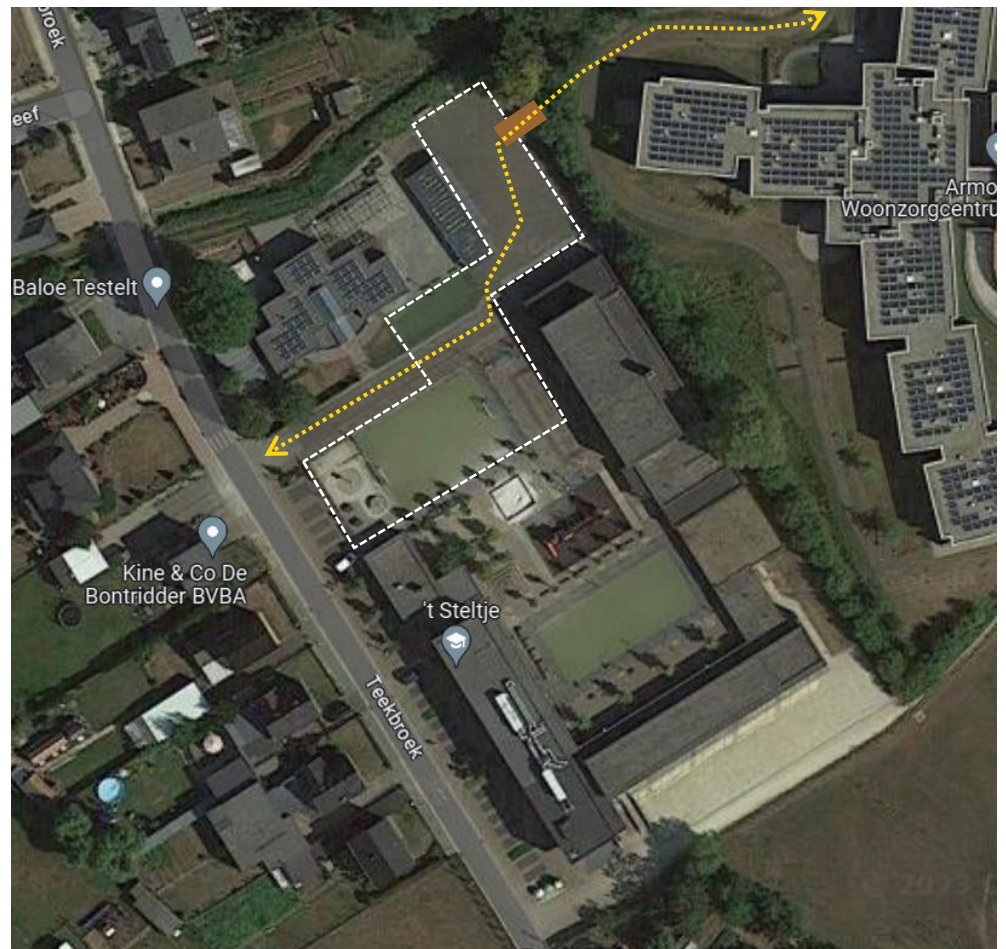
Schoolsite 't Steltje:

Uitgangssituatie:

- De scholensite 't Steltje heeft een **uitstekend uitgeruste speelplaats**. Ze mist wel groen. Aan de noordzijde ligt speelruimte aan de straatkant. Deze ruimte **leent zich goed tot openstelling** en medegebruik door de buurt.

Visie, oplossingen en acties:

- **Openstelling, doorwaadbaarheid en vergroening van het sport- en speelterrein: - Prior!**
Gezien de grote tekorten aan speelruimte in Testelt zou zeker het noordelijk deel van de speelplaats toegankelijk moeten kunnen zijn voor buurtkinderen. Er kan gedacht worden aan gedeeltelijke openstelling en gedeeld gebruik, met slim sleutelbeheer. Vrije toegankelijkheid en 'doorwaadbaarheid' is belangrijk.
De speelplaats zou ook vergroend moeten kunnen worden, zodat er meer schaduw en koelte is.

Plein aan zaal Concordia:

Uitgangssituatie:

- Zaal Concordia vormt een herkenningspunt in Testelt. De parking vormt een toegang tot het groen van de Demervallei en een toeristische wandeling naar de watermolen. Er wordt al informeel gespeeld door buurtkinderen, maar de parking en het monument zijn wel aan een opfrissing toe. Binnen de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan wordt er een verhoging van het ruimtelijk rendement voorgesteld.

Visie, oplossingen en acties:

- **Creëren van een speelse passageplek op de parking rond het monument.**
Voor het oude dorpscentrum van Testelt, dat ten zuiden van de spoorweg ligt, kan dit een interessante ruimte zijn om een kwalitatieve verblijfs- en speelruimte te creëren, op schaal van de buurt en als uitvalsbasis voor toeristen. Dit kan gekoppeld worden aan een eventueel woonproject (cf. Herziening Structuurplan).
Een speelsere invulling kan verschillende elementen omvatten:
  - **Efficiëntere organisatie van het parkeren**, zodat er autovrije verblijfsruimte gerealiseerd kan worden.
  - **Een grotere en leuke zitplek rond het monument** (bijv. met zitmuurtjes, picknickplek,...)
  - Hernieuwing van (een deel van) het **wegdek in goed 'berijdbaar' materiaal**, zodat er goed op gerolschaatst en geskatet kan worden. Dit deel kan ook straattekeningen hebben (in de kleuren van de muurtekening), zodat het spontaan wat gemeden wordt voor parkeren.
  - **Extra bomen en groenelementen**: bijv. een groene 'strip' met bankjes langs de *mural*.

Gekleurde en beter bespeelbare ondergrond aan de muurtekening

Groene zitplek rond monument

Woonontwikkeling aan het rusthuis

Uitgangssituatie:

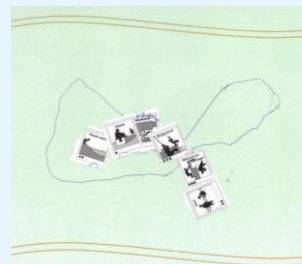
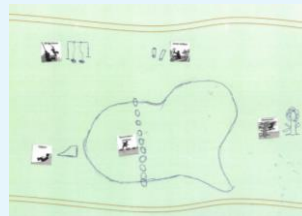
- Naar aanleiding van de **geplande woonontwikkeling aan het rusthuis** in Testelt, hebben twee klasgroepen een individuele **oefening gemaakt rond de combinatie van wadi's met speelkansen**. Het staat vast dat er één of meerdere wadi's zullen moeten komen binnen deze woonontwikkeling. De resultaten zijn uitgebreid weergegeven in *Deel 1: Omgevingsanalyse*. Hier formuleren we enkele principes.

Visie, oplossingen en acties:

Enkele algemene principes voor combinatie van wadi met speelruimte binnen de woonontwikkeling: – Prior – Lopend

- De wadi ligt **best niet dicht bij de woningen**.
- **Er is ook groene (speel)ruimte die niet dicht bij de wadi ligt:**
bijv. ruimte voor balspel
bijv. zone voor kleinere kinderen
- Veel kinderen hebben graag **bloemen en planten in/rond de wadi**, maar er moet voldoende open ruimte zijn voor spelen.
- De wadi's mogen best groot zijn, maar mogen niet de gehele oppervlakte innemen.
- **Smalle vormen, vernauwingen of uitsteeksel en 'eilandjes'** in de wadi zijn interessant om een **speelparcours** over te leggen.

Woonontwikkeling aan het rusthuis (vervolg)

Visie, oplossingen en acties (vervolg):

Enkele algemene principes voor combinatie van wadi met speelruimte: (vervolg)

- **Enkele algemene veiligheidsprincipes:**
Om veiligheidsredenen en omwille van de specifieke veiligheidsrichtlijnen voor speelterreinen (o.m. de [gids Veiligheid van natuurlijke speelomgevingen van de FOD Economie](#)) **moet de diepte beperkt worden:**
  - In principe nooit een waterdiepte van meer dan 50 cm. Eventueel dus overloop voorzien.
  - Hoe dichterbij de woningen, hoe meer kans dat er jongere kinderen in het water komen, dus hoe minder diep men kan gaan.
  - Zachte hellingen: Kinderen die in het water kunnen, moeten op eigen kracht ook uit het water kunnen.
  - Geen 'zuigende bodem' (bijv. klei)
  - Krachtige stroming vermijden

- **Verdere invulling met speelse elementen:**

De kinderen hebben graag:

1. Veel natuurlijke speelelementen:

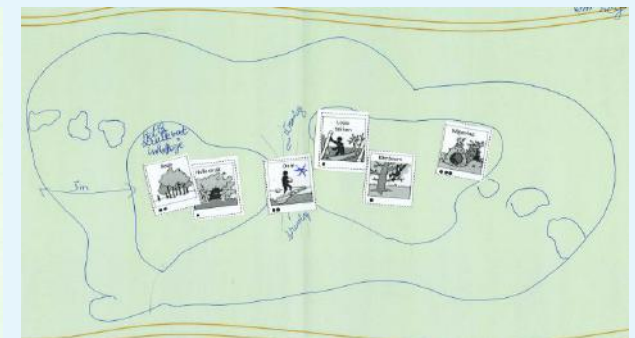
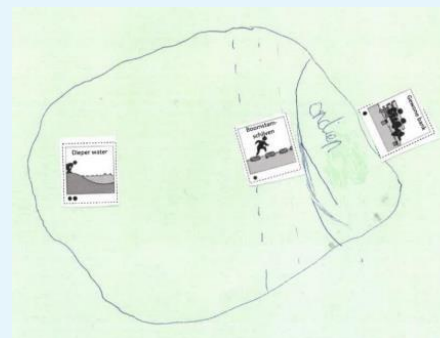
- Slingeren
- Klimmen
- Boomstam en rots
- Andere: bosje, losse takken, holle struik, wild land...

2. Combinatie met enkele formele

toestellen: schommels, een wip, een glijbaan en klimmen/springen, op voldoende afstand van de wadi

3. Zitelementen:

bijv. picknickbank, zitblok of gewone bank

Woonontwikkeling aan oude schoenfabriek

Uitgangssituatie:

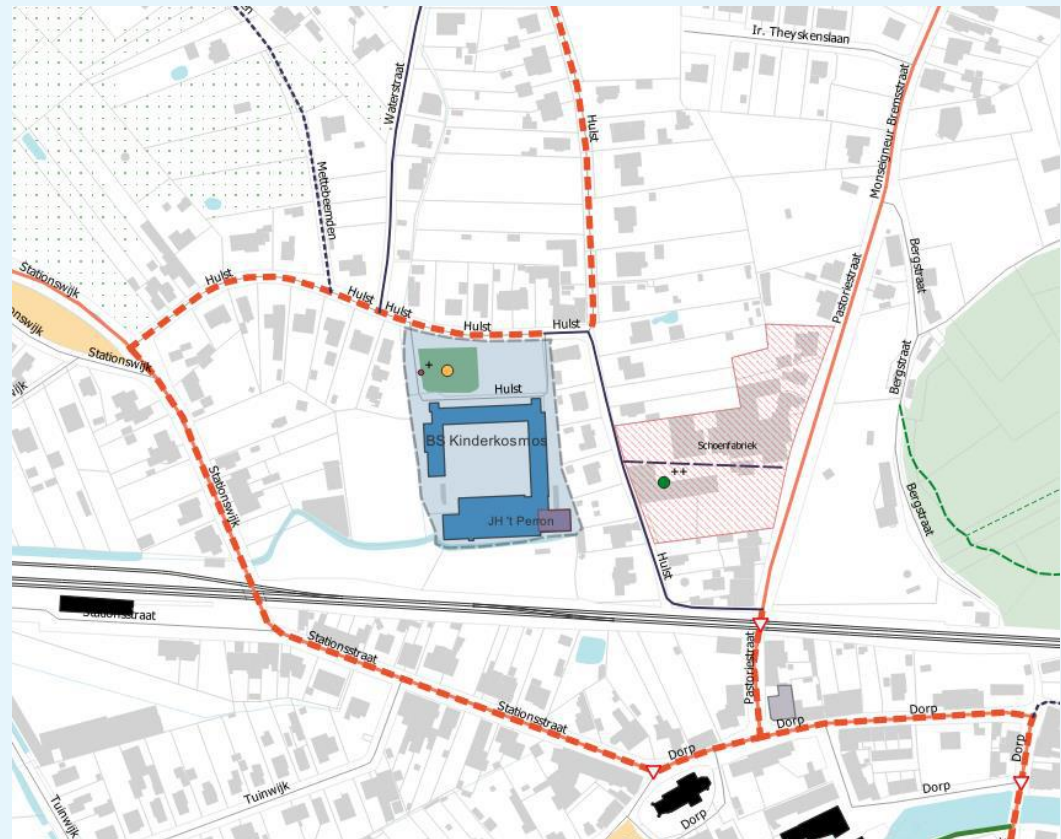
- Op de site van de oude schoenfabriek (tussen Hulst en Pastoriestraat) zijn nieuwe woonontwikkelingen te verwachten.

Visie, oplossingen en acties:

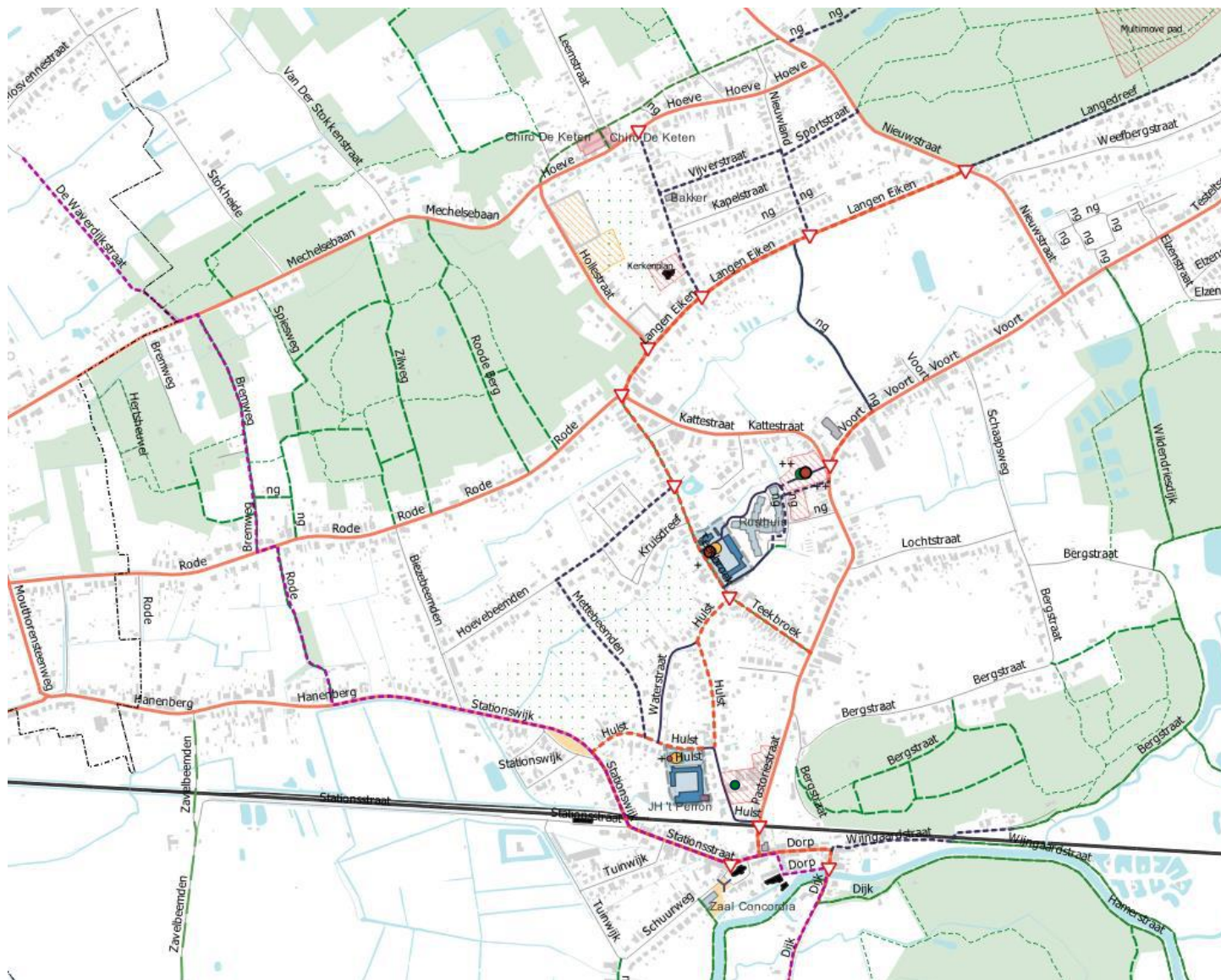
Voldoende Kwalitatieve speelruimte realiseren binnen de woonontwikkeling: – **Prior** – **Lopend**
Dit dient te gebeuren volgens de algemene principes en acties uit het algemeen deel:

- **Minimum 800 m²** aaneengesloten publieke speelruimte (Zie actie op stedelijk niveau nr. 2)
  - **Kwalitatieve inplanting van de speelruimte.** (Zie actie op stedelijk niveau nr. 3)
- Concreet kan dit voor de site betekenen:**
- Bij voorkeur aan de kant 'Hulst' (speelruimte zichtbaar vanaf de straatkant Hulst)
  - Autovrije/autoluwe doorsteek tussen Pastoriestraat en Hulst

7.3. Synthese van het bestaande speelweefsel in Testelt

kind & samenleving

Gewenste formele speelruimte

- Klassieke speeltuin Straatniveau
- Klassieke speeltuin Buurtniveau
- Klassieke speeltuin Wijkniveau
- ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
- Natuurlijk speellandschap Straatniveau
- Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
- Natuurlijk Wijkniveau
- ★ Natuurlijk Stadsniveau
- Sport Straatniveau
- Sport Buurtniveau
- Sport Wijkniveau
- ★ Sport Stadsniveau
- Skate Stadsniveau
- Y Informele spelprinkel
- Skateterrein
- jeugdwerkterreinen

Gewenste verbindingen

- Bovenlokale kinderverbinding OK > Te behouden
- - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
- - - Onveilige drukke weg > Verkeersveilig maken
- Kindroute OK > Te behouden
- - - Kindroute > Te optimaliseren
- - - Nieuw te realiseren verbinding
- ▽ Gewenste veiligere overstek

Bestaande barrières

- Grote barrière
- Gematigde barrière

Bestaande trage wegen

- - - Trage ontsluitingsweg speelruimte
- - - Bestaande trage weg

Bestaande gemeenschapsvoorziening

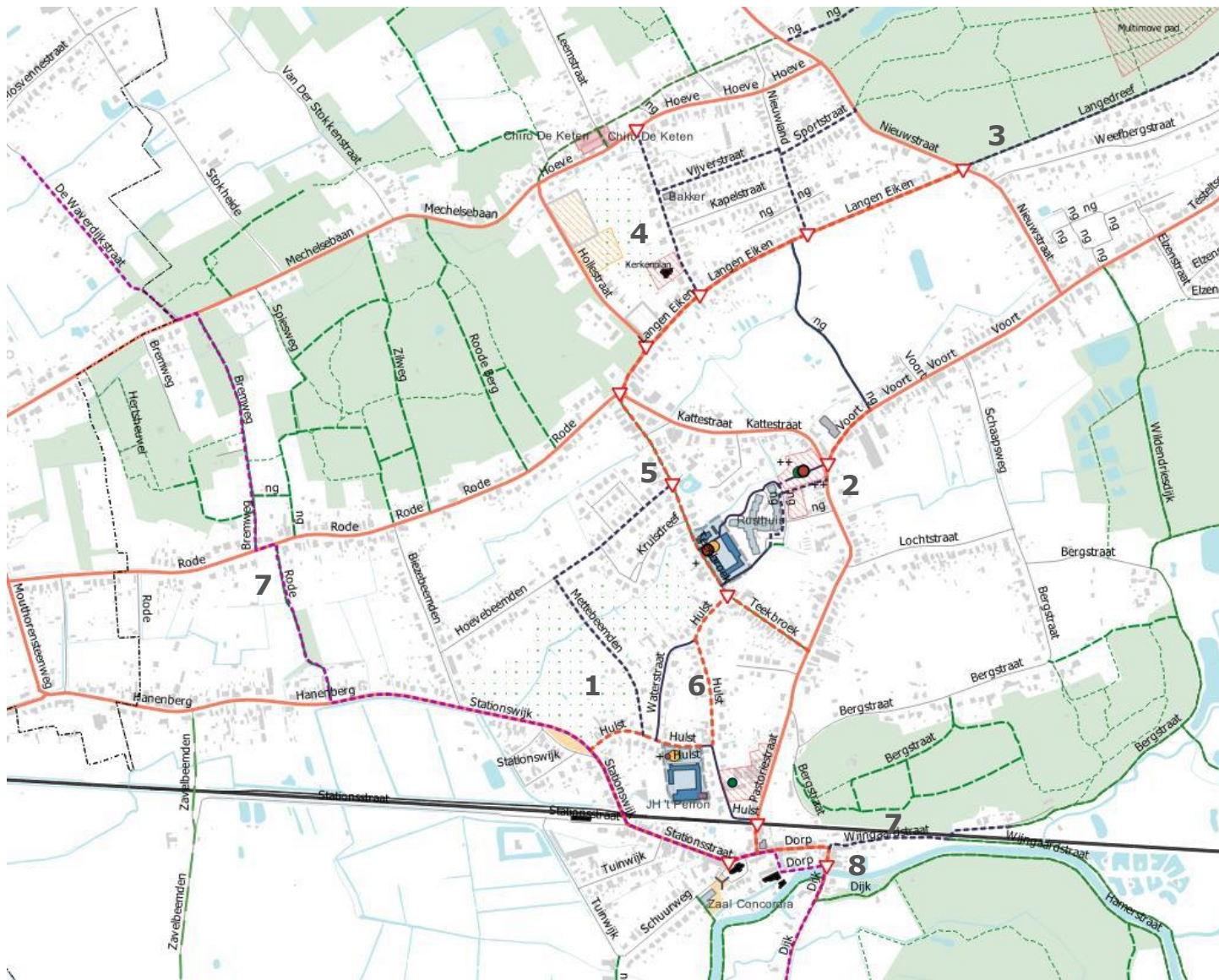
- BS
- Schoolterrein
- Toegankelijk bos
- Groenterrein
- Pleinen en terreinen
- buurtwinkel
- Sport- en recreatiesite
- Gepland of te verwachten ruimtelijk project
- Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling

Speelkansarme zones

- Prioriteit
- Hoogste prioriteit

7.4. Kort overzicht van de acties in Testelt

GROEN:

- **Behouden groene binnengebieden.**
Vooral Biezebeemden / Mettebeemden (1)

MOBILITEIT:

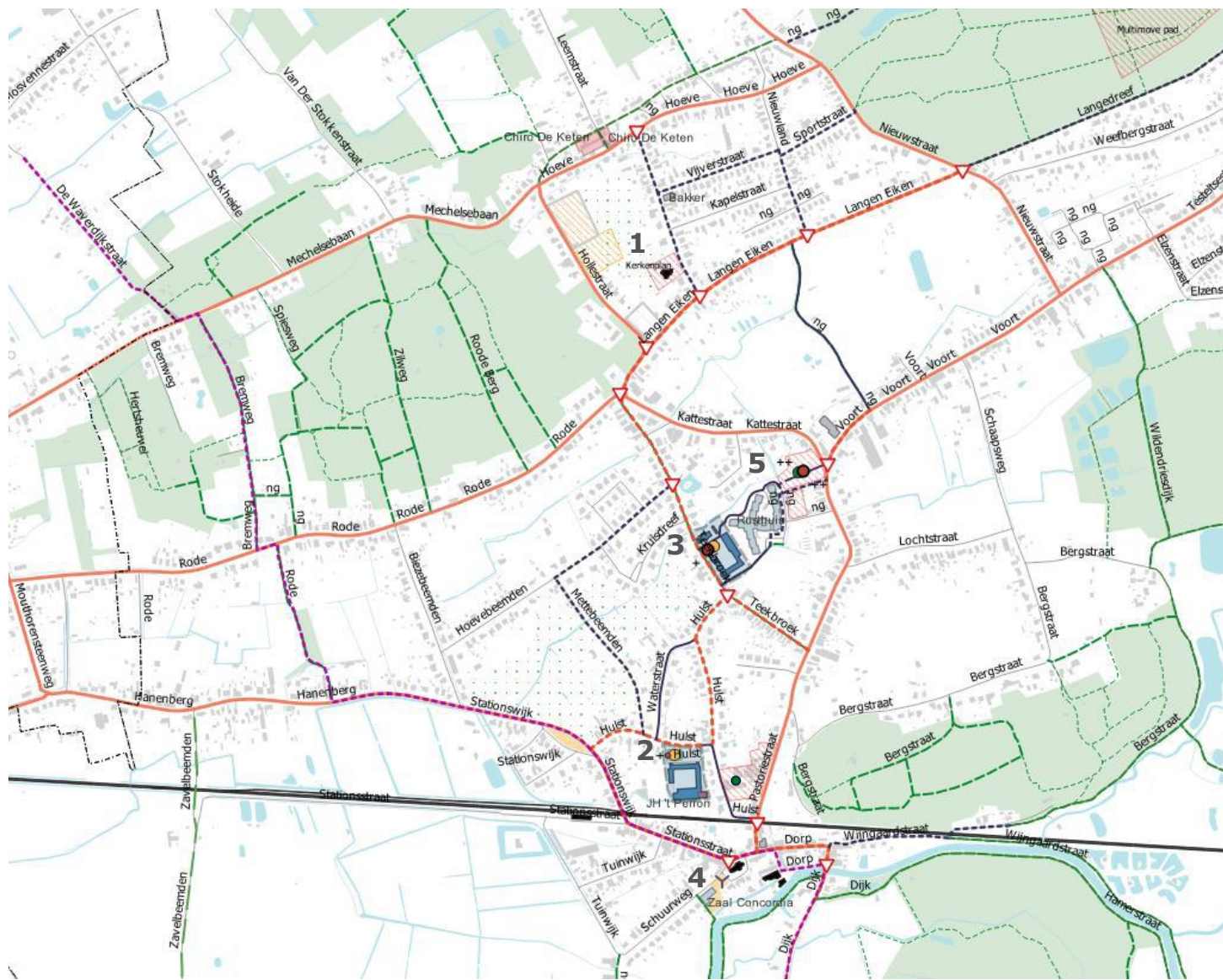
- **Trage wegen - Prior**
- behouden
- onderhouden
- **Voort: 30 km/u t.h.v. Carrefour (2)**
- **Prior - QW**
- **Kindroute Langen Eiken/Langedreef (3)**
- **Hollestraat / Molenbergstraat (4)**
- **Prior**
- **Campagne Fietsstraten (5) - Prior! - QW**
- **Veilige voetgangersverbinding tussen twee scholen - Prior (6)**
- **Pelgrimsroute (7) - Lopend:**
Alternatief voor Wolfdonksestnweg-Mouthorenstnweg
- **Onveiligheid en fietscomfort Brug over de Demer (8) - Prior! - Quickwin**

7.4. Kort overzicht van de acties in Testelt

SPECIFIEKE PLEKKEN:

- **1) Chiro** naar site Hoevekerk of Hollestraat
Cf. Kerkenbeleidsplan
- **Prior - Lopend**
- **2) Sportterrein aan school Den Hulst:**
- Openstelling sportterrein - **Prior!**
- **Quickwin**
- Extra speeltoestel?
- **3) Speelplaats 't Steltje:**
Openstelling, behouden doorwaadbaarheid en vergroening
- **Prior!**
- **4) Plein aan zaal Concordia:**
- Efficiënter parkeren
- Zitplek rond het monument
- Wegdek in goed 'berijdbaar' materiaal
- Straattekeningen
- Extra bomen en groenelementen
- **5) Combinatie spelenwadi in woonontwikkeling aan rusthuis**
- **Prior- Lopend**
- **6) Nieuwe speelruimte in woonontwikkeling site schoenfabriek**
- **Prior- Lopend**

kind & samenleving

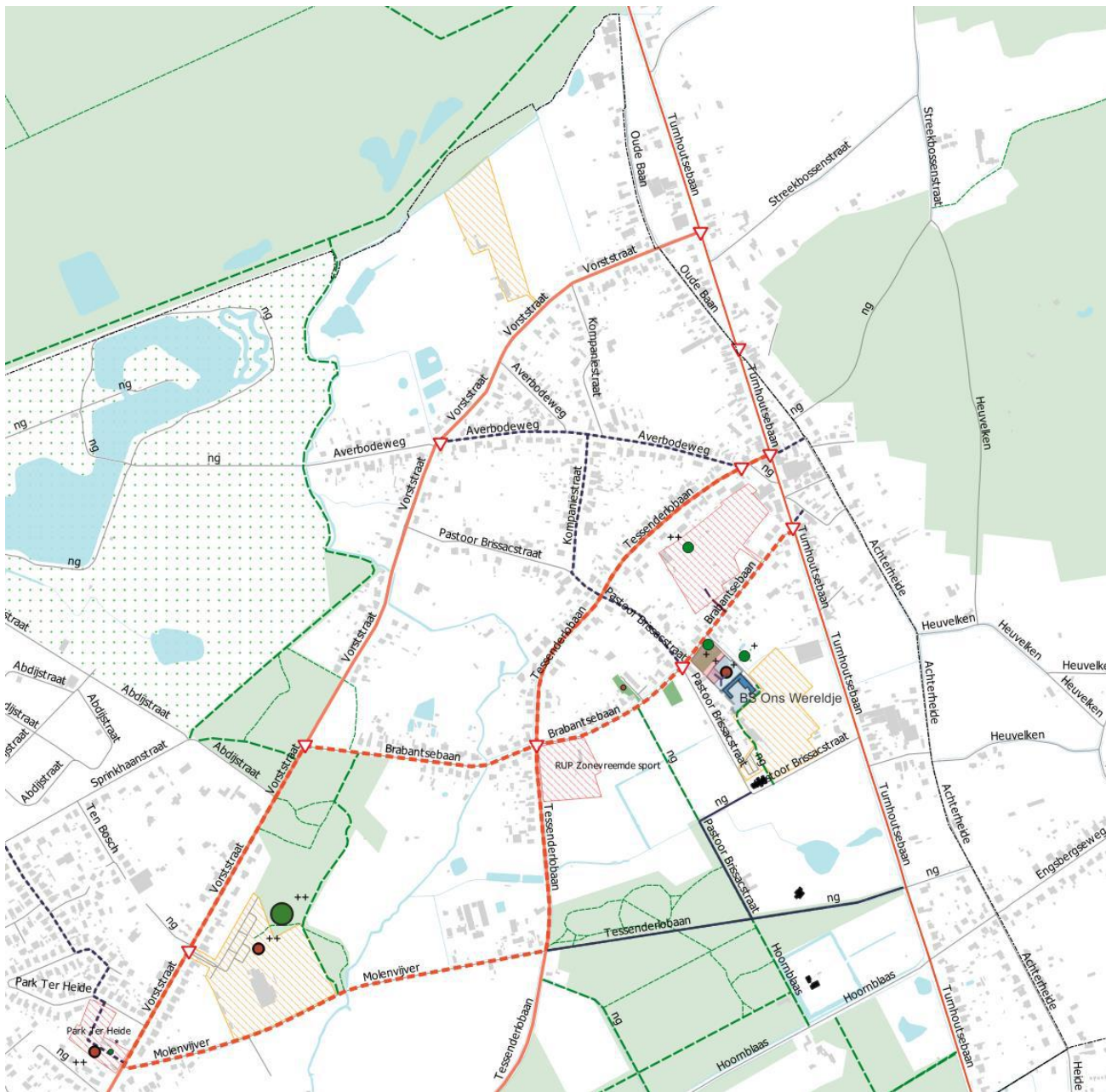

8. Gewenste speelweefsel in de woonkern Okselaar

8.1. Gewenste speelweefsel in Okselaar: algemeen

Overzicht van het gewenste speelweefsel

> 8.1. Okselaar algemeen (vervolg)

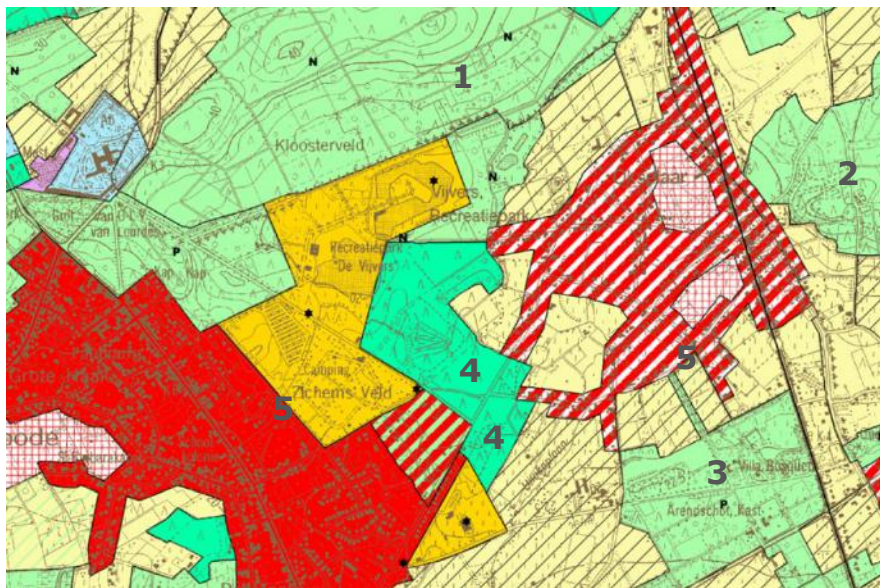
Behouden en uitbouwen van de groenzones en natuurgebieden

Uitgangssituatie:

- Okselaar is een kleine woonkern, omringd door groen:
  - **Averbode Bos en Heide** in het noorden (1),
  - **Natuurgebied Gerhagen** in het oosten (2) (grondgebied Tessenderlo)
  - **Het loofbos rondom Villa Bosquet** ten zuiden (3)
  - **Twee naaldbossen tussen Okselaar en Averbode** (4)Deze ruimtes zijn vlot toegankelijk voor voetgangers en fietsers en bieden heel wat speel- en bewegingskansen.
- **Binnen de woonkern zijn nog grote groene binnengebieden.** Deze zijn minder toegankelijk.
- Langs de Brabantsebaan bevindt zich een **klein parkje met zitbanken en een gedenksteen** (5). Deze groene ruimte is een oude begraafplaats en wordt ook door de kinderen als een **rustruimte** op lokaal niveau beschouwd.

Visie, oplossingen en acties:

- **Behouden, uitbouwen en toegankelijk houden van de grote groengebieden: - Prior – Lopend**
    - Voor de meeste van bovengenoemde grote groengebieden rond de kern, biedt het gewestplan voldoende bescherming.
    - **De bestemming van de binnengebieden** daarentegen is ofwel **woongebied met landelijk karakter**, ofwel **woonuitbreidingsgebied**. In principe kunnen dus heel wat percelen nog bebouwd worden. Er is een wooninbreiding te verwachten tussen de Brabantsebaan en de Tessenderlobaan (6). Het rustparkje met oude kerkhof aan de Brabantsebaan ligt deels in landelijk woongebied.
    - **Het speelveld van de Chiro ligt in woongebied met landelijk karakter**, wat het in principe ontwikkelbaar maakt voor woonprojecten.
- Een ruimtelijke visie op de binnengebieden en groene ruimte binnen de woonkern is aangewezen.**

> 8.1. Okselaar algemeen (vervolg)

Mobiliteit: Aanpakken barrières

Uitgangssituatie:

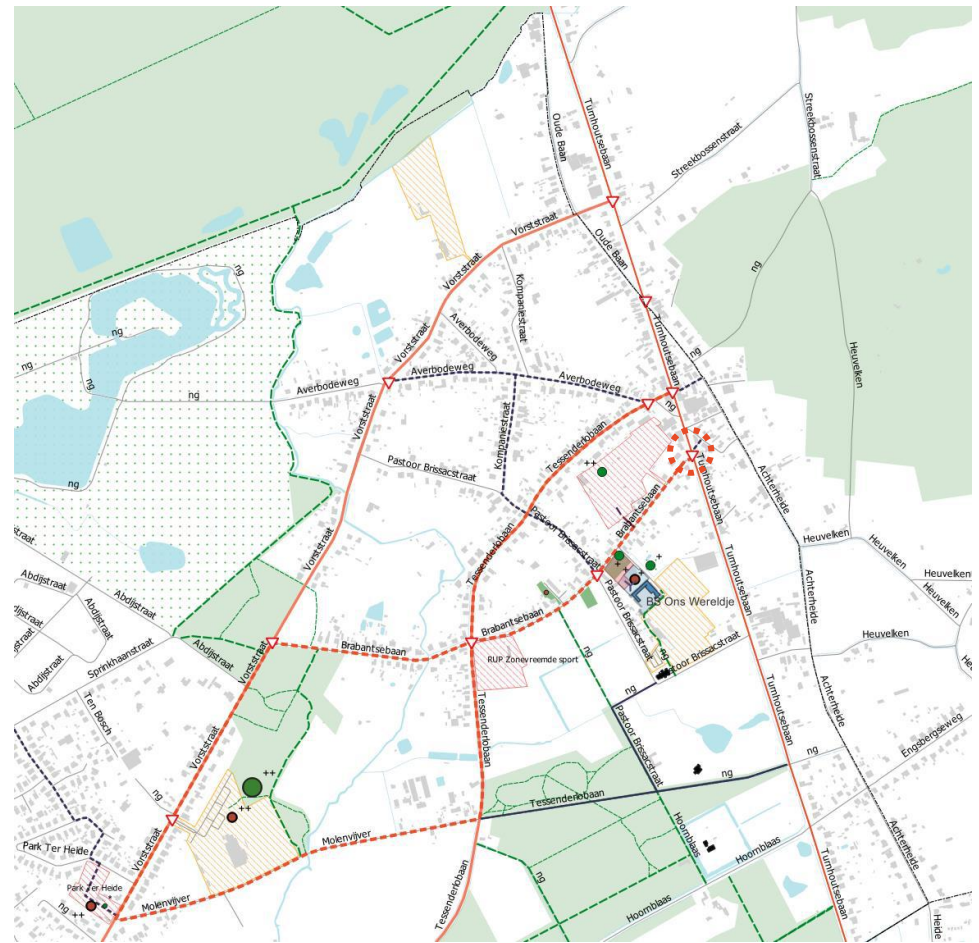
- De **Turnhoutsebaan N127** is een enorme barrière voor kinderen en jongeren omdat er onvoldoende duidelijke oversteekplaatsen zijn. Bovendien is **er slechts een fietspad langs één zijde** van de rijbaan dat aanliggend is (dus niet verhoogd).
- Gelukkig speelt de N127 een beperkte rol voor kinderen, gezien hun dagdagelijks leven zich sterk lokaal afspeelt. **Voor de kinderen die toevallig ten oosten wonen van de N127 (of in Tessenderlo) en toch aangewezen zijn op de dorpsvoorzieningen** is dit wel een enorme barrière.

Visie, oplossingen en acties:

- **Uitvoering van de actie uit de actualisatie van Mobiliteitsplan voor de Turnhoutsebaan:**

- Lopend

In de actualisatie van het **mobilitieitsplan** (2021) is opgenomen dat *'de N127 aangepakt dient te worden naar veiligheid en structurering voor alle weggebruikers.'* **Ter hoogte van Brabantsebaan** zou er een **lichtengeregeld kruispunt** moeten kunnen gerealiseerd worden. Dit is immers de directe toegang tot de **school en gemeenschapvoorzieningen**. In tegenstelling tot de Tessenderlobaan rijdt hier geen bus, waardoor het een meer voor de hand liggende kindroute is. Maar ook ter hoogte van Tessenderlobaan en Oude Baan is er een oversteekvoorziening gewenst. Het afwegingskader 'voetgangers-oversteekvoorzieningen' dat momenteel wordt opgemaakt door de Vlaamse overheid kan een aanleiding zijn om aan het Gewest de vraag te stellen naar betere oversteken.

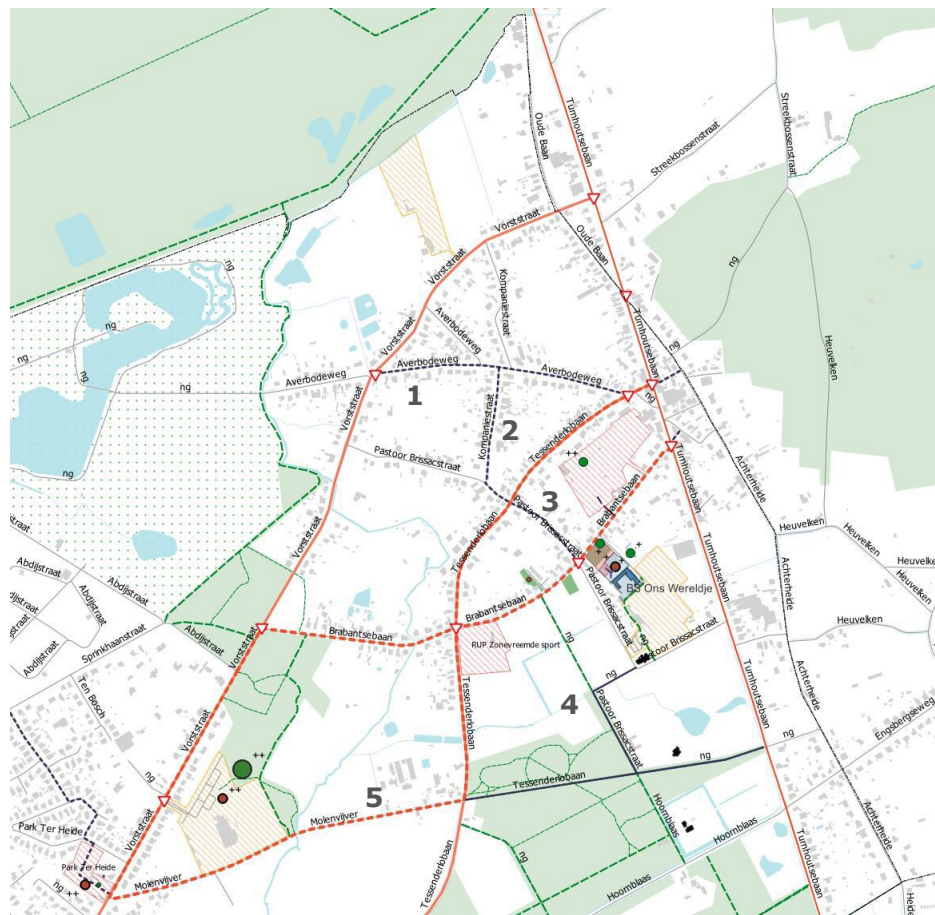
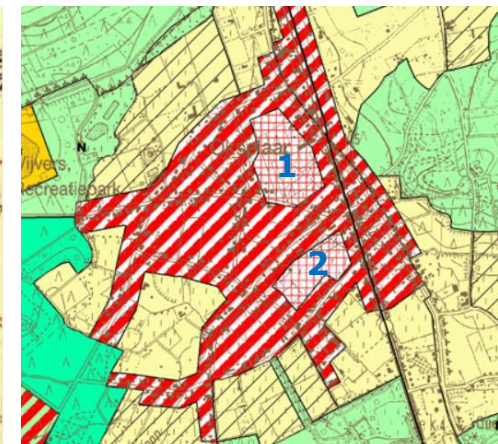
Kruispunt van Brabantsbaan en Turnhoutsebaan: lichtengeregelde oversteek gewenst.

> 8.1. Okselaar algemeen (vervolg)

Mobiliteit: Verdere uitbouw van trage wegen en belangrijke kindroutes

Visie, oplossingen en acties:

- **Aandacht voor buurtwegen:**
Doorheen de twee woonuitbreidingsgebieden lopen twee trage wegen, opgenomen in de Atlas der Buurtwegen als 'Sentier 81'. (zie nrs. 1 en 2 op de afbeeldingen bovenaan)
Een herstel van deze buurtwegen is niet evident, maar dit zou een interessante zachte verbinding kunnen zijn, parallel aan de drukke Turnhoutsebaan.
Wanneer de woonuitbreidingsgebieden binnen de woonkern zouden ontwikkeld worden, kan daar rekening mee gehouden worden.
- **Uitbouwen van kindroutes binnen de dorpskern:**
- **Prior**
Aangezien bovenstaande doorsteken niet gemakkelijk meer gerealiseerd kunnen worden, wordt er best ingezet op de uitbouw van kindroutes binnen het dorp. **Volgende routes lijken cruciaal** (zie blauwe streeproutes op de kaart hiernaast):
  - **Averbodeweg (1)**
  - **Kompaniestraat (2)**
  - **Pastoor Brissacstraat (3)**
(met gevaarlijk kruispunt Brabantsebaan)
- **Verder is de verbinding naar het sportcentrum van Averbode van groot belang: - Prior**
Dit kan binnendoor via de Pastoor Brissacstraat, het 'Ijzeren paadje' en doorheen het groengebied van Villa 'Bosquet'. **(4)**
(zie kaart hiernaast)
Vooral **Molenvijver (5)** verdient hier aandacht als 'missing link': de rechtlijnigheid nodigt bestuurders uit om snel te rijden.

8.2. Specifieke plekken

Site Het Laer met Chiro, basisschool en voetbal:

Uitgangssituatie:

- **Het Laer is dé centrale site voor kinderen en jongeren van Okselaar.** De plek is zeer goed gekend bij kinderen en vormt de kern van het dorp.
- **Het verharde gedeelte is in eigendom van de stad. Het groene veld aan de Chiro niet (kerkfabriek).** Alles heeft **bestemming 'woongebied met landelijk karakter'.**

Visie, oplossingen en acties:

- **Garanderen van het behoud van het Chiro-speelveld, vanuit een ruimtelijke visie op het geheel – Prior!**
Aangezien het Stadsbestuur geen eigenaar is, en deze ruimte in 'woongebied met landelijk karakter' ligt, is het mogelijk dat er in de toekomst een woonproject wordt ontwikkeld op het groene huidige speelveld van de Chiro. Dit is nochtans een **cruciale speel- en gemeenschapsruimte** voor de Chiro en het dorp. Daarenboven zou de bewoning wel heel dicht bij de Chiro komen, waardoor er snel overlastklachten kunnen ontstaan.
Op lange termijn moet er een ruimtelijke visie worden ontwikkeld en moet het voortbestaan van open groene speelruimte gegarandeerd blijven.
De ruimtelijke visie wordt best voor het geheel van de gemeenschaps- en groenvoorzieningen opgemaakt, in relatie tot de sportsite van Averbode. Op de volgende pagina zijn enkele principes vanuit de inspraak opgenomen. (Zie volgende pagina)

Site Het Laer, Chiro, basisschool en voetbal:

Ontwerpoefening met Picto-play:

Voor de buitenomgeving hebben leerlingen van de basisschool Ons Wereldje een Picto-play-ontwerpoefening gemaakt.

Belangrijkste conclusies uit de ontwerpen zijn:

1. Extra speelaanleidingen op het grasveld van de Chiro, vooral in de hoeken.

Kinderen vinden dat er best extra speelmogelijkheden mogen komen op het grasveld ("er is nu niets om te spelen"), maar dan wel in de hoeken (aan de kant van de Brabantsebaan) zodat de Chiro nog voldoende plek heeft voor haar pleinspelen en activiteiten. Qua speelelementen stellen ze voornamelijk avontuurlijke dingen voor zoals een touw- en klimparcours, een klimboom,... Maar ook extra groen- zoals een bessestruik, fruitbomen en zitelementen vinden ze hier belangrijk.

2. Het grasperkje voor het Chiro-gebouw mag iets leukers bevatten.

Bijvoorbeeld een klimboom of lang gras om je in te verstoppen.

3. Het bestaande speeltuintje mag best avontuurlijker zijn.

Bijvoorbeeld een uitbreiding met een klimmuur op het naastgelegen gebouwtje of het groene perkje rond de boom (voor het Chirogebouw).

> 8.2. Specifieke plekken (vervolg)

Site Het Laer, Chiro, basisschool en voetbal:

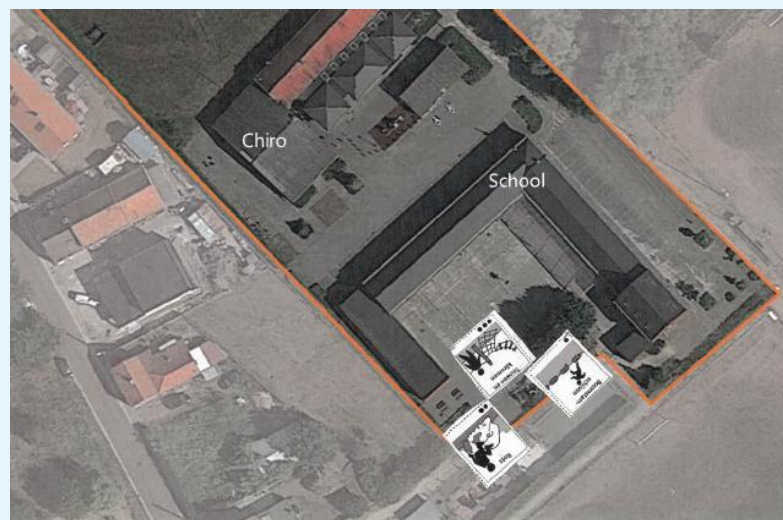
Ontwerpoefening met Picto-play: (vervolg)

4. De speelplaats van de school mag best groener en speelser zijn.

Op de speelplaats staan momenteel al bomen, "maar daar kan je niet in klimmen." De speelplaats moet dus avontuurlijker zijn volgens de kinderen. Verschillende groepjes stellen avontuurlijke speelelementen voor zoals bijvoorbeeld klimbomen, een klimparcours met touwen,...

5. Ook de kerkomgeving is belangrijk voor kinderen.

Hier missen ze momenteel plek om te spelen. Nieuwe speelelementen zoals een hellend vlak om van te fietsen of een klein speeltoestel zouden ze hier fijn vinden.

Site Het Laer, Chiro, basisschool en voetbal:

Verkennde ontwerpschets:

Op basis van de input van de kinderen kwamen we zelf tot volgende schets:

1. Een formeel speelterrein realiseren voor het gebouw van de Chiro (parkingzijde) door de plantvakken samen te nemen. – **Prior!** – **QW**
Hierdoor kan er een terrein van ca. 100 m² gerealiseerd worden, met behoud van de 2 bomen. Dit biedt ruimte voor een toestel voor oudere kinderen (liefst waar meerdere kinderen tegelijk op kunnen) en enkele spelprikkels rond de bomen.

Bij de bestaande speelruimte zouden **muurklim-elementen** kunnen toegevoegd worden aan de gevel van het gebouwtje.

2. Geometrische tekeningen op het stenig (parkeer)gedeelte - Quickwin

Dit kan wagens stimuleren om **geconcentreerder te parkeren** aan de oostkant indien de parking niet helemaal bezet is.

3. Groen-avontuurlijke spelkansen in de rand van het groene Chiro-terrein:

Voor de Chiro is behoud van open ruimte van groot belang voor pleinspelen en een feesttent. Niettemin kan het terrein meer groen-landschappelijke spelprikkels krijgen, zoals

- een speelheuvel
- enkele klimbomen
- liggende boomstam en boomstamschijven,...

Er kan ook gedacht worden aan losse speelelementen: - Quickwin

- korte (verplaatsbare) boomstammetjes
- klein sjoorhout en kampmateriaal
- ...

> 8.2. Specifieke plekken (vervolg)

Site Het Laer, Chiro, basisschool en voetbal:

Verkenkende ontwerpschets (vervolg):

4. Op lange termijn zou de gehele ruimte tussen het ontmoetingscentrum en de school - zie zone met geelgestippelde omlijning - als 'speels ontmoetingsplein' kunnen heraangelegd worden.

- Daarbij kan een **beter evenwicht gezocht worden tussen parkeren en ontmoeting**. Een groot deel van de ruimte zou de functie van (overloop)parking kunnen behouden, terwijl het wel ontmoetingsruimte is.
- **De noodzaak van het gebouwtje naast de speelruimte** (aangeduid met '?') kan in vraag gesteld worden omdat het tot veel restruimte leidt.

5. Op termijn zou (een gedeelte van) het bestaande bosje naast het ontmoetingscentrum verworven of gehuurd kunnen worden en uitgebouwd worden tot speelbosje.

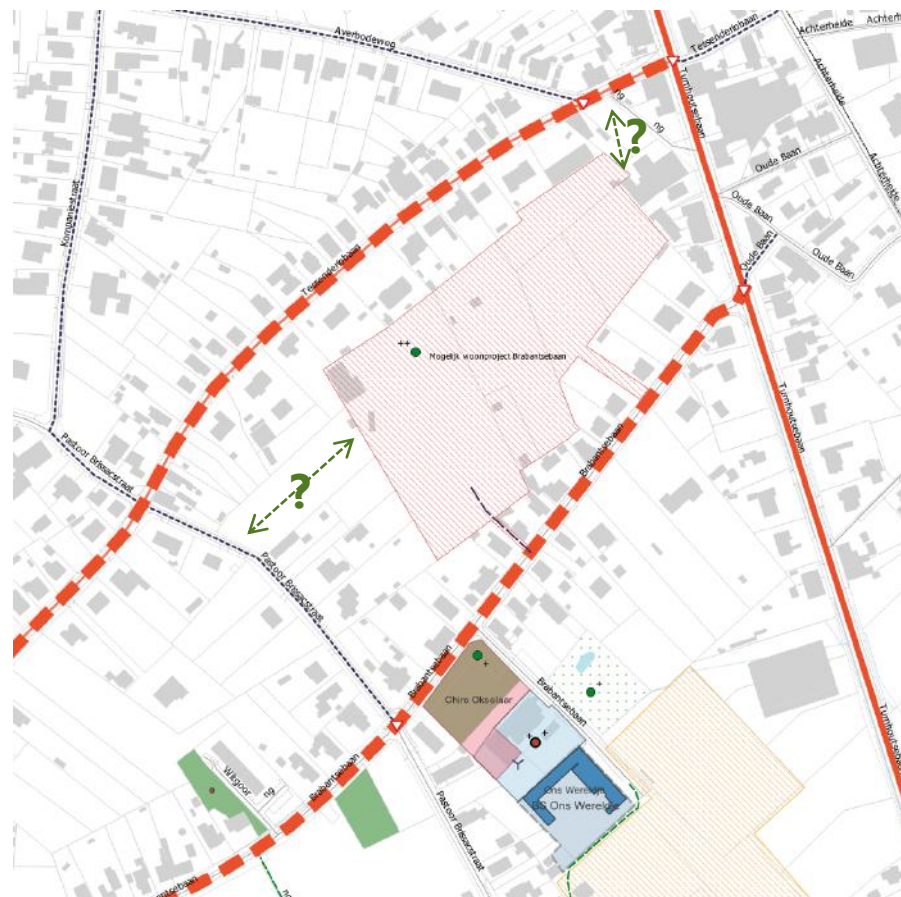
Wooninbreiding tussen Brabantseweg en Tessenderlobaan:

Uitgangssituatie:

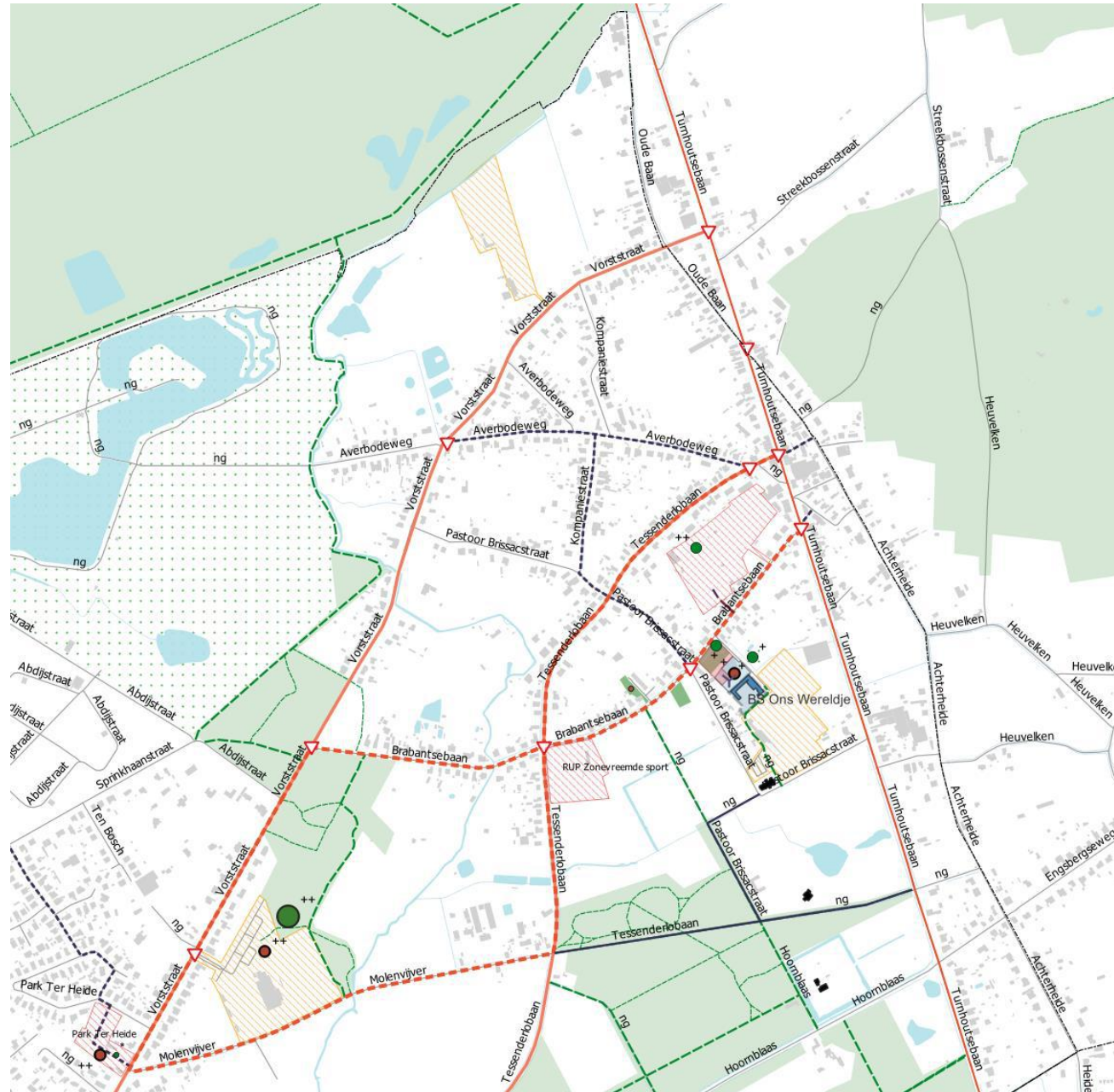
- In de binnengebieden van Okselaar zijn in de nabije en verre toekomst **nog woonprojecten te verwachten**. Het meest concreet zijn de plannen van een **mogelijke woonontwikkeling tussen Brabantsebaan en Tessenderlobaan**. Dit project kan men aangrijpen om buurtspeelruimte te realiseren in Okselaar, aangezien daar een groot gebrek aan is.

Visie, oplossingen en acties:

- **Realiseren van een kwalitatieve speelruimte van buurtniveau in de wooninbreiding tussen Brabantsebaan en Tessenderlobaan – Prior!**
  - Zoals in het algemeen deel gesteld is voor een grote verkaveling (+20 woningen) in principe 800 m² aaneengesloten 'bespeelbare publieke (groen-) ruimte' een minimum.
  - Deze speelruimte wordt gebufferd naar bestaande woningen. Nieuwe woningen worden bij voorkeur met de voorkanten naar de speelruimte gericht.
  - Een volwaardig landschapsontwerp met heuvels en doordachte groenelementen vormt de basis voor de speelruimte.
  - Ook formele speelelementen mogen niet ontbreken. Wij denken aan een basisuitrusting: bijv. een dubbele schommel, vogelneestschommel, combinatietoestel met glijbaan, draaitoestel, kleuterzone,... Bij voorkeur zand en gras als valbrekende bodem.
  - Bij wadi mag de maximale waterstand niet meer dan 40 cm bedragen. De wadi kan mee als spelelement ingezet worden (bijv. met boomstam of stenen er doorheen).
- Indien mogelijk wordt er ook een **trage wegverbinding naar de Tessenderlobaan of Pastoor Brissacstraat** gerealiseerd, zodat de speelruimte ook vanuit het westen of noorden toegankelijk is.

8.3. Synthese van het bestaande speelweefsel Okselaar

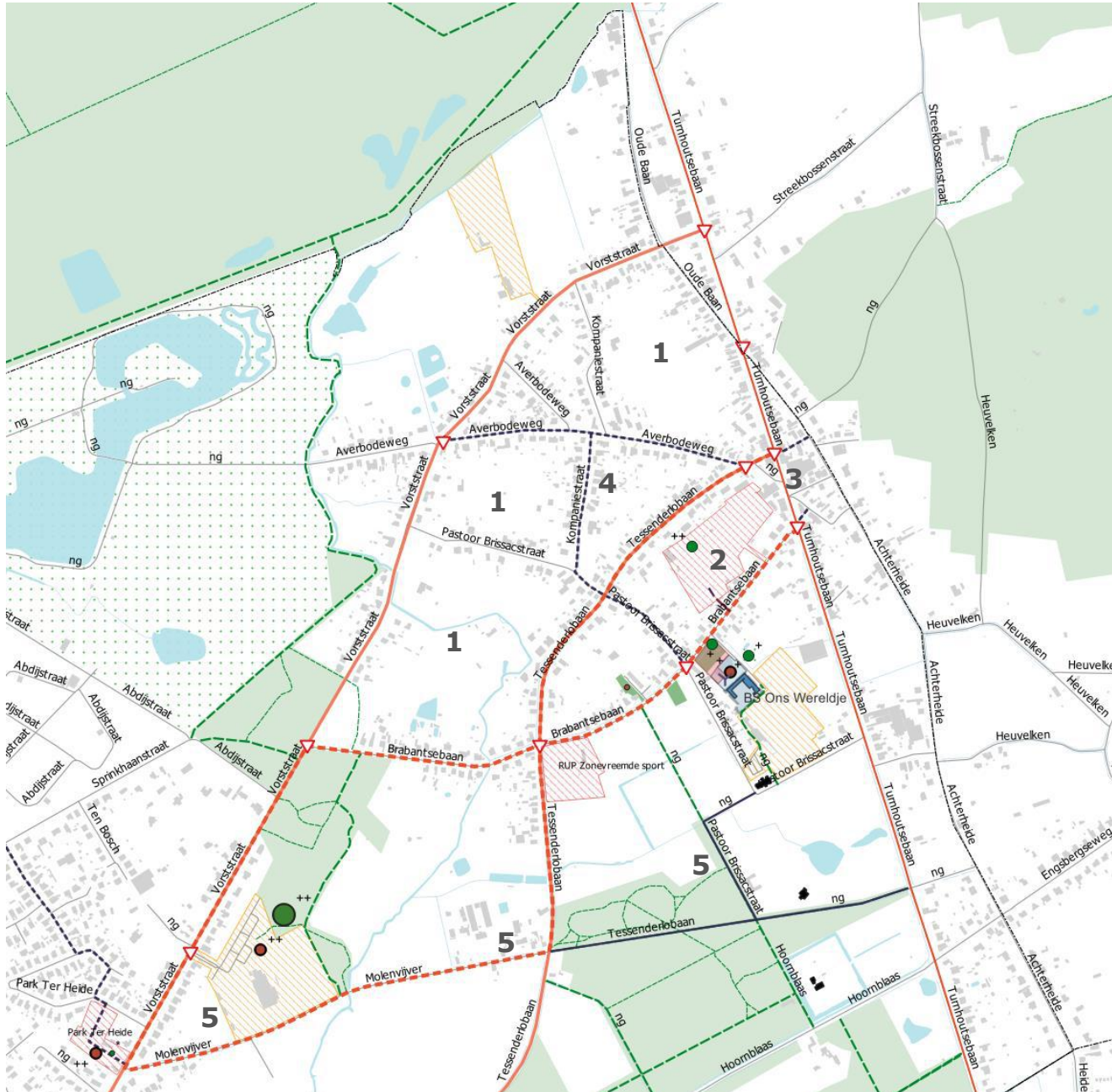

- Gewenste formele speelruimte**
- Klassieke speeltuin Straatniveau
  - Klassieke speeltuin Buurtniveau
  - Klassieke speeltuin Wijkniveau
  - ★ Klassieke speeltuin Stadsniveau
  - Natuurlijk speellandschap Straatniveau
  - Natuurlijk speellandschap Buurtniveau
  - Natuurlijk Wijkniveau
  - ★ Natuurlijk Stadsniveau
  - Sport Straatniveau
  - Sport Buurtniveau
  - Sport Wijkniveau
  - ★ Sport Stadsniveau
  - Skate Stadsniveau
  - Y Informele spelprinkel
  - Skateterrein
  - jeugdwerkterreinen
- Gewenste verbindingen**
- Bovenlokale kindverbinding OK > Te behouden
  - - - Bovenlokale kindverbinding > Te optimaliseren
  - · - · - Onveilige drukke weg > Verkeersveilig maken
  - Kindroute OK > Te behouden
  - - - Kindroute > Te optimaliseren
  - · - · - Nieuw te realiseren verbinding
  - ▽ Gewenste veiligere overstek
- Bestaande barrières**
- Grote barrière
  - - - Gematigde barrière
- Bestaande trage wegen**
- Trage ontsluitingsweg speelruimte
  - - - Bestaande trage weg
- Bestaande gemeenschapsvoorziening**
- BS
  - Schoolterrein
  - Toegankelijk bos
  - Groenterrein
  - Pleinen en terreinen
  - buurtwinkel
  - Sport- en recreatiesite
  - Gepland of te verwachten ruimtelijk project
  - · · · · Privaat terrein mogelijk woonontwikkeling
- Speelkansarme zones**
- Prioriteit
  - Hoogste prioriteit

kind & samenleving

8.4. Kort overzicht van de acties voor Okselaar

Acties algemeen:

1. Behouden, uitbouwen en toegankelijk houden van de grote groengebieden:
- Prior – Lopend
Een ruimtelijke visie ontwikkelen voor de binnengebieden en groene ruimte binnen de woonkern.
2. Realiseren van een kwalitatieve speelruimte van buurtniveau in de wooninbreiding tussen Brabantsebaan en Tessenloobaan – **Prior!**
3. Uitvoering van de actie uit de actualisatie van Mobiliteitsplan voor de Turnhoutsebaan:
- Lopend
4. Uitbouwen van kindroutes binnen de dorpskern – **Prior**
5. Kindroute naar het sportcentrum van Averbode – **Prior**

